

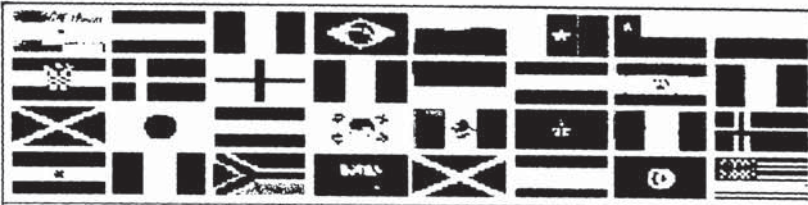
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΜΙΚΡΟΘΥΤΑ

Τεύχος 15 - 12 Ιουνίου 1998 - Τιμή 300 δρχ

ομαρχιακές εκλογές: Οι «αδιάφορες»
ο πάρκο Κατσάρη διαλύεται
ινέδρια στην Ήπειρο
ο Καλπάκι στον Μεσοπόλεμο
Επαιτεία στα Γιάννενα
ο το λήμμα «παγουράδες» στο λεξικό Μπαμπινιώτη

ΕΘΝΙΚΗ ΙΔΡΥΣΗ

FRANCE 98

ΜΑΚΡΗΣ

Κυρά φροσύνη

Εκεί όπου η φύση παίζει μελωδίες για τους ανθρώπους

ΕΡΗΜΕΡΙΔΕ

Έκθεση του Κωνσταντίνου Ιγνατιάδη
στο αρχοντικό Πυρσινέλλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέδρια στα Γιάννενα:
κάτι κινείται

6

Λπάκι:

Δημήτρης Λιβιεράτος γράφει
στο στρατόπεδο «αναμόρφω-
ς» των αριστερών στρατιω-
ν και αξιωματικών στο Καλ-
μι του Μεσοπολέμου

15

Επαιτεία:

Ποιος θα βάλει ένα τέλος στην
αθλιότητα της παιδικής εκμε-
τάλλευσης;

46

Σε αυτό το εξώφυλλο: Φωτογραφία
του Βασίλη Τσουήρη

Νομαρχιακές Εκλογές:

Αδιάφορες ή ενδιαφέρουσες;

12

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
Τεύχος 15, Παρασκευή 12 Ιουνίου 1998, Τιμή 300 δρχ.

Πρωτεύων: Νίκος Αλμπανόπουλος Αρχισυντάκτης: Φιλήμων Καραμήτσος Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται: Γιάννης Παπαδημητρίου, Νίκος Κοκκώνης, Μαρία Ζουμπούλη, Μαρία Παπαδοπούλου, Τάνια Φαρμάκη, Ελένη Παπαδάκη, Γεωργία Τεή, Γ. Βέλτσιος, Έστη Πρωταρίου, Θύμιος Τζάλλας, Βασίλης Τσουήρης, Γιώργος Αράνης, Τζένη Σιαμαλέκα, Δημήτρης Λιβιεράτος, Μαρίνα Πλάτωνα, Παναγιώτης Αλμής, Στέφανος Σταμάτης, Στέργιος Κοκκώνης, Σχεδιασμός: Χ. Γκλίβας, Σκίτσος: Χαντζό Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση Ισιδώρος Βαμβακάρης, Διαχωρισμοί Πολύχρωμο, Εξώφυλλο: Τυποεκδοτική Ηπείρου, Δακτυλογράφηση Κατερίνα Τσιρκινίδου, Δεν βοήθησε: Αγγελική Τζάλλα, Διεύθυνση: Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, e-mail: nikalban@otenet.gr, τηλ. 0651 22348 Fax 20401 - Ετήσια Συνδρομή 5,000 δρχ., Εταιρίες, υπηρεσίες 30,000 δρχ.

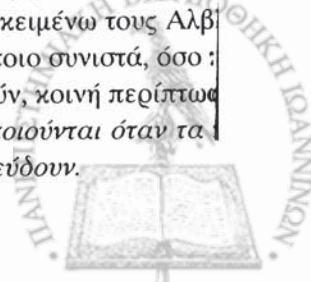
Καταλαμβάνουν τα πάντα. Έτοιμοι να νιώσουν τη μέθεξη της φύσης, την ιστορική συνέχεια του ελληνικού πολιτισμού, την παράδοση. Φωτογραφίζουν τα πάντα. Σαν τους Γιαπωνέζους. Αργότερα, το χειμώνα, λά κλεισμένοι στο ψευδοαστικό τους περιβάλλον θα μνημονεύσουν την "ομορφιά του ηπειρώτικου" και θα καλούν κι άλλους και για του χρόνου και στο τέλος, όταν ο κόσμος θα μετατραπεί σε μια ενιαία καρτ ποστάλ. Ανάπτυξη, τουρισμός και πράσινα άλογα. Αν έπεφτε το γεφύρι μαζί με το τζιπ και η μήνυση θα κάνανε στην κοινότητα που δεν φρόντισε να το κάνει όλο μπετόν αρμέ. Καλά κι αυτοί οι εγχώριοι χτίστες που το φτιάξανε τι τις θέλανε τόσες καμάρες; Δεν το κάνανε παραδοσιακή ...τετράιχνη Εγγύηση.

Οι συνήθως ένοχοι

Η ηθική μας θέλει κάθε «ύποπτο» να είναι αθώος μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου. Αυτά όμως είναι ψιλά γράμματα για μερικούς ντόπιους δημοσιογράφους που βιάστηκαν, καλύπτοντας το διπλό έγκλημα της Θεσπρωτίας, να «βρουν» και να υποδείξουν τους «ενόχους» πριν την αστυνομία. Έτσι, εγκληματίες βαφτίστηκαν οι Αλβανοί (γενικώς) σχεδόν σε όλα τα τοπικά πρωτοσέλιδα της 29ης Μαΐου: «Στα χνάρια Αλβανών η αστυνομία», «Αλβανοί οι δράστες» κλπ. Ορθώς βέβαια η Αστυνομία «απέφυγε να δώσει στοιχεία για τους δράστες πριν ολοκληρωθούν οι έρευνες». Γιατί γνωρίζει, καλύτερα από τους δαιμόνιους «αστυνομικούς» των εφημερίδων και των καναλιών, ότι σε παρόμοιες περιπτώσεις διπλού εγκλήματος

συγγενών, συχνά δράστες είναι άλλα συγγενικά πρόσωπα.

Το γεγονός ότι την ίδια κιόλας μέρα το έγκλημα ομολόγησε ότι εκτέλεσε ο γιος των θυμάτων (συνεργασία με έναν Αλβανό που εργαζόταν στην οικογένεια) δεν έχει τελικά ιδιαίτερη σημασία. Ακόμα και αν οι δράστες ήταν Αλβανοί, όπως είναι περισσότερο βιάστηκαν να θεωρήσουν δεν είναι τίποτα που θα άλλαζε στο εξής: Οι εφημερίδες οφείλουν να είναι πιο προσεχτικές, ιδιαίτερα όταν βαφτίζουν εγκληματίες μια ολόκληρη ομάδα ανθρώπων, εν προκειμένω τους Αλβανούς μεταναστές. Γιατί κάτι τέτοιο συνιστά, όσο κι αν δεν τους αρέσει να το ακούν, κοινή περίπτωση αδικαιολογήτου αποκλεισμού. Άσε που γελοιοποιούνται όταν τα πραγματικά γεγονότα τις διαφεύδουν.

ΧΑΝΤΖΟ... μάρες

Ο ΡΑΙΟΝ ΠΡΑΓΜΑ Η ΓΥΝΑΙΚΑ!!!

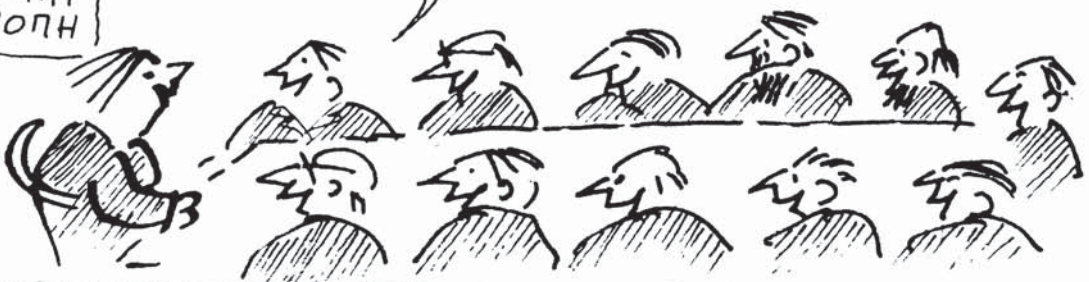
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΝΑ ΒΑΛΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ!!

ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΝΑ ΒΑΛΟΥΜΕ ΚΑΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ!!

ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ
ΕΚΛΟΓΕΣ

ΝΑ ΒΑΛΟΥΜΕ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ!!

Η ΒΑΡΚΑ ΒΟΥΛΙΑΖΕΙ!!!
ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΤΙ ΝΑ
ΠΕΤΑΞΟΥΜΕ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ!

ΝΑ ΒΓΑΛΟΥΜΕ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ!!!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Αναζητώντας την ουσία

Πόσες φορές αλήθεια έχει χαρακτηρίσει ο καθένας μας συμβατική και επαναλαμβανόμενη την πολιτική ζωή των Ιωαννίνων, πόσες φορές έχει επισημάνει την κυριαρχία των κλισέ και την απουσία νέων ιδεών, πόσες φορές έχει νοσταλγήσει τον πλούτο των εκδηλώσεων και του προβληματισμού της πρωτεύουσας. Το πρόβλημα όμως κατά τη γνώμη μου δεν είναι ότι λείπουν οι ευκαιρίες ν' ακουστεί ένας διαφορετικός λόγος αλλά το ότι περνά απαρατήρητος από την πλειοψηφία της Κοινής Γνώμης και των Μέσων Ενημέρωσης της πόλης. Θα προσπαθήσω να τεκμηριώσω αυτή την άποψη με τρία πρόσφατα παραδείγματα.

Το πρώτο, με χρονική σειρά, αφορά την παρουσία στην πόλη μας του **Κριστόφ Αγκιτόν**, κεντρικού ομιλητή στην εκδήλωση για το **Δίκτυο των Ευρωπαϊκών** στο Εργατικό Κέντρο. Ο Αγκιτόν είναι ηγέτης του μαχητικού κινήματος των Γάλλων ανέργων, που δέσποσε πρό 4μήνου στη διεθνή επικαιρότητα και επιβεβαίωσε ξανά τη φήμη της Γαλλίας ως πολιτικού εργαστηρίου. Είναι η πρώτη φορά στον κόσμο, που οι άνεργοι, μία κοινωνική κατηγορία περιθωριοποιημένη και παθητική, κατόρθωσαν να συγκροτήσουν πολιτικό κίνημα με αποτελεσματικότητα, διάρκεια αλλά και τακτικές νίκες. Η απήχυσή του ξεπέρασε τα Γαλλικά σύνορα και ανάλογα κινήματα άρχισαν ήδη να συγκροτούνται στη Γερμανία, στην Ιταλία και αλλού.

Ο τίτλος της εκδήλωσης *Γιά την Ευρώπη των κινήματων ενάντια στην Ευρώπη των χρηματιστών* φανερώνει μία αξιοσημείωτη στροφή ενός τμήματος της ελληνικής αριστεράς, στο βαθμό που, παρακολουθώντας τις αντίστοιχες εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Αριστερά (επίσημη και εξωκοινοβουλευτική), μετατοπίζεται από το αδιέξοδο "όχι στην ΕΟΚ" στην προσπάθεια συγκρότη-

σης ενός νέου διεθνισμού και ενός πανευρωπαϊκού αντίπαλου δέους στην Ευρώπη του Μάαστριχτ. Το Δίκτυο των Ευρωπαϊκών, που αυτή τη στιγμή συσπειρώνει πάνω από 1.200 οργανώσεις και κινήματα, προγραμματίζει μάλιστα συνάντηση επί ελληνικού εδάφους το καλοκαίρι.

Όπως και νά 'χει το πράγμα, ο Αγκιτόν είναι τη στιγμή αυτή μια απ' τις πιο συζητημένες προσωπικότητες της Ευρώπης. Μάλιστα το ίδιο πρωί της εκδήλωσης η **Λιάνα Κανέλλη**, στην τηλεοπτική της εκπομπή στο **MEGA**, είχε μαζί του εκτεταμένη συζήτηση. Παρ' όλ' αυτά η παρουσία του στα Γιάννενα πέρασε σχεδόν απαρατήρητη.

Το δεύτερο παράδειγμα σχετίζεται με τις εκδηλώσεις στη μνήμη του **Ρήγα Φεραίου**. Παρακολουθώντας κανείς το επιστημονικό συνέδριο του **Τομέα Φιλοσοφίας** του Πανεπιστημίου, θα μπορούσε ν' ακούσει τον ιστορικό **Φίλιππο Ηλιο** και την εισήγησή του για την καταδίκη του Ρήγα από το Οικουμενικό Πατριαρχείο με επίσημη πατριαρχική και συνοδική εγκύκλιο του **Γρηγορίου του Ε'**. Σε πείσμα ενός "αναθεωρητικού" ρεύματος για την ελληνική Ιστορία, που θέλει τον Ρήγα "ρωμιό" - σε αντίθεση ας πούμε με τον "φράγκο" **Κοραή** - και προσπαθεί να αποσιωπήσει τόσο τα πολιτικά μέτωπα του ελληνικού διαφωτισμού όσο και την επίδραση της Γαλλικής Επανάστασης, η ιστορική έρευνα άλλα πράγματα δείχνει.

Όπως επισήμανε ο ομιλητής, με βάση την πάγια πρακτική του Πατριαρχείου, η καταδίκη του πολιτικού μανιφέστου του Ρήγα προϋπέθετε την ύπαρξη επίσημης πατριαρχικής και συνοδικής πράξης, συνοδευόμενης από ανάθεμα και αφορισμό του έργου και του συγγραφέα. Αν αυτό ισχύει, οι πρόσφατες εκδηλώσεις, πάλι στη μνήμη του Ρήγα και του Ζιτσαίου συντρόφου του **Δημήτρη Νικολίδη**, που συνδιοργάνωσε με άλλ-

λους φορείς η **Μητρόπολη Ιωαννίνων**, ήταν εκδηλώσεις στη μνήμη ενός **αφορισμένου** ! Συνεπώς, όσο θετικές κι αν ήταν (κι ακόμη θετικότερη η προσεκτική διαφοροποίηση του Μητροπολίτη Ιωαννίνων **Θεόκλητου**, στην ομιλία του στη **Ζίτσα**, από τους “εθναρχικούς” και “αντι-γραικυλικούς” τόνους του Αρχιεπισκόπου), η ευθύνη της Μητρόπολης Ιωαννίνων είναι μεγαλύτερη: να αναλάβει πρωτοβουλία για την επίσημη **αποκατάσταση** του Ρήγα από την ελληνική εκκλησία. Πόσοι όμως γνωρίζουν αυτή τη διάσταση;

Τέλος αρκετή συζήτηση έγινε τις μέρες αυτές για την **ορεινή Ελλάδα**, την παραγωγική της ανασυγκρότηση και την αποτελεσματική προστασία της. Τρία συναφή συνέδρια (στην **Κόνιτσα** με θέμα *Ο ορεινός όγκος της Βαλκανικής* και δύο διαδοχικά στο **Μέτσοβο** με θέματα *Τεχνολογία, Πολιτισμός και Αποκέντρωση* και *Προστασία και οικο-ανάπτυξη των ορεινών περιοχών* είναι ένας απολογισμός κάθε άλλο παρά ευκαταφρόνητος.

Ο γράφων μπόρεσε να παρακολουθήσει κάπως συστηματικά το ενδιαμέσο απ’ αυτά, το 2ο διεπιστημονικό συνέδριο, που συνδιοργάνωσαν το **Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο** και ο **Δήμος Μετσόβου** και το οποίο αποτελεί επιστροφή ενός μέρους του χρέους, που οφείλει το Πολυτεχνείο στους Μετσοβίτες ευεργέτες. Ήταν πράγματι εντυπωσιακός ο πλούτος των προσεγγίσεων και των προτάσεων που κατατέθηκαν, όχι μόνο από καταξιωμένους μα και από νέους επιστήμονες, για μια ισόρροπη ανάπτυξη όχι μόνο του Μετσόβου αλλά του συνόλου των ορεινών περιοχών της χώρας μας.

Υποθέτω ότι ανάλογα υψηλό ήταν το επίπεδο και των άλλων δύο συνεδρίων. Και όσο κι αν δικαιούται κανείς να υποψιάζεται για το ξαφνικό ενδιαφέρον ορισμένων για την ορεινή Ελλάδα (ας μη μας διαφεύγει ότι η διαχείριση της Πίνδου περιλαμβάνεται στο **πακέτο Σαντέρ**), είναι σίγουρο πως η Ελλάδα της γνώσης, της ευαισθησίας και της αξιοπρέπειας βρίσκει τον τρόπο να εκφραστεί μέσα απ’ αυτά τα συνέδρια. Το πραγματικό πρόβλημα είναι να πειστούν οι τοπικές Αρχές και οι διάφοροι αναπτυξιομανείς ότι το μέλλον βρίσκεται στην ήπια ανάπτυξη και την αειφορία και όχι σε προγράμματα, τελεφερίκ, κυνηγότοπους και λοιπές “εμπνεύσεις”.

Από τρία διαφορετικά μέτωπα, αυτά της πολιτικής πρακτικής, της ιστορικής μνήμης και της διαχείρισης του φυσικού πλούτου, αποδεικνύεται ότι εκτός από μύθους, κλισέ και κλουτσομπολιά για τις επερχόμενες εκλογές, υπάρχουν και πιο σοβαρά θέματα. Το ζήτημα είναι ποιοι θα τα αναδείξουν.

Θρησκευτικά

Αρκετά γράφτηκαν για την πρόσφατη απόφαση του Στ’ τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, που κρίνει αντισυνταγματική τη μείωση, κατά μία ώρα, της διδασκαλίας των Θρησκευτικών στην Β’ τάξη του Λυκείου. Απ’ όλα τα σχετικά δημοσιεύματα επιλέγω να αντιγράψω τον σχολιασμό του συνταγματολόγου Νίκου Αλιβιζάτου (στο “Βήμα της Κυριακής” της 31-5-1998). Ο αρθρογράφος, αφού επισημαίνει την σπουδή στην έκδοση της απόφασης, τη μη παραπομπή “λόγω μείζονος σπουδαιότητας” στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου αλλά και τις προσωπικές απόψεις του Προέδρου του ΣΤ’ Τμήματος επί των εκκλησιαστικών θεμάτων, ο οποίος στην σχετική του αρθρογραφία έχει υποστηρίξει ότι “ολίγον τον ενδιαφέρει αν θα τον χαρακτηρίσουν μη προοδευτικό”, καταλήγει: “Οι απόψεις του αυτές, ακόμη και όταν εκφέρονται με ύψος που ξενίζει για δικαστικό λειτουργό και μάλιστα ανώτατο, είναι απολύτως σεβαστές. Όταν, εν τούτοις, διατυπώνονται με την αυθεντία δικαστικής απόφασης - και μάλιστα αμετάκλητης - φοβίζονται. Διότι ενισχύουν όσους -και είναι δυστυχώς πολλοί τώρα τελευταία- υποστηρίζουν ότι τα πράγματα δεν έχουν ακόμη ωριμάσει στη χώρα μας για να έχουμε μιά πραγματικά νηφάλια δικαιοσύνη”.

Γ. Παπ.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

από τον Φιλήμονα Καραμήτση

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΣΥΝΕΧΗ προβολή μέσω του γυάλινου διαθλασμένου κόσμου της οθόνης στο τέλος καταλήγεις να είσαι μια διάθλαση του εαυτού σου. Μία εικόνα του. Αφήνοντας για λίγο στην άκρη το φιλοναζιστικό παρελθόν του Αρχιεπισκόπου (μέσω του Στόχου), μένουμε με την εικόνα ενός νευρωτικού ρήτορα που όλο απειλεί ότι θα επαναστατήσει αλλά όλο και πιο πολύ βυθίζεται στα λιμνάζοντα νερά του ναρκισσισμού. Μετατρέπει τον άμβωνα σε τηλεοπτικό μπαλκόνι και το κοινό του, φανατικά προσηλωμένο στα χείλη του και εθισμένο στον κερματισμένο λόγο των δελτίων ειδήσεων, φαντασιώνεται εφόδους στα χειμερινά ανάκτορα (τίνος άραγε;). Είναι καθαρό πλέον ότι ο Αρχιεπίσκοπος ακόμα κι αν πετυχαίνει τους όποιους στόχους του, έχει απωλέσει την ιερότητα της θέσης του. Η όποια εξουσία του προέρχεται πια εκ ΜΜΕ και όχι εκ Θεού. Μακάρι να τη χρησιμοποιήσει σωστά.

Πολιτιστική Πρωτεύουσα

Προφανώς υπάρχουν και καλές προθέσεις και αγωνία για τον τόπο σ' αυτήν την προσπάθεια που ξεκίνησε από την Άρτα, για να γίνει η Ήπειρος Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Είναι όμως και η επιθυμία προβολής και η κατοχύρωση εφοδίων για πολιτικές εξορμήσεις του μέλλοντος. Οι Γιαννιώτικες εφημερίδες αντιμετώπισαν θετικά το αίτημα των Αρτινών, δεν του έδωσαν όμως και μεγάλη έκταση. Είναι η κρυάδα της Θεσσαλονίκης που ξόδεψε 90 δις για ένα αμφίβολο αποτέλεσμα, είναι ίσως και το θολό τοπίο. Ήδη η αρμόδια επιτροπή της Ε.Ε. ανακοίνωσε ότι η Ελλάδα δικαιούται το προνόμιο μιας πρωτεύουσας το 2006!

Τι λένε τώρα τα θριαμβευτικά πρωτοσέλιδα και τα δελτία του Δήμου Ιωαννιτών που μιλούσαν προ μηνών περί προσωπικής επιτυχίας του Δημάρχου; Τίποτα, σιωπούν. Άλλωστε κανένας δημοσιογράφος δεν τους πιέζει κιόλας να γίνουν ρεαλιστές. Η σπήλη δεν θέλει την Ήπειρο πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης. Της αρκούν μερικά δισεκατομμύρια για ανασκαφές και προστασία του περιβάλλοντος ως πρώτος στόχος. Πρωτεύουσα αξίζουν να γίνουν η Πάτρα, ο Βόλος ή το Ηράκλειο χάριν της μεγάλης αστικής τους παράδοσης. Αυτά προς το παρόν.

Ιστορία και Μουσεία

Κι αφού αγγίξαμε το χώρο της Ιστορίας, ενδιαφέρον παρουσιάζει και το θέμα που προέκρινε με την κατάσταση των εκθεμάτων του Δημοτικού Μουσείου στο Τζαμί του Ασλάν Πασά. Πιο συγκεκριμένα ο κ. Φώτης Ραπακούσης, συλλέκτης ο ίδιος ιστορικών αντικειμένων, κυρίως όπλων και σπαθιών, έστειλε μία ανοιχτή επιστολή στο Δήμαρχο, μέσω της στήλης του κ. Κώστη στο Πρωινό Λόγο στις 29 Μαΐου. Στην επιστολή αυτή επισημαίνει όχι μόνο τον αντιεπιστημονικό τρόπο με τον οποίο στήνονται τα εκθέματα αλλά και την κακή τους κατάσταση, με τα γυαλάκια να σκουριάζουν και τα ξύλινα μέρη των πυροβόλων να είναι γεμάτα σκώρο και μούχλα. Ενδιαφέρουσα η παρατήρηση ειδικά όταν προέρχεται από τον άνθρωπο που μόλις τον Φεβρουάριο παρουσίασε στο κοινό μία σπουδαία ιδιωτική συλλογή παλαιών όπλων και είχε τύχει αναγνώρισης ως και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ενδιαφέρουσα σε σχέση και με όσα λέγαμε πριν, για την ...Πολιτιστική Πρωτεύουσα!

Η απάντηση του Γραφείου Τύπου του Δήμου (Π.Λ. 5 6) είναι υπόδειγμα αοριστολογίας αλλά και κακοηθειας. Δεν γράφει τίποτα συγκεκριμένο για όσα καταμαρτυρεί ο κ. Ραπακούσης περί μούχλας και σκουριάς, αντίθετα αόριστα ισχυρίζεται ότι "Εδώ και αρκετό καιρό έχει αρχίσει διαδικασία της καλύτερης προστασίας και συντήρησης όλων των αντικειμένων ..." Δεν διστάζει μάλιστα να σκροφαντήσει και τον επιστολόγραφο όταν σημειώνει: "Αιτ' αυτού ο κ. Ραπακούσης θεώρησε σκόπιμο να καταφύγει στον τύπο για να συμβάλει δήθεν στην προστασία και τη συντήρηση των ιστορικών κειμηλίων...". "Δήθεν" όποιο ενδιαφέρεται για τον τόπο και "καταφυγή" η ελευθερία του λόγου μέσα από τον τύπο.

Έ, αυτό είναι αλήθεια ένα δήθεν γραφείο τύπου που νομίζει ότι απαντάει στους πολίτες όπως στους πολιτικούς αντιπάλους του Δημάρχου. Καμία ερώτηση: κάτι τέτοια γραφεία τύπου θα έχω και η Πολιτιστική Πρωτεύουσα:

Κι ο ποιητής τι λέει;

Τα παρακάτω γράφτηκαν στον Ηπειρωτικό Άρτα (3 5) με αφορμή την έκθεση ενθυμημάτων του Ζωσιμαίας Σχολής

"... Με σεμνότητα αποτίσαμε, στην ενδόμυχη στήλη

μας και την κατάβαθη συγκίνησή μας, φόρο τιμής και μνήμης με προσφορά την ευγνωμοσύνη συνοδευομένη από έναν δακρυσμό εκ βαθέ- και έναν καρδιόχτυπο συναισθηματικό, στα σωγυρίσματα του νόστου, με οδηγό τη ζεστή αν- γνώριση και δικαίωση σε μορφές εξαϋλωμέ- ..” και παρακάτω:

Καλαισθητικά απολαύσαμε μια της όρασης ενδαισία, όπου φυσιογνωμίες, τοποθεσίες, φαι- νόμενα και γεγονότα, δράση των εποχών εκείνων, κινήσεις και πράξεις εξεικονίζουν τρισδιάστατα αιώνιους καιρούς ψυχωμένους, σε τοποχρονική γκρίνιση...”.

ο όνομα του αρθρογράφου δεν έχει σημασία. η σημασία έχει τι καταλαβαίνει ο έρμος ο αναγνώ- ρης. Κάντε πάντως μια προσπάθεια.

Επαγγελματίες φασίστες

Ανήμη της δολοφονίας του Γρηγόρη Λαμπρά- κη (22 Μαΐου 1963) έδωσε την ευκαιρία στους κλειστούς φασιστούληδες να ξεράσουν τη χολή τους και να αναπαράγουν τα γνωστά επιχειρήμα- των συνταγματάρχων της CIA ότι δήθεν επεύ- ρητοι για την κατάντια τότε της χώρας ήταν η Αρμενία και οι αριστεροί. Είναι οι ίδιες γραφίδες που στις 28 Οκτωβρίου θυμούνται κάθε φορά πό- σο “μεγάλος άντρας” ήταν ο δικτάτορας Μετα- ξύ. Αν άνοιγαν βέβαια τα βιβλία του Ιωάννη Νι- κηταράκη για τον μεσοπόλεμο στα Γιάννενα (τα ο- ρα εκθείαζαν όταν εκδίδονταν χωρίς να φαίνε- ται να τα διαβάζουν) θα έβλεπαν ότι το πρώ- του φρόντισε να κάνει ο Μεταξάς είναι να ε- κτίσει λογοκρισία σε όλα μα όλα τα τοπικά βιβλία. Οι άνθρωποι ονειρεύονται λογοκριμέ- νους κόσμους και υπόδουλες εξουσίες.

Ο για τους δολοφόνους του Λαμπράκη τα- κτοποιεί ο Κλεάνθης Γρίβας σ’ ένα δυνατό κείμε- νο στην **Ελευθεροτυπία** (21/5):

...οι τους σχεδόν είχαν σταδιοδρομήσει στο κλί- μα του δωσιλογισμού: Είχαν υπηρετήσει τους κα- τειρητές και διασώθηκαν από τις ποινικές και η- ρωτικές συνέπειες της προδοσίας τους μόνο χάρη γεγονός ότι με ευθύνη των ξένων δυνάμεων του ελληνικού πολιτικού κόσμου η Ελλάδα έ- κλησε σ’ έναν ανθρωποβόρο εμφύλιο πόλεμο, στον οποίο αναδείχθηκε η αμερικανοκρατία κυρίαρχο στοιχείο στο διακανονισμό των υπο- των του τόπου. Κι αυτό είχε ως αποτέλεσμα να “δικαιωμένο” αφ’ εαυτού οτιδήποτε γινόταν υπό το όνομα του “αντικομμουνισμού”.

...οι τους είχαν αναγάγει την εθνικοφροσύνη σε τοποθέτηση δραστηριότητα, η οποία τους επέτρε- πε να μεταμορφώνουν το προδοτικό και δωσιλο- γικό παρελθόν τους σε ύψιστη εθνική “προσφο-

ρά” και διά του επαγγελματικού αντικομμουνι- σμού να διασφαλίζουν τα προς το ζην και να με- τέχουν στη νομή της εξουσίας σε διάφορα επίπε- δα”.

Τίτλοι

Οι πρωτοσέλιδοι τίτλοι οφείλουν να είναι ακρι- βείς. Αν και είναι λογικό να περιέχουν σιγνή κοινοτοπίες αφού απευθύνονται σ’ ένα ευρύ κοι- νόν, μεγαλύτερο από αυτό που αγοράζει τελικά την εφημερίδα, παρολαυτά δεν πρέπει να ξεπερ- νούν τα όρια της αξιοπιστίας και της ακρίβειας. Ιδιαίτερα, μάλιστα, όταν θέλουν να λειτουργούν παιδευτικά.

Στον **Πρωινό Λόγο** της 26ης Μαΐου διαβάζουμε με μεγάλα γράμματα “**Ανήλικοι με Ναρκωτικά!**” κι από πάνω σε ευκρινή υπέρτιτλο “**Ο “λευκός θάνατος” εισέβαλε και σε σχολεία της Ηπείρου**”. Δεν κατανοούμε γιατί είναι είδηση ότι ανήλικοι παίρνουν ναρκωτικά και στην Ήπειρο. Κατανο- ούμε ίσως το ηθικό υπόβαθρο σε καμιά όμως περίπτωση δεν συμφωνούμε μ’ αυτήν την

ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΡΔΙΤΣΟΠΟΛΕΩΣ • Τηλ. 061 • Αρ. φύλλου 12.281 • Τεύχος 102 • Έτη 28 Μαΐου 1998
Γραφείο: Πλατεία Ελευθερίας 1 • Τ.Κ. 26100 • Τηλ. 061-990175/76/77, 20.791 • Fax: 061-990200

Ο “Λευκός θάνατος” εισέβαλε και σε σχολεία της Ηπείρου

ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΜΕ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ!

* Ταίριασμα με την εικόνα που υπάρχει στο κείμενο του Γρηγόρη Λαμπράκη
Γιατί ο Λαμπράκης και ο Γρίβας, που είναι φίλοι, είναι φίλοι.

Ο υπ.πρ. Πρωίνος αναθεώρησε την απόφαση του

κραυγαλέα επίκληση του τρόμου. Τέτοιοι τίτλοι γράφονται για να τρομάξουν εφησυχασμένους μικροαστούς κι όχι για να ενημερώνουν ολοκλη- ρωμένους πολίτες. Παρέκκλιση προς την εντυπω- σιοθηρία από μια εφημερίδα που παλαιότερα δεν το συνήθιζε. Το εξοργιστικό πάντως είναι αυτό το “λευκός θάνατος”. Λευκός είναι ο θάνα- τος από την ηρωίνη στη γλώσσα των βαρετών ΜΜΕ. Πουθενά παρακάτω στο ρεπορτάζ δεν αναφέρεται η σύλληψη χρηστών ηρωίνης. Το ρε- πορτάζ μιλάει για ανήλικους με χασίς. Δεν μας απασχολεί η διάκριση μαλακών και σκληρών ναρ- κωτικών. Μας απασχολεί όμως η ακρίβεια των πληροφοριών γιατί πιστεύουμε ότι μόνο ο ενημε- ρωμένος πολίτης μπορεί να αντισταθεί στα ναρ- κωτικά. Αν λοιπόν ένα παιδί διάβαζε ότι ο “λευ- κός θάνατος” αφορά το χασίς και τολμούσε να δοκιμάσει θα ανακάλυπτε ότι οι χρήστες κάννα- βης ...δεν πεθαίνουν. Άρα, θα συμπέρανε, όσα γράφουν περί θανάτου είναι ψέμματα. Και τότε μπορεί να δοκίμαζε και πραγματικά θανατηφό- ρες ουσίες. Φαίνεται απλοϊκή η λογική, είναι ό- μως ένας από τους καλύτερους δρόμους για να ο-

δηγηθεί κανείς στα ναρκωτικά. Η δαιμονολογία και η "μάστιγα του αιώνα" στο τέλος κάνουν ελκυστικά τα ναρκωτικά για πολλά παιδιά. Ναι, η άγνοια σκοτώνει.

Ένας άλλος επικίνδυνος τίτλος είναι αυτός του **Ηπειρωτικού Αγώνα** στις 19 Μαΐου: "Επώνυμοι στο στόχαστρο του ΣΔΟΕ". Από το ρεπορτάζ καταλαβαίνουμε ότι εννοεί πως η Εφορία θα αρχίσει να ψάχνει τις δηλώσεις "επωνύμων". Αφήνουμε κατά μέρος τη διάκριση μεταξύ επωνύμων και ανωνύμων (όλοι έχουμε επώνυμο).

Αυτό που έχει σημασία είναι τούτος ο λαϊκισμός που αναδίδει ο τίτλος. Το κράτος που εφορμά στην περιουσία των διαλεχτών, λες κι εμείς ζούμε σ' άλλη χώρα και δεν ξέρουμε ποιοι πληρώνουν στην εφορία και ποιοί όχι.

Η αντιστροφή του αυτονόητου που παρουσιάζει ως τολμηρή πολιτική πράξη αυτό που εκ του νόμου οφείλει να κάνει κάθε δημόσια υπηρεσία: να αντιμετωπίζει με τον ίδιο τρόπο όλους τους πολίτες.

Αλλά κι αυτή η δυσωδία κόμπλεξ και φθόνου που αναδίδει η συναίνεση του κάθε κακόμοιρου που νιώθει να παίρνει την ταξική του εκδίκηση όταν πληρώνει η κάθε Μενεγάκη για την παράνομη Πόρσε της. Κι ας είναι κολλημένος κάθε πρωί στην τηλεόραση. Κι ας μην κάνει τίποτα άλλο για να ανατρέψει την άνιση κατανομή πλούτου και εξουσίας.

Μοιρασμένη πάντως η ευθύνη για τα περι "επωνύμων" με τον "σοσιαλιστικό" ΣΔΟΕ.

Περιοδικά

Να παρουσιάσουμε εν τάχει και δύο περιοδικά που έπεσαν στα χέρια μας

Ρόπτρον

Περιοδική έκδοση των μαθητών του Ε.Π.Α. Ιωαννίνων. Τεύχος 1 Μάιος 1996, τιμή 1000 δραχ.

Ένα μαθητικό περιοδικό είναι πάντα καλοδεχούμενο για δύο κυρίως λόγους: γιατί ανιχνεύουμε τη νεανική σκέψη και γιατί σε κάποια παιδιά δίνεται η ευκαιρία να μάθουν να στήνουν έντυπα και να δημοσιογραφούν. Το παιδεμα με τον τρέχοντα λόγο τους μαθαίνει σίγουρα πολλά, ιδιαίτερα για τους μηχανισμούς των ΜΜΕ.

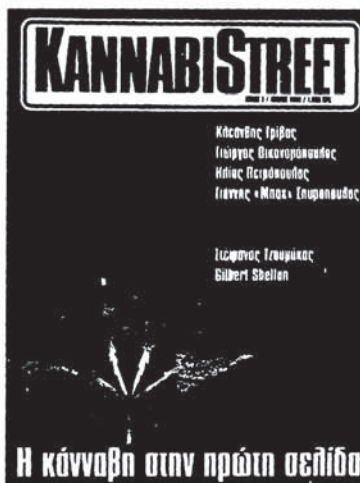
Δεν θα κρίνουμε εδώ τα γραπτά των παιδιών αν και θα ήταν ίσως χρήσιμο. Καλό είναι να αγοράσετε το περιοδικό και να κρίνετε μόνοι σας. Θα κάνουμε μόνο μια παρατήρηση. Το περιοδικό εί-

ναι μια πολυτελής έκδοση με ιλλουστρασιόν χαρτί, έγχρωμο εξώφυλλο και καλή σελιδοποίηση (που έγινε όμως από ενήλικα κι όχι από μαθητή). Άξιζε τον κόπο τόσο προσπάθεια και τόσο χρήμα (που ανέβασε πολύ και την τιμή); Στο μυαλό μας, τα νεανικά

περιοδικά είναι φτηνά, γρήγορα φτιαγμένα...επικίνδυνα. Μήπως η μορφή καθόρισε το πε-
χόμενο σε βαθμό που να το κάνει αδύναμο; πως φταιεί ότι μαζί με τα παιδιά γράφουν πο-
ενήλικες, καθηγητές και γονείς; Τέλος πάν-
του χρόνου με υγεία και πολλά τεύχη.

KANNABISTREET

Τεύχος 1, Ιούνιος 1998, 1000 δραχ.

Τετραμηνιαίο
ναλλακτικό
ριοδικό που
ρίζει κυρίως
παράλληλη αγ-
προϊόντων κά-
βης, μόδα &
Ευρώπη που ή-
και στην πα-
μας. Εξαιρε-
ύλη στα πλα-
της παγκόσμ-
καμπάνιας για
νομιμοποίηση
κάνναβης με
μαντικά κείμενα των Κλεάνθη Γρίβα, Γιώργου
Οικονομόπουλου, Ηλία Πετρόπουλου, Γιώργου
Μπαχ Σπυρόπουλου αλλά και συνέντευξη
Υπ. Γεωργίας Στεφάνου Τζουμάκα που δηλώνει
έτοιμος να επιτρέψει την καλλιέργεια κάνναβης
και στη χώρα μας (για ρούχα βέβαια, κι όχι για
άλλους σκοπούς). Σοβαρό, καλοφτιαγμένο
ελπίζουμε να παραμείνει εναλλακτικό. Πίσω
όλη την προσπάθεια ο Χριστόφορος Κάσδαγλης
και στο σχέδιο μερικοί εξαιρετικοί σχεδιαστές
(Καλαϊτζής, Γρηγοριάδης, Λεάνδρος, Χάρος)

από την Ελένη Παπαδάκη

Τσιγγάνοι και παιδική εκμετάλλευση

Η τελευταία απογραφή που καταμετρούσε τους Τσιγγάνους στην Ελλάδα είναι, αν δεν κάνουμε λάθος, αυτή του 1951 που τους έβγαζε περίπου 180.000. Σήμερα είναι κοντά στις 500.000. Ρωτή-

στε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία να σας δώσει στοιχεία για τον πληθυσμό τους. Δεν θα βρουν τίποτα, εκτός ίσως από μερικές χιλιάδες καταγεγραμμένους στα αρχεία της Κοινωνικής Πρόνοιας (για επιδοτήσεις τοκετών συνήθως ή δώρα Χριστουγέννων σε άπορους). Ίσως και η Εκκλησία να έχει κάποια στοιχεία. Κατά τα άλλα οι Τσιγγάνοι είναι ένας λαός στην σκιά του περιούσιου ελληνικού έθνους. Κι αν είναι οι περισσότεροί τους Έλληνες που ήρθαν στη χώρα μας το 1922 μετά την μικρασιατική καταστροφή. Καταδικάζονται στην αράνεια χάρη ενός ευρύτατα διαδεδομένου στερεό-

τυπου, σύμφωνα με το οποίο οι Τσιγγάνοι είναι λαός νομαδικός, που δεν βάζει στέγη στο κεφάλι του". Σ' αυτήν την "τσιγγάνικη ψυχή" επιπλέον, δεν αποδόθηκαν μόνο ωραία αισθήματα όπως στις ταινίες του Κουστουρίτσα ή στους Ψιγυρούς Καρδιάς αλλά και πονηριά και ροπή προς τις κλοπές και τους καυγάδες. Κι από κοινά τα κανάλια να δείχνουν βεντέτες και δολοφονίες και να νομιμοποιούν την παράλογη αστυνομική βία όπως πρόπερσι στον Ασπρόπυργο.

Κι όμως τα παιδιά των Τσιγγάνων πεθαίνουν. Όπως γράφαμε στο πρώτο μας κιόλας τεύχος (10/97) η παιδική τους θνησιμότητα στις ηλικίες 2 ως 5 ετών φτάνει το 22%. Ένας Τρίτος Κόσμος ανάμεσά μας, που δύσκολα όμως θα τραβήξει την προσοχή κάποιου τηλεμαραθώνιου. Και γιατί αρρωσταίνουν ή πεθαίνουν τα παιδιά; Γιατί

είναι φτωχά και πεινάνε. Και στη φτώχεια χωράει και η εκμετάλλευση. Και μέσα σ' αυτό το παιχνίδι βίας, ρατσισμού, παραβατικότητας και αυθόρμητης αντίδρασης χωράνε πολλά ακόμα. Και

έτσι τα παιδιά βγαίνουν στους δρόμους για να ζητιανέψουν. Άλλοτε για να θρέψουν την οικογένεια κι άλλοτε για τα συμφέροντα μιας συμμορίας (συχνά όχι μόνο τσιγγάνων).

Πιστεύουμε ότι τα παιδιά πρέπει να κοιμούνται σε ζεστά κρεβάτια, να τρώνε καλά, να πηγαίνουν σε σχολεία και να μορφώνονται. Αυτό είναι δικαίωμα όλων των παιδιών του κόσμου. Όποιος παραβιάζει τα δικαιώματά τους πρέπει να τιμωρείται. Πόσες συλλήψεις νονών της παράνομης εργασίας παιδιών λοιπόν, μετρήσατε στα Γιάννενα τον τελευταίο καιρό.

Αφού όλοι έχουν πειστεί ότι "έτσι ζουν" οι Τσιγγάνοι, αφού τους έχει αποδοθεί ήδη κάποια "ιδιαιτερότητα" τότε μπορούμε να τα αφήσουμε ήσυχα τα παιδιά στον πόνο τους και να στείλουμε την αστυνομία να φυλάει το Μώλο. Κάποιοι μάλιστα το αντιστρέφουν: δεν βλέπεις, λένε, τι λαός είναι οι τσιγγάνοι; ζητιανεύουν, βρωμάνε, δεν θέλουν να πάνε σχολείο (στο ελληνικό σχολείο εννοούν βέβαια). Άρα, να τους διώξουμε, να ησυχάσουμε. Κι έτσι πάνε παραπέρα κι άντε πάλι από την αρχή. Κλειστά μάτια, ανύπαρκτη σκέψη.

Η παιδική εργασία και επαιτεία είναι σκάνδαλο στα πλευρά του εφησυχασμού μας. Η λύση είναι άμεση εξάρθρωση των παράνομων κυκλωμάτων και κρατική φροντίδα για τα παιδιά. Από 'κει και πέρα τη βία και την πείνα τη γεννάει η φτώχεια. Αλλά πώς να μιλήσεις για φτωχούς σ' ένα κόσμο που ονειρεύεται ισοζυγίες νομισμάτων και γερές μπάζες ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Κι όμως τα παιδιά των Τσιγγάνων πεθαίνουν. Όπως γράφαμε στο πρώτο μας κιόλας τεύχος (10/97) η παιδική τους θνησιμότητα στις ηλικίες 2 ως 5 ετών φτάνει το 22%. Ένας Τρίτος Κόσμος ανάμεσά μας, που δύσκολα όμως θα τραβήξει την προσοχή κάποιου τηλεμαραθώνιου. Και γιατί αρρωσταίνουν ή πεθαίνουν τα παιδιά; Γιατί

είναι φτωχά και πεινάνε. Και στη φτώχεια χωράει και η εκμετάλλευση. Και μέσα σ' αυτό το παιχνίδι βίας, ρατσισμού, παραβατικότητας και αυθόρμητης αντίδρασης χωράνε πολλά ακόμα. Και έτσι τα παιδιά βγαίνουν στους δρόμους για να ζητιανέψουν. Άλλοτε για να θρέψουν την οικογένεια κι άλλοτε για τα συμφέροντα μιας συμμορίας (συχνά όχι μόνο τσιγγάνων).

Πιστεύουμε ότι τα παιδιά πρέπει να κοιμούνται σε ζεστά κρεβάτια, να τρώνε καλά, να πηγαίνουν σε σχολεία και να μορφώνονται. Αυτό είναι δικαίωμα όλων των παιδιών του κόσμου. Όποιος παραβιάζει τα δικαιώματά τους πρέπει να τιμωρείται. Πόσες συλλήψεις νονών της παράνομης εργασίας παιδιών λοιπόν, μετρήσατε στα Γιάννενα τον τελευταίο καιρό.

Αφού όλοι έχουν πειστεί ότι "έτσι ζουν" οι Τσιγγάνοι, αφού τους έχει αποδοθεί ήδη κάποια "ιδιαιτερότητα" τότε μπορούμε να τα αφήσουμε ήσυχα τα παιδιά στον πόνο τους και να στείλουμε την αστυνομία να φυλάει το Μώλο. Κάποιοι μάλιστα το αντιστρέφουν: δεν βλέπεις, λένε, τι λαός είναι οι τσιγγάνοι; ζητιανεύουν, βρωμάνε, δεν θέλουν να πάνε σχολείο (στο ελληνικό σχολείο εννοούν βέβαια). Άρα, να τους διώξουμε, να ησυχάσουμε. Κι έτσι πάνε παραπέρα κι άντε πάλι από την αρχή. Κλειστά μάτια, ανύπαρκτη σκέψη.

Η παιδική εργασία και επαιτεία είναι σκάνδαλο στα πλευρά του εφησυχασμού μας. Η λύση είναι άμεση εξάρθρωση των παράνομων κυκλωμάτων και κρατική φροντίδα για τα παιδιά. Από 'κει και πέρα τη βία και την πείνα τη γεννάει η φτώχεια. Αλλά πώς να μιλήσεις για φτωχούς σ' ένα κόσμο που ονειρεύεται ισοζυγίες νομισμάτων και γερές μπάζες ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Η παιδική εργασία και επαιτεία είναι σκάνδαλο στα πλευρά του εφησυχασμού μας. Η λύση είναι άμεση εξάρθρωση των παράνομων κυκλωμάτων και κρατική φροντίδα για τα παιδιά. Από 'κει και πέρα τη βία και την πείνα τη γεννάει η φτώχεια. Αλλά πώς να μιλήσεις για φτωχούς σ' ένα κόσμο που ονειρεύεται ισοζυγίες νομισμάτων και γερές μπάζες ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Η παιδική εργασία και επαιτεία είναι σκάνδαλο στα πλευρά του εφησυχασμού μας. Η λύση είναι άμεση εξάρθρωση των παράνομων κυκλωμάτων και κρατική φροντίδα για τα παιδιά. Από 'κει και πέρα τη βία και την πείνα τη γεννάει η φτώχεια. Αλλά πώς να μιλήσεις για φτωχούς σ' ένα κόσμο που ονειρεύεται ισοζυγίες νομισμάτων και γερές μπάζες ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Η παιδική εργασία και επαιτεία είναι σκάνδαλο στα πλευρά του εφησυχασμού μας. Η λύση είναι άμεση εξάρθρωση των παράνομων κυκλωμάτων και κρατική φροντίδα για τα παιδιά. Από 'κει και πέρα τη βία και την πείνα τη γεννάει η φτώχεια. Αλλά πώς να μιλήσεις για φτωχούς σ' ένα κόσμο που ονειρεύεται ισοζυγίες νομισμάτων και γερές μπάζες ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Εκλογές για την Νομαρχία: Οι αδιάφορες!

Μία πρόσφατη δημοσκόπηση που δημοσιεύτηκε στην Καθημερινή δείχνει ότι το 80% των πολιτών είναι από λίγο έως καθόλου ενήμερωμένο για τις αρμοδιότητες του αιρετού Νομάρχη. Ο αριθμός αυτός επιβεβαιώνει αυτό που όλοι μας βλέπουμε καθημερινά. Ότι δηλαδή πέρα από όσα έκανε παλιά ο Νομάρχης (έλεγχο κάποιων υπηρεσιών, διευθέτηση των κρατικών δαπανών, συγκέντρωση αιτημάτων της περιοχής του) τίποτα καινούργιο δεν φαίνεται να προστέθηκε μετά τη θεσμοθέτηση της εκλογής του. Αυτό βέβαια δεν είναι ακριβώς αλήθεια. Και μόνη η δυνατότητα που δόθηκε στους πολίτες να εκλέγουν έναν ακόμα εκπρόσωπό τους, έ-

χει αξία αφού βαθαίνει τη δημοκρατία μας και ανοίγει ρήγματα στην παραδοσιακή εικόνα του κράτους. Τέσσερα όμως χρόνια τώρα δεν είδαμε να γίνεται πράξη αυτή η αλλαγή. Οι ευθύνες ανήκουν βέβαια σ' όσους υλοποίησαν τούτο το νέο θεσμό (κυρίως στη Ν.Δ. και το ΠΑΣΟΚ) οι οποίοι τον είδαν εξαρχής ως ένα ακόμα μηχανισμό κομματικού ελέγχου. Τον αιρετό νομάρχη τον θέλανε κομματικά ελεγχόμενο και υποταγμένο στις επιλογές της κεντρικής εξουσίας, γι' αυτό και δεν καθόρισαν στην ουσία ποτέ ένα ευρύ πλαίσιο αρμοδιοτήτων που θα του επέτρεπε να έχει προσωπική βούληση και ευθύνη για την πολιτική στο νομό. Για να μην παρεξηγηθούμε, δεν γράφουμε εδώ ότι το πρόβλημα είναι η κομματικοποίηση, σαν

αυτό που λένε πολλοί εσχάτως, αναπαράγοντας το ψευτοϊδεολόγημα περί υπερχομματικής πολιτικής. Τα κόμματα παραμένουν ένας παραδοσιακός και σχετικά αποτελεσματικός μηχανισμός εκπροσώπησης των ταξικών και κοινωνικών συ-

γκρούσεων. Το γράφουμε αυτό για να αναδείξουμε το κύριο πρόβλημα αυτού του θεσμού: την έλλειψη αυτοτέλειάς του και την εξάρτησή του. Εάν συνεπώς υπάρχει κάτι ριζοσπαστικό και καινοτόμο στην δυνατότητα που έχουν οι πολίτες να ψηφίζουν για τους τοπικούς άρχοντές τους είναι ακριβώς η ελευθερία να αντιδράσουν στην εξάρτησή τους από το κράτος. Να δη-

λώσουν εμπράκτως ότι θέλουν τους δικούς τους ανθρώπους στην Νομαρχία που θα ασχολούνται μόνο με τις δικές τους ανάγκες. Δεν έγινε φυσικό αυτό το 1994. Από κεκτημένη ταχύτητα ψηφίστηκαν οι εκπρόσωποι των κυρίαρχων κομμάτων σε ένα διευρυμένο δημοψήφισμα έγκρισης ή απόρριψης της τότε κυβερνητικής πολιτικής. Άσχημο θα πείτε είναι αυτό; Όχι κατ' ανάγκη. Είναι σαφές όμως ότι όποιο μήνυμα λαμβάνεται την ημέρα των εκλογών τελευτίζει την επαυρίό τους. Μετά μας μένει ο ...Νομάρχης.

Νίκος Ζαρμαπάλης

Ο κ. Νίκος Ζαρμαπάλης είναι ένα τέτοιο παράδειγμα. Νυν Νομάρχης Ιωαννίνων και σίγουρα και

μέλλων. Εκλέχτηκε γιατί ήταν ΠΑΣΟΚ, επιβεβαιώθηκε έτσι η κυριαρχία του κόμματος στην πολιτική ζωή του τόπου, και καλά έκανε βέβαια, και μετά ...τίποτα. Δεν ήταν ο άνθρωπός μας στην νομαρχία, θα μπορούσε να είναι οποιοδήποτε άλλο στέλεχος του κόμματός. Προσοχή εδώ, δεν εννοούμε ότι ο κ. Ζαρμπαλάς ήταν τότε ένας αχυράνθρωπος. Αντίθετα, ήταν ένα ενεργό τοπικό πολιτικό πρόσωπο με εμπειρία στην τοπική αυτοδιοίκηση και σίγουρα με πολλές πολιτικές ικανότητες. Ας μας πει γρήγορα, όμως, κάποιος ποιες είναι οι θέσεις (και πράξεις βεβαίως) του Νομάρχη μας για την αγροτική ανάπτυξη ας πούμε ή για τις ιδιωτικοποιήσεις, ή για το πλεονέκτημα του τραίνου έναντι του αυτοκινήτου. Αν τα παραπάνω φαίνονται άσχετα σε κάποιους ας μην απαντήσουν. Αν όμως κάποιος άλλος πιστεύουν ότι κάτι τέτοια θέματα είναι η σύγχρονη πολιτική τότε γεννιέται ένα πρόβλημα. Ο υπογράφων πιστεύει ότι ο Νομάρχης μας έχει γνώμη για όλα αυτά αλλά ..δεν τη λέει. Όσα λέει κι όσα κάνει είναι ανάλογα με αυτά που κάνει το κόμμα του και η κυβέρνησή του. Ούτε αυτό όμως μας πειράζει. Πολιτική είναι κι αυτό. *Γιατί όμως δεν τον διόριζε κατευθείαν η κυβέρνηση αντί να τον εκλέγουμε;* Να το μεγάλο θέμα αυτών των εκλογών!

Ας μην αδικούμε όμως τον κ. Ζαρμπαλά. Είπε κι ένα μεγάλο και ηχηρό ΟΧΙ, αυτό ενάντια στη χάραξη της Εγνατίας δίπλα από την Δωδώνη. Το είτε αργά βέβαια, αλλά το είτε και το πάλεψε και σίγουρα πολλοί τον μίσησαν στο ΥΠΕΧΩΔΕ και πολλά τοπικά συμφέροντα ανέτρεψε. Αρκεί όμως να πει κι ένα μικρό όχι και στο νέο δρόμο που βερνάει δίπλα από το Θέατρο (κι από το ...θερμοπήπιο) αλλιώς ευλόγως θα σκεφτούμε ότι τα τοπικά συμφέροντα ξανασηκώνουν κεφάλι εντός του κόμματός του.

Ζατά τα άλλα, η ΕΛΒΙΕΞ συνεχίζει να βρίσκεται δίπλα στις πηγές (άρα συνεχίζει να μολύνει), με τη λίμνη τα ίδια, το ορφανοτροφείο έμεινε στην Ιωγωνιανή, θα υπάρχουν και δύο τρία άλλα θέματα που θα μας διαφεύγουν. Θετική συνεπώς η εταιρεία του Νομάρχη (;) Τι να περιμέναμε δηλαδή; Να πάει στα εργοτάξια να δει πόσοι Αλβανοί δουλεύουν για ένα κομμάτι ψωμί, να πάει στα ωριά και να δει πώς ζουν οι γέροι με τις συντάξεις της κυβέρνησής του και να τους βοηθήσει, να άξει να φτιάξει χώρους υγειονομικής ταφής α-

πορριμάτων εκεί που δεν θέλουν οι ψηφοφόροι του αλλά προβλέπουν οι μελέτες; Αυτά δεν είναι δικιά του δουλειά, είναι των υπουργών, του Σημίτη, του Θεού, κάποιου άλλου τέλος πάντων. **Στην Ελλάδα οι τοπικοί άρχοντες απλοί υπάλληλοι είναι.** Ή έτσι μας λένε τουλάχιστον.

Η Ν.Δ.

Φυσικά, και Νομάρχης της ΝΔ να εκλεγόνταν τα ίδια θα είχαμε. Τέλιωσαν οι παλιές διαχωριστικές γραμμές στις ιδέες και στις πράξεις μεταξύ των δύο κομμάτων. Ή καλύτερα, τέλειωσαν για την ΝΔ γιατί στο ΠΑΣΟΚ οι μάχες συνεχίζονται στο εσωτερικό του. Είναι θετικό που έστω και σ' ένα μόνο κόμμα εξουσίας εμφανίζονται κάποιες αδρές ταξικές οριοθετήσεις, αλλά μόνο αυτό. Παράπερα, η εξουσία σήμερα μοιάζει όλο και πιο πολύ μ' έναν μεγάλο διαιτητή και κατανεμητή χρημάτων μεταξύ μεγαλοκαρχαριών.

Η ΝΔ απέχει σχεδόν 15 χρόνια από την εξουσία και δεν μπορεί να έχει πια πρόσβαση σ' αυτόν το θησαυρό που διορίζει, επιδοτεί, και καθοδηγεί. Είναι στην ουσία αυτή η αδυναμία που της τραβά-

**βιβλία • χαρτικά • δώρα
είδη λογιστηρίου • φωτοτυπίες**

**ΔΩΔΩΝΗΣ & ΧΑΤΖΗ ΠΕΛΛΕΡΕΝ 4
ΤΗΛ. - FAX: (0651) 25.627**

ει το χαλί κάτω από τα πόδια γιατί κατά τα άλλα ιδεολογικά στην πρωτοπορία βρίσκεται. Διανύουμε τη χρυσή περίοδο του νεοφιλελευρισμού στη χώρα μας, μόνο που την υλοποιούν οι πράσινοι και όχι οι γαλάζιοι. Αποψίλωση συνεπώς στο μηχανισμό της ΝΔ. και προς το παρόν ουδείς υποψήφιος στο προσκήνιο για τη Νομαρχία. Δεν είναι ότι δεν θα εκλεγεί, είναι που κανείς δεν θέλει να ποντάρει σ' αυτό το κόμμα. Κανείς δεν θα κολλήσει αφίσσες προσδοκώντας αργότερα "αμοιβή". Αλλού βρίσκεται πια το κέντρο του χρήματος, ούτε καν στο ΠΑΣΟΚ, πιο πέρα ακόμα, σε πιο στενούς και σκοτεινούς πυρήνες. Κι όμως μια καλή και ήπια αντιπολίτευση ανάλογη με το παράδειγμα του Ζοσπέν στη Γαλλία (όπως τουλάχιστον φαίνεται να θέλει και ο Κ. Καραμανλής) θα μπορούσε ως και να κερδίσει τη μάχη, ποντάροντας στη φθορά των άλλων. **Στα Γιάννενα απλώς δεν υπήρξε ποτέ τέσσερα χρόνια τώρα αντιπολίτευση.** Κι αν σώσει κάτι τη ΝΔ από τη συντριβή θα είναι η απογοήτευση του κόσμου από το Σημίτη. Είπαμε, την αποδοκιμασία του για την κυβέρνηση θα εκφράσει ο πολίτης κι όχι τη συμπάθειά του στους τοπικούς υποψήφιους.

Η Αριστερά

Ο ΣΥΝ είναι ο μεγάλος νικητής των εκλογών. Χωρίς να κάνει τίποτα θα είναι από τη μεριά του νικητή, αφού γρήγορα γρήγορα επαναβεβαίωσε τη στήριξή του στο κ. Ζαρμπαλά. Άγνωστο για ποιους λόγους. Για ποιους αριστερούς λόγους εννοούμε βέβαια. Γιατί κανένας Γιαννιώτης πολίτης δεν αισθάνεται ότι κάτι αριστερό κινείται στη Νομαρχία. Ό,τι κάπου τέλος πάντων, έστω και "από μέσα" σχεδιάζεται η ανατροπή τούτου του άδικου κόσμου. Και μην πει κανείς ότι υπάρχει αριστερή μειοψηφία στον ΣΥΝ. Υπάρχει αλλά δεν φαίνεται, δεν έχει λόγο, δεν ασκεί πολιτική. Οι μάχες, δυστυχώς ή ευτυχώς, δίνονται ακόμα στους δρόμους για την αριστερά κι όχι στα τηλεοπτικά κα-

Το ΓΑΛΛΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ αναζητεί, μέχρι το επόμενο σχολικό έτος, χώρο 130 έως 300 τ.μ., κατά προτίμηση αυτόνομο ή με ισόγειο, για να συνεχίσει τη διδακτική και πολιτιστική του δραστηριότητα στα Γιάννενα. Τηλ./φαξ 20922- τηλ.72832.

νάλια.

Το ΚΚΕ θα προσπαθήσει να καλύψει το τραύμα της διαγραφής του κ. Σκοπούλη και της παράταξής του που άφησε το κόμμα χωρίς εκπροσώπηση στο προηγούμενο Ν. Συμβούλιο. Ο αγώνας του θα στηριχθεί όπως γράφαμε και για τις Δημοτικές εκλογές στις κλασσικές θέσεις του "πέντε κόμματα, δύο πολιτικές". Άγνωστα ακόμα τα όρια του σε ποσοστά, δεν πρέπει να υποτιμάται όμως η δύναμη της σταθερής αντιπολιτευτικής στάσης που έχει το κόμμα πανελλαδικά τα τελευταία χρόνια. Η ΝΑΑΣ του κ. Σκοπούλη που προέρχεται όπως είπαμε από το ΚΚΕ θα ξανακατέβει στις εκλογές και μάλιστα με καλές προοπτικές. Ήταν άλλωστε ο μόνος ενεργός αντιπολιτευτικός πόλος έναντι του Νομάρχη, ο μόνος χώρος με σαφείς ταξικές και κοινωνικές αναφορές. Τι δεν μπόρεσε να κάνει: Να φτιάξει μια μεγάλη ανοιχτή νομαρχιακή κίνηση που να αντιστοιχεί στις ποικίλες ανάγκες του τόπου και όχι στις επιθυμίες των μελών του για έναν "ορθόδοξο κομμουνισμό". **Ο παλαίονμερολογισμός στην αριστερά πληρώνεται.** Παραμένει πάντως η μόνη παράταξη που μπορεί οποιοσδήποτε να γίνει μέλος της χωρίς να εκχωρεί την ψήφο του σε άλλους χώρους. Κι αυτό είναι πολύτιμο για την αντιπροσωπευτική δημοκρατία.

Αν κάτι λείπει απ' αυτές τις εκλογές είναι εκείνη η συλλογικότητα που έδωσε τις μάχες για την προσασία της Δωδώνης, του Αράχθου, της λίμνης ή του Ζαγοριού και της Βάλιας Κάλντα. Εκτιμούμε ότι αν μια τέτοια ριζοσπαστική οικολογική παράταξη έφτανε ως τις εκλογές, η τοπική κοινωνία θα κέρδιζε πολλά. Θα κέρδιζε τουλάχιστον μια ακόμα έντιμη και ανυπότακτη φωνή κι όχι μόνο αυτό γιατί ανυπακοή δηλώνουν σήμερα και το ΚΚΕ και η ΝΑΑΣ. Θα ήταν μια κίνηση στηριγμένη στις αρχές της **άμεσης δημοκρατίας**. Γιατί αλλιώς η δημοκρατία μένει κολοβή. Όπως θα δείξουν και οι επερχόμενες εκλογές.

ΥΓ. Αγνοούμε προς το παρόν τις θέσεις του ΔΗΚΚΙ που αργεί να επιλέξει υποψήφιους αναζητώντας το "παλιό καλό ΠΑΣΟΚ" ενώ η ΠΟΛ.ΑΝ διαφαίνεται ότι θα στηρίξει τον κ. Ζαρμπαλά σε μια αγωνιώδη και αποϊδεολογικοποιημένη πια προσπάθεια για επιβίωση.

Ο 7ος πειθαρχικός Ουλαμός Καλπακίου

ένα στρατόπεδο «συγκέντρωσης» για τους αριστερούς τον μεσοπόλεμο

Πειθαρχικά στρατόπεδα και πλοία χρησιμοποιήθηκαν για πολλά χρόνια για την «πολιτική διαπαιδαγώγηση» των αριστερών. Ακόμα και το 1973, η Χούντα φρόντιζε να επιστρατεύσει τους επαναστατημένους φοιτητές. Εδώ, αντάρτες του ΕΛΑΣ παρελαύνουν, σε φωτογραφία του Τάκη Τλούπα (1944)

Μεγάλες κοινωνικές συγκρούσεις έγιναν την εποχή του Μεσοπολέμου. Μετά την καταστροφή της Μικράς Ασίας η Ελλάδα ήταν υποχρεωμένη να απορροφήσει στην οικονομική ζωή και να αποκαταστήσει ενάμισο, περίπου, εκατομμύριο πρόσφυγες.

Η μεγάλη προσφορά φθηνής εργασίας, πιέζει τις αποδοχές προς τα κάτω. Τα ωθημένα ημερομίσθια απετέλεσαν τη βάση του μεγάλου πλούτου της βιομηχανίας, εμπορίου, ναυτιλίας μιας ανελέητης καινούργιας καπιταλιστικής τάξης.

Οι διεκδικήσεις, διαμαρτυρίες εργατών, αγροτών, μικρών επαγγελματιών, βιοτεχνών προεπαθούσαν να συγκρατήσουν ένα ελάχιστο όριο ζωής. Όμως η καταπίεση ήταν άγρια. Επ' όλης της Αστυνομίας, της Χωροφυλακής, οι κυβερνήσεις έστελναν και τον στρατό να χτυπήσει τις απεργίες, διαδηλώσεις, διαμαρτυρίες κάθε είδους.

Δεν υπάρχει κοινωνική εκδήλωση εργατικών και αγροτικών ομάδων της εποχής εκείνης, χωρίς νεκρούς, τραυματίες, συλλήψεις, ξυλοδαρμούς, φυλακίσεις, βασανιστήρια, εξορίες κλπ. Τα νησιά άρχισαν να γεμίζουν από εξόριστους.

Η κοινωνική καταπίεση επεκτεινόταν βέβαια και μέσα στον στρατό. Ήδη από το 1922-1923 στην στρατιά του Έβρου λειτουργούσε πειθαρχικός ουλαμός στην περιοχή Σαχινλάρ κοντά στα βουλγαρικά σύνορα στον νομό Έβρου (σημερινή Άνθεια). Η έκφραση μετάθεση για «αποστολή στο Σαχινλάρ» σήμαινε κάτεργο για τους αριστερούς στρατευμένους. Ίσως κάποιοι ερευνητές των Αρχείων του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης να βρουν κάποια μέρα έναν σκονισμένο φάκελο με ανατριχιαστικές λεπτομέρειες.

Το στρατόπεδο όμως που έγινε πασίγνωστο στον Μεσοπόλεμο ήταν ο «7ος πειθαρχικός Ουλαμός Καλπακίου». Το Καλπάκι είναι μια ο-

ρεινή περιοχή 32 χιλ. βορειοδυτικώς των Ιωαννίνων στον δρόμο προς την Κόνιτσα. Κοντά στην Μονή Βελάς.

Διοικητικά, ως προς την τροφοδοσία, ρουχισμό, αποτελούσε τμήμα του 2ου Λόχου Δελβινακίου του 1ου Τάγματος του 8ου συνοριακού τομέα. Ουσιαστικά όμως ήταν ανεξάρτητη μονάδα-στρατόπεδο και είχε απευθείας επαφή με την διοίκηση της 8ης Μεραρχίας Ηπείρου. Αλλά επίσης και με το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Στρατιωτικών. Προϊστάμενος αυτού του τμήματος ήταν ο συνταγματάρχης **Φεσόπουλος** ο οποίος υπήρξε και ο πρώτος συστηματικός θεωρητικός του αντικομμουνισμού στην Ελλάδα. Αργότερα συνέγραψε και κυκλοφόρησε σχετικό βιβλίο.

Στην αρχή δικαιολόγησαν την δημιουργία του Πειθαρχικού Ουλαμού ως στρατοπέδου συγκέντρωσης των κακοποιών και ατίθασων στοιχείων του στρατού. Αλλά γρήγορα μετετράπη σε χώρο εγκλεισμού και βασανισμού των αριστερών στρατιωτών. Αλλά και γενικά όσων εθεωρούντο επικίνδυνοι. Για το Ναυτικό υπήρχαν δύο καράβια παλιά καράβια η «Μαρμάρω» και το «Αιγαίον» όπου συγκέντρωναν τους αριστερούς ναύτες και υπαξιωματικούς.

Η κατάσταση σίτισης και στέγασης στο Καλπάκι ήταν από την αρχή άθλια. Οι στρατιώτες ήταν υποχρεωμένοι να πηγαίνουν σε καταναγκαστική εργασία από το πρωί μέχρι το βράδυ. Πήγαιναν για κοπή ξύλων στα γύρω βουνά, σπάσιμο πέτρας για δρόμους, κουβαλούσαν χαλίκι και άλλες τέτοιες βαριές δουλειές, με οποιοδήποτε καιρό. Συγχρόνως υφίσταντο ξυλοδαρμούς, μαστιγώματα, και παντός είδους εξευτελισμούς από τους ειδικά διαλεγμένους γι' αυτή τη δουλειά δεσμοφύλακες. Οι οποίοι άλλωστε ήταν ασύδοτοι να εφαρμόζουν ότι τους κατέβαινε στο νου προκειμένου να βασανίσουν τους κρατουμένους. Παρ' όλο ότι δεν υπήρχε καμία συγκεκριμένη κατηγορία και καταδίκη εναντίον τους.

Όμως οι συνθήκες χειροτέρευαν ακόμα πε-

ρισσότερο όταν διοικητής ανέλαβε ο Ανθυπολοχαγός Παπαχρήστου. Τα βασανιστήρια συστηματοποιήθηκαν. Τους έδεναν σε τηλεγραφοξύλα επί ώρες και τους έδεχναν ανηλεώς. Οι παράγκες που έμεναν ερειπώθηκαν από την επιτήδες αφαίρεση κεραμιδιών και σπάσιμο τζαμιών. Ο αέρας, το χιόνι, η βροχή έμπαιναν απαντού να βασανίσουν τους φυλακισμένους στρατιώτες. Το φαγητό άθλιο, πάντα ελλειμματικό. Πολλές φορές τους το έκοβαν για τιμωρία.

Πολλοί τρελάθηκαν από τα βασανιστήρια. Πολλοί άλλοι έγιναν φυματικοί και πέθαναν στο στρατόπεδο Καλπακίου. Πολλά αποκαλύφθηκαν αργότερα, αλλά ποτέ δεν μπόρεσαν να σχηματίσουν μια πλήρη ιστορία των συνθηκών ζωής εκεί πέρα. Ο Παπαχρήστου, μυαλό άρρωστο, όπως φαίνεται, ειδικά διαλεγμένος γι' αυτή τη δουλειά, προσπαθούσε να βρει όλο και νέες μεθόδους βασανισμού.

Θα λέγαμε ότι το Καλπάκι ήταν ένας μικρός σχετικά, πρόλογος της Μακρονήσου της εποχής του Εμφυλίου Πολέμου. Εκατοντάδες αγωνιστές πέρασαν από την αγριότητα και τα βασανιστήρια του Καλπακίου.

Η χειρότερη περίοδος του Καλπακίου ήταν το 1928. Ύστερα από ένα επεισόδιο που έγινε στις 21 Φεβρουαρίου 1928 στα Ιωάννινα. Εκείνη την ημέρα εορταζόταν η απελευθέρωση της πόλεως από τους Τούρκους αυτήν την ημερομηνία του 1913. Στο πρόγραμμα ήταν και η αποκάλυψη ενός μνημείου από τον στρατηγό Μαζαράκη, ο οποίος ήταν, τότε, υπουργός των Στρατιωτικών.

Μετά την σχετική τελετή και τους λόγους που εκφωνήθηκαν για την επέτειο, ο στρατηγός Μαζαράκης τράβηξε το πανί για την αποκάλυψη του μνημείου. Όμως έτσι ελευθερώθηκαν και σκορπίστηκαν πολλές προκηρύξεις που ήταν από κάτω. Ο κόσμος έσπευσε τις άρπαξε και άρχισε να διαβάζει. Επρόκειτο για ένα αντιπολεμικό κείμενο με την υπογραφή στο τέλος «Οι νεκροί του πολέμου». Η τελετή σταμάτησε αμέ-

ήσως. Ο υπουργός έξαλλος στράφηκε κατά των αξιωματικών της Μεραρχίας.

Επακολούθησαν πολλές συλλήψεις στρατιωτών που οδηγήθηκαν στο Καλπάκι. Επί έξη μήνες κράτησε ο βασανισμός τους για να αποκαλύψουν την συνομοσία. Όμως τίποτε δεν έβγαλνε.

Όλα αυτά σιγά-σιγά άρχισαν να γίνονται γνωστά. Οι εφημερίδες έγραφαν για το στρατόπεδο βασανιστηρίων του Καλπακίου.

Μεγάλη όμως δημοσιότητα δόθηκε μετά τα επεισόδια του Σεπτεμβρίου 1930. Ύστερα από μια άγρια ημέρα καταναγκαστικής εργασίας και βασανιστηρίων ο διοικητής **Φατούρος** (ενώ μεταξύ είχε μετατεθεί ο Παπαχρήστου) χτυπούσε με το πιστόλι του τον στρατιώτη **Δημήτρη Βλαντά**. Αυτόν που αργότερα έγινε από τους ηγέτες του ΚΚΕ.

Μερικοί στρατιώτες ρίχτηκαν από πίσω στον διοικητή και τον έδειραν πριν προλάβουν να τον ελευθερώσουν οι δικοί του. Τους έκλεισαν μέσως στο στρατόπεδο. Την άλλη μέρα οι κρατούμενοι στρατιώτες του Καλπακίου αρνήθηκαν να πάνε στη δουλειά. Τους επετέθησαν οι βασανιστές. Πυροβόλησαν εναντίον τους και σφραγίστηκαν τον στρατιώτη **Μαρκοβίτη**. Συνέλαβαν, άλλους έξη και τους έστειλαν στις φυλακές Ακραιού Ιωαννίνων.

Στις 28 Νοεμβρίου 1930 έγινε η δίκη τους στο στρατοδικείο Ιωαννίνων. Απολογήθηκαν θαρραλέα. Εξιστόρησαν λεπτομερώς, όσο τους επέτρεπε, τις συνθήκες του Καλπακίου, τα καθημερινά βασανιστήρια, τις συνθήκες της καταναγκαστικής εργασίας.

Οι στρατιώτες **Μαρκοβίτης** και **Πανούσης** καταδικάστηκαν σε θάνατο, οι **Βλαντάς**, **Γαμπίτας** σε ισόβια και οι **Αδαμόπουλος**, **Τσακίρης**, **Κορδέλας** σε ποινές φυλακίσεως.

Όμως έτσι έγινε ευρύτερα γνωστή η κατάσταση του στρατοπέδου. Στην Αθήνα πολλοί κρατούμενοι, συνδικαλιστές, παράγοντες της κοινωνικής ζωής, βοηθούμενοι από συνδικαλιστικές και πολιτικές οργανώσεις δραστηριοποι-

ήθηκαν σοβαρά για να σώσουν τους καταδικασμένους. Αλλά και να κοινοποιήσουν την άγρια κατάσταση. Οργάνωσαν πολλές συγκεντρώσεις. Συγχρόνως έστειλαν εκκλήσεις στο εξωτερικό, για βοήθεια από διεθνείς οργανώσεις.

Πολλές διαμαρτυρίες έφτασαν στην Ελλάδα. Για την ιστορία αναφέρουμε ότι η προερχόμενη από το Βερολίνο της οργάνωσης «Ένωσις Βαλκανίων» είχε την υπογραφή του μεγάλου φυσικού επιστήμονα Αλβέρτου Αϊνστάιν.

Ύστερα από τη μεγάλη κατακραυγή αντικαταστάθηκε ο διοικητής Φατούρος. Οι επτά καταδικασμένοι έκαναν έφεση της δίκης. Στις 8 Δεκεμβρίου 1930 μεταφέρθηκαν στις φυλακές της Αίγινας. Η δίκη τους έγινε στις 12 Ιανουαρίου 1931 στο Αναθεωρητικό Δικαστήριο που εκείνο το καιρό βρισκόταν στην οδό Ακαδημίας.

Οργανώθηκαν πολλές διαδηλώσεις συμπαραστάσης. Επακολούθησαν συγκρούσεις και συλλήψεις. Οι σημαντικότεροι διανοούμενοι της εποχής υπέγραψαν διαμαρτυρία προς την κυβέρνηση και ζητούσαν κατάργηση του στρατοπέδου Καλπακίου. Μεταξύ αυτών αναφέρουμε τους: **Κωστή Παλαμά**, **Τίμο Μωραϊτίνη**, **Δημ. Καμπούρογλου**, **Παύλο Νιρβάνα**, **Γρηγόριο Ξενοπούλο**, **Μιλτιάδη Μαλακάση**, **Διονύσιο Λαυράγκα**, **Δημ. Καλλιτσουνάκη**, **Λέων Μακκά**, **Α. Σίδερη**, **Δημ. Γληνό**, **Νικόλαο Καζαντζάκη**, **Γαλάτεια Καζαντζάκη**, **Μ. Παρορίτη**, **Α. Καρθαίο**, **Δημοσθένη Βουτυρά**, **Α. Στρατηγόπουλο**, **Τάκη Μπάρα**, **Γερ. Σπατάλα**, **Ελ. Συφναίου**, **Λιλίκα Νάκου**, **Δώρα Μπονάτσου-Βάρναλη**, **Γ. Νάζο**, **Άγγελο Τερζάκη**, **Ναπολέοντα Λαπαθιώτη**, **Κώστα Βάρναλη**, **Γιάννη Κορδάτο**, **Πέτρο Πικρό**, **Νίκο Κατηφόρη**.

Μεταξύ των μαρτύρων υπεράσπισης στο δικαστήριο ήταν ο Δημήτρης Γληνός, η Γαλάτεια Καζαντζάκη, ο Ναπολέων Λαπαθιώτης, ο **Σπύρος Μελάς**. Ύστερα από ημέρες δίκης, με απόφαση του Αναθεωρητικού, επεβλήθησαν μικρότερες ποινές στους επτά στρατιώτες.

Οδοιπορικό στα πάρκα της πόλης 4ος σταθμός: Το πάρκο Κάτσαρη: «Ίδια ...πικρή γεύση»

Το μεγαλείο της αθλιότητας: Το λιμανάκι, η σκουριασμένη τενεκαδένια παράγκα, τα πεταμένα λάστιχα φορτηγών ...παλιοσίδερα... και... και...

Πριν πάμε για τον 4ο σταθμό του «οδοιπορικού στα πάρκα της πόλης» περάσαμε και πάλι από τα 3 πρώτα πάρκα που είχαμε επισκεφτεί, για να δούμε μπας και οι αρμόδιοι έδειξαν κάποιο ενδιαφέρον.

Οι διαπιστώσεις μας:

-Στο ΑΛΣΟΣ, η κατάσταση παραμένει άθλια. Τα αγκάθια και τα αγριόχορτα είναι στα ...ύψη!!! Ελάχιστες, ασήμαντες παρεμβάσεις έγιναν.

-Ίδια γεύση και στο παρκάκι των Λακωμάτων.

-Στο πάρκο του Γηροκομείου, η εικόνα βελτιώθηκε κάπως. Κούρεψαν τ' αγριόχορτα μέσα στα παρτέρια.

Ο 4ος σταθμός μας, το πάρκο **Κατσάρη** στον παραλίμνιο χώρο έχει πίσω του λιγότερα από 10 χρόνια ζωής. Παρά ταύτα, έχει περίεργη ιστορία. Δημιουργήθηκε με χρήματα του κληροδοτήματος Κατσάρη. Η μελέτη διαμόρφωσης του χώρου, έγινε από Αθηναίο μελετητή. Δεν θα την χαρακτηρίζαμε ούτε σπουδαία ούτε καν πρωτότυπη.

Η δημοτική αρχή δυσκολεύτηκε να ολοκληρώσει το πάρκο (δεν ολοκληρώθηκε άλλωστε). Μεταξύ

των αιτίων ήταν η καταπάτηση ενός τμήματος από κάποιον ιδιώτη. Χρειάστηκαν δικαστήρια, και κόντρα δικαστήρια. Το φαιδρό της ιστορίας είναι ότι το πάρκο αναπτύσσεται σε χώρο που κάποτε ήταν κομμάτι της λίμνης και μπαζώθηκε. Ο καταπατητής δηλαδή, είχε καταπατήσει κατ' αρχήν κομμάτι από το «νερό της λίμνης»!!!

Το πάρκο Κατσάρη, χαρακτηρίζεται ωστόσο από μια διαφορετική αντίληψη από τα υπόλοιπα πάρκα της πόλης. Δεν πρόκειται δηλαδή για μια δενδροφυτευμένη έκταση όπου παρεμβάλλονται παρτέρια με κουρεμένα πυξάρια. Αλλά για μια σύγ-

χρονη ελεύ-

Το δεντράκι δεν ζήλεψε τη δόξα του κεκλιμένου Πύργου της Πίζας. Είναι απλά θύμα του ανέμου και της αδιαφορίας των αρμοδίων.

θερη διάταξη χλοοτάπητα, συστάδων με πολυετείς καλλωπιστικούς θάμνους και δένδρα.

Τα πράγματα θα μπορούσαν δηλαδή να είναι καλά. Αλλά... δυστυχώς κι εδώ δεν λείπει το «αλλά».

α) Ο μελετητής, δεν μπόρεσε να ξεφύγει από το «σύνδρομο του τοιμέντου». Δεν μπορούμε αλλιώς

Σε πρώτο πλάνο ...πρωτότυπος τρόπος κοπής του χλοοτάπητα: Γύρω από τα δέντρα αφήνουμε τα χόρτα άκοπα για να ...αποπατούν οι σκύλοι. Χαρα-κτηριστικό παράδειγμα ...ζωο-μέριμνας.

εξηγήσουμε την ύπαρξη εκείνων των θλιβερών ροκίδων που ποτέ δεν καταλάβαμε ποιο σκοπό υπηρετούν (εκτός από την «ασχήμια»).

Η έλλειψη συντήρησης είναι κι εδώ εμφανής: Μικρά δένδρα που 'χουν λυγίσει από τον έμο και κανένας δεν φροντίζει να τα επαναφέ- στη θέση τους παρέχοντας και την απαιτούμε- στήριξη. Χόρτο αλλού κουρεμένο, κι αλλού α- ύρευτο. Τα ξερά χόρτα που έκοψε η χορτοκο- κή μηχανή, αφημένα να σαπίζουν καταμεσής του πέτρινο διάδρομο.

αρκετά σημεία, παρατημένα σκουπίδια και αστικές σακούλες.

Καταμεσής στο πάρκο, ανάμεσα σε όμορφα δέντρα και θάμνους, ένα ακαλαίσθητο παράπηγ- που προφανώς χρησιμεύει για να φιλοξενή- (ίσως αντλιοστάσιο, ίσως κάτι άλλο). Είναι ως απαίσιο και οπωσδήποτε μπορούσε να 'ναι καλαί- το και διακριτικό.

λίγα μέτρα πιο πέρα ...ένα τα γλυπτά από την προ- σινη δραστηριότητα των πτών στον παραλίμνιο. Δεν

νομίζουμε ότι βρίσκεται στην ιδανική θέση.

ε) Στην άκρη του πάρκου, ένα μικρό λιμανάκι για τα πριάρια των νησιωτών.

Θα μπορούσε να 'ναι ένα μικρό γραφικό κομψό λιμανάκι. Πρόκειται όμως για ένα χώρο **ελεεινής αισθητικής**: Σκουπίδια κάθε λογής, δύο λάστιχα φορητών αυτοκινήτων, ένα σκουριασμένο παλιό κάρο αχθοφόρου, μια άθλια παράγκα από σκου- ριασμένους τσίγκους και παλιά ρολά καταστημά- των... Ένας χώρος απαίσιος που μόνο κομμάτι πάρκου δεν μπορεί ν' αποτελεί. Κι όμως υπάρχει. Με δύο λόγια, και για ν' αφήσουμε τις φωτογρα- φίες που πήραμε να μιλήσουν μόνες τους, στο πάρκο Κατσάρη γευτήκαμε την ίδια πικρή γεύση.

Δεξιά: Σκουπίδια και νάυλον σακούλες, με φόντο το τζαμί!!!

Κάτω: Στο παραλίμνιο διά-δρομο, τα αγριόχορτα και τα αγκάθια ανταγωνίζονται επά-ξια τους καλλωπιστικούς θάμνους.

Το κομμένο γρασιδί, παρατημένο να σαπίζει στις πέτρες του δια-δρόμου, υπό το άγρυπνο βλέμμα της προτομής του ευεργέτη της πόλης (!!!)

Το πάρκο είναι αφημένο στην τύχη του. Κι όμως ξεκινήσαμε για το πάρκο Κ... τσάρη κάπως πιο αισιόδοξοι από τις προηγούμενες επισκέψεις μας. Και το... το για δύο λόγους:

Πρώτον, γιατί είναι νεό πάρκο και... 'ταν παράδοξο να δούμε κι εδώ σπ... σμένα κι ακλάδευτα δένδρα... κλπ.

Και δεύτερον (και κυριότερον) γιατί το πάρκο Κατσάρη γειτνιάζει με την περι... χή των μπαρ. Κι είναι γνωστό ότι η υπ... ρεσία πρασίνου του Δήμου έχει ιδιαί... ρη ευαισθησία γι' αυτή την περιοχή.

Κρίμα όμως !!!

Θα τα ξαναπούμε.

Αλληλογραφία

Κύριε Αρχισυντάκτη,

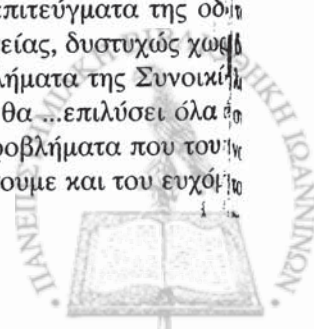
Διαβάζοντας τα ρεπορτάζ οδοιοπορικό στα πάρκα της πόλης μας, θα ήθελα να προσθέσω κάτι που ίσως δεν είδε, ή δεν γνώριζε λόγω *του νεαρού της ηλικίας της* η κα Τεή για την όμορφη περιήφραξη του πάρκου του Άλσους. Αυτή δημιουργούσε αισθηση σε εποχές φτωχές μάλιστα για τις τότε Δημοτικές Αρχές, και αντί να γίνει κάτι καλλίτερο από τότε, παρ' όλα τα εκατομμύρια που δαπανήθηκαν, βλέπει κανείς σήμερα ένα ξέφραγο μέρος στην καρδιά της πόλης, χωρίς νέα δενδροφύτευση, λουλουδοδιακόσμηση, με ένα άχαρο και βρώμικο συντριβάνι που ποτέ δεν δούλεψε και μοιάζει από μακριά σαν εγκαταλειμμένο αλώνι με μια υποτυπώδη παιδική χαρά -για να μεταφερθώ στο Πάρκο του Γηροκομείου. Όπου πολύ ορθώς αναφέρεται η κα Τεή ότι φτιάχνεται ή ότι τοποθετείται αφήνεται στην τύχη του από έλλειψη συντήρησης, καθαριότητας, φύλαξης κλπ.

Αναφέρετε στο οδοιοπορικό για δύο μπασκέτες ό-τι η μία είναι σιδερένια και σκουριασμένη και η άλλη από γυαλί. Αυτό είναι το ολιγότερο που μπορεί κανείς να κατακρίνει την Δημοτική Αρχή. Το κακό είναι ότι ο αγωνιστικός χώρος είναι λιθόστρωτος και πλακόστρωτος και έχουν κτυπήσει αρκετά παιδιά, και υπάρχει μια υψομετρική διαφορά -ανηφόρα και κατηφόρα- κατά μήκος και στενό του πλάτος. Με λίγα λόγια ακατάλληλος ο χώρος γι' αυτή την χρήση και ο κ. Δήμαρχος έχει υποσχεθεί προ Ζετίας για την αποξήλωση, καθώς και για την τοποθέτηση του φιλέ που περιμένουν οι μεταλλικοί πάσσαλοι από την προηγούμενη Δημοτική Αρχή. Αναφέρεστε επίσης στην

έρευνά σας στο αν ανάβουν τα φώτα την νύχτα γιατί πήγατε μέρα. Σας πληροφορώ πως ΟΧΙ. Αυτό το πάρκο που είναι ο μεγαλύτερος παιδικός στερείται παιδικών ψυχαγωγικών οργάνων και παρ' όλη την υπόσχεση των Αρμόδιων Αντιδημάρχων έγινε αφαίρεση από τρεις παιδικές κούνιες αντί εμπλουτισμού.

Αυτό το έργο που η Δημοτική Αρχή το θεωρεί επίτευγμα στερείται ενός ουρητηρίου για τα μικρά παιδιά και όλη η περιφέρεια του πάρκου είναι εστία μόλυνσης ως ένα απέραντο ουρητήριο και αποδευτήριο κατά τις νυκτερινές ώρες. Επιπλέον η κα Τεή που δεν είδατε το μικρό διπλανό ποτάμι με το κιγκλίδωμα μισοβαμμένο μισό τοποθετημένο, μισογκρεμισμένο επί μήνες που η περιγραφή έως και η φωτογράφιση θα κατέβαζε περισσότερά ψήφων της τωρινής Δημ. Αρχής. Αλλά και εγώ που τα αναγράφω ως παράληψη δική σας δεν κατέχομαι από Αντιπολιτευτικό σύνδρομο αλλά για την σωστή τοποθέτηση της όλης εγκατάστασής σας, που δείχνετε.

Αναφέρεστε στην δόξα των αγκαθιών και των τσουκνίδων που σας πληροφορώ ότι κόπηκαν την ημέρα ακριβώς της επίσκεψης του κυρίου Δημάρχου και λοιπής Αρχής στο 4ο Συνοικιακό Σύμβουλο για να εκθέσει τα επιτεύγματα της οδού Αβέρωφ και περίξ της πλατείας, δυστυχώς χωρίς να αγγίξει τα ζωτικά προβλήματα της Συνοικίας μας. Υποσχέθηκε όμως ότι θα...επιλύσει όλα τα προβλήματα της Συνοικίας μας προβλήματα που του τα θέσαν οι γείτονες. Ας ελπίσουμε και του ευχόμαστε να τα καταφέρει.

Τέχνες

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΘΕΑΤΡΟ - ΒΙΒΛΙΟ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ο «902 αριστερά στα FM» και ο «Δρυϊνουπόλεως»

Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί τους οποίους εκτιμώ περισσότερο και προτιμώ να τους ακούω για τη μουσική τους είναι ο «902 αριστερά στα FM» του ΚΚΕ και ο σταθμός «Δρυϊνουπόλεως» της Κόνιτσας που εποπτεύεται από την επισκοπή Δρυϊνουπόλεως. Τι μουσική μπορεί να ακούσει κανείς από τους σταθμούς αυτούς; Πρώτα πρώτα αρκετή κλασική μουσική (οι κρατικοί σταθμοί βάζουν κλασικά κομμάτια με το σταγονόμετρο, το «Τρίτο Πρόγραμμα» δεν ακούγεται στα Γιάννινα και για τους ιδιωτικούς καλύτερα να μη μιλάμε). Εκτός από κλασική μουσική οι δύο σταθμοί μεταδίδουν παλιά καλά δημοτικά τραγούδια -στεριανά και νησιώτικα. Ο «902 αριστερά στα FM» έχει συχνά και εξαιρετικά προγράμματα με παλιά λαϊκά σε αυθεντικές εκτελέσεις, καθώς επίσης και με τραγούδια ποιότητας σύγχρονων Ελλήνων συνθετών. Και από τον «Δρυϊνουπόλεως» μπορείς ν' ακούσεις κατασκευαστικά τροπάρια και παλιότερες ελαφρές ξένες και ελληνικές συνθέσεις. Βέβαια ο «902», σε ποικιλία, ενημερότητα και ευρύτητα μουσικών εκπομπών, δεν συγκρίνεται με το σταθμό της Κόνιτσας. Πάντως κι οι δύο αποφεύγουν σταθερά τα ευτελή κλαυσοκαπούρικα τραγούδια που συνηθίζουν οι άλλοι σταθμοί -κρατικοί και μη- καθώς και τη συναφή αφόρητη φλυαρία των σχολιαστών. Ο «Δρυϊνουπόλεως» αποφεύγει επίσης παντελώς τις διαφημίσεις. Για όσους πάντως αρέσκονται ν' ακούνε κλασική μουσική οι σταθμοί αυτοί είναι μια σχετική όαση για τούτη την επαρχιακή γωνιά.

Είπα ότι αυτούς τους δύο ραδιοφωνικούς σταθμούς προτιμώ να τους ακούω για τις μουσικές τους εκπομπές -με σχετική ένταση για τις αδιαφοροποίητα επαναλαμβανόμενες ποικιλίες ελαφρών συνθέσεων και δημοτικών σκοπών του σταθμού Κόνιτσας. Μου είναι δύσκολο ωστόσο να πω το ίδιο και για τις ομιλούμενες εκπομπές τους -ακόμα και για τα δελτία ειδήσεων. Είναι εκπομπές που έχουν σαφή πολιτικό χαρακτήρα

(με εξαίρεση τις καθαρά θρησκευτικές εκπομπές του «Δρυϊνουπόλεως»). Ας μην ξεχνούμε ότι πρόκειται για ραδιοφωνικούς σταθμούς που εξ ορισμού έχουν αποστολή τη διασκέδαση και την καλλιέργεια του κοινού. Κατ' αρχήν ο πολιτικός λόγος του οποιουδήποτε ραδιοφωνικού σταθμού ξενίζει καθεαυτός. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ωστόσο έχουμε να κάνουμε με σταθμούς που υιοθετούν έναν πολιτικό λόγο σχεδόν φανατικό και μάλιστα κατά τρόπο αξιωματικό. Τόσο ο «902», όσο και ο «Δρυϊνουπόλεως», προϋποθέτουν ένα βασικό πλέγμα ιδεών: την κομμουνιστική ιδεολογία ο πρώτος, την εθνικο-ορθόδοξη χριστιανική ο δεύτερος. Αναφορικά μ' αυτές δεν φαίνεται να θέτουν, στις ομιλούμενες τουλάχιστο εκπομπές τους, τίποτε ουσιαστικό υπό κριτικό έλεγχο. Προσωπικά πιστεύω ότι η αξία των ιδεών που προβάλλει κάποιος εξαρτιέται από τον ποιοτικό συντελεστή της αντίληψης με την οποία συλλαμβάνει και εκφράζει τις ιδέες του. Για τους παραπάνω δηλαδή σταθμούς υπάρχει το τι και το πως. Για το τι, εφόσον δεχτεί κανείς σε επίπεδο αρχής τον πολιτικό λόγο στο είδος τους, έχουν την ελευθερία της εκλογής. Για το πώς όμως προκύπτει θέμα πειστικότητας. Όχι δηλαδή τι απευθύνεται στο κοινό, αλλά πώς και πόσο αυτό τεκμηριώνεται κάθε φορά.

Τέλος πάντων, οι σταθμοί αυτοί έχουν την ιδιαιτερία τους και από την άποψη αυτή αποτελούν δύο διαφορετικές νότες μέσα στη πληθωριστική ομοιομορφία των άλλων σταθμών. Εννοείται βέβαια ότι πρόκειται για μια ιδιαιτερία η οποία κατά κανένα τρόπο δεν τους εξισώνει μεταξύ τους. Έχω ήδη πει ότι τους ακούω και τους εκτιμώ για τη μουσική τους. Όσο για τον πολιτικό τους λόγο, αν και δεν είμαι θαυμαστής του, έχει κι αυτός τη θέση του ανάμεσα στα τόσα άλλα που λέγονται και γράφονται στις μέρες μας. Αν σιωπούσε δεν θα 'ταν καλύτερα για τα πλαίσια της σκέψης μας.

Γιώργος Αράνης

Θεατρικό παιχνίδι από την ομάδα Ατραπός

Η χαρά και η συγκίνηση σου έρχεται συχνά από 'κει που δεν το περιμένεις. Από μία θεατρική παράσταση με παιδιά ως ποιέμε ή καλύτερα από ένα θεατρικό παιχνίδι. Την παράσταση με τίτλο *Βόλτα με το Τίποτα στη χώρα του Κάτι* ανέβασε η Ομάδα Έκφρασης Ατραπός με τα παιδιά του 10ου Δημοτικού Σχολείου. Αντά τα έξοχα παιδιά που έμαθαν να πειθαρχούν στην ομάδα αλλά και να αφήνονται στα αισθήματά τους. Η παράσταση δομημένη σε οχτώ ιστορίες, με γρήγορο ρυθμό και καλοκοιρδισμένη αλλαγή εικόνων στοχεύει σ' ένα απλό πράγμα: να αναδειξεί την ικανότητα των παιδιών να φαντάζονται και να παρασέρνει το κοινό στα "μαγικά τοπία

των παιδικών ματιών". Για τον ενήλικα θεατή είναι μία επιστροφή στην παιδικότητα, μία ανακάλυψη στην ουσία της μνήμης. Στη μνήμη μας είμαστε βασιλιάδες. Μόνο που το ξεχνάμε μονίμως. Με την εμπνευσμένη της ομάδας **Ζ. Γιάννα Κούλα** και τις συνεργάτιδες της **Μαρία Γιαπιτζάκη** και **Άννα Νούσια** είχαμε μία μικρή συζήτηση.

Πώς ξεκίνησε η όλη προσπάθεια;

Γ. Κούλα: Ξεκίνησε το Νοέμβριο με πρωτοβουλία του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του 10ου Δημοτικού Σχολείου και της προέδρου **Ζ. Ελένης Πορτοκάλη**, με μία συνάντηση 2 ωρών την εβδομάδα όπου κάναμε απλώς εργαστήριο θεατρικού παιχνιδιού. Τα παιδιά θέλανε να κάνουν μία παράσταση και αφού είδαμε ότι βγαίνανε πάρα πολύ καλοί αυτοσχεδιασμοί αποφασίσαμε να το κάνουμε. Σε όλη τη διάρκεια τα παιδιά ήταν ελεύθερα να αλλάζουν τα λόγια και να επιλέγουν τους ρόλους.

Δίνουμε μια διαφορετική έννοια στη θεατρική αγωγή. Εμείς τη λέμε παιδαγωγική θεάτρου και τη χωρίζουμε σε δύο φάσεις. Η μία είναι η μέσω του θεάτρου παιδεία. Η άλλη είναι εκείνη που χρησιμοποιεί το θεατρικό παιχνίδι σαν εργαλείο μέσα στην εκπαίδευση, μέσα στη μαθησιακή δια-

δικασία. Αυτή τη φορά επιλέξαμε την πρώτη.

Τι νομίζετε ότι είναι αυτό που ελκύει τα παιδιά κι έχουν τόσο κέφι στην παράσταση;

Α. Νούσια: Τα παιδιά τη δέχονται καλύτερα γιατί βγαίνει μέσα από τα ίδια. Έχουν λόγο κι αυτά για το ποια θα είναι τα όρια της. Για πρώτη φορά τους αναγνωρίζεται ότι το να περνάει καλά δεν είναι κακό. Αυτό που πιστεύεται γενικά ότι πρέπει να πας αγγλικά, να κάνεις μαθηματικά, να κάνεις κάτι για να είσαι απασχολημένος αλλιώς τεμπελιάζεις, δεν έχει νόημα. Για πρώτη φορά κάνεις κάτι μέσα απ' το οποίο κοινωνικοποιείσαι, επικοινωνείς αλλά και ψυχαγωγείσαι.

Πώς ήρθατε σε επαφή με το θε-

ατρικό παιχνίδι..

Μ. Γιαπιτζάκη: Εμένα η εμπλοκή μου με το θεατρικό παιχνίδι δεν ήταν τόσο καθαρή στην αρχή. Δεν ήξερα ακριβώς τι είναι. Ερχόμουν από μία ερασιτεχνική θεατρική ομάδα τη ΘΕΣΠΙ, αλλά δεν μπορούσα να συνεχίσω να είμαι εκεί και επειδή μ' ενδιέφερε ο χώρος του θεάτρου ήθελα να βρω κάποιον άλλο χώρο να εκφραστώ. Και μια σκηνή φέτος που με κράτησε σε όλο το τρεξιμο του χρόνου ήταν ένα ρόζ τριαντάφυλλο φρέσκο που μου προσφέρθηκε μαζί με ένα παιδικό χαμόγελο. Νομίζω πως φτάνει για αμοιβή.

Στην παράσταση συμμετέχουν τα παιδιά: **Θάνος Γκόγκος, Μαρία Κοσσάρα, Σοφία Μαστροκάλη, Αθηνά Πέτσιου, Έλλη Πρίτσου, Είη Τόκα, Ξένα Τσακαγιάννη, Ράνια Τσακαγιάννη, Νώντας Τσακαγιάννης, Έφη Τσούμπρη.**

Συνεργάστηκαν: **Βασίλης Χρήστου (μάσκες), Ελένη Γκαλίτσιου, Αλέκα Τάση, Είη Χριστογιάννη (φωτισμός, ηχητικά) και Ελένη Ανδρέου, Μίνα Χριστογιάννη.**

Οι επόμενες παραστάσεις δίνονται στις 13 και 14 Ιουνίου στο ΘΕΗ στις 9 το βράδι.

Φιλ. Κ

Έτος Μπρεχτ από τις Μορφές Η μοναξιά του θεατή

Η θεατρική δημιουργία είναι μια ενδιάμεση πραγματικότητα: «αιωρείται» κάπου ανάμεσα στην καθαρή φαντασίωση και το πραγματικό, το αντικειμενικό. Για να οριοθετηθεί και να υπάρξει ο δυνητικός αυτός χώρος χρειάζεται πάνω από όλα μια άρρητη διμερής συμφωνία: από τη μια οι συντελεστές (με όλο το εύρος του όρου) και από την άλλη ο θεατής. Χωρίς την συμμετοχή, την συμφωνία του τελευταίου, η συμβολική λειτουργία του ενδιάμεσου χώρου καταλύεται και το όλο μετατρέπεται σε προβολή φαντασιώσεων ή σε αφορμή για επιβεβαίωση των συναισθημάτων παντοδυναμίας του δημιουργού.

Πρέπει να ομολογήσουμε ότι ως θεατές νιώσαμε αρκετή μοναξιά και δυσφορία παρακολουθώντας το θεατρικό αφιέρωμα στα **100 χρόνια Μπρεχτ** που παρουσιάστηκε πρόσφατα από τον Θεατρικό Οργανισμό «Μορφές».

Το αίσθημα της δυσφορίας ξεκίνησε από την επαφή με το χώρο: Τα παλιά σφαγεία κάτω στη λίμνη. Η ιδέα της μετατροπής λειτουργικών χώρων εν αχρηστία σε πολιτιστικούς πυρήνες είναι παλιά, δοκιμασμένη και πάντα ενδιαφέρουσα. Δεν αρκεί ωστόσο να συγκεντρώσουμε κάποια βασικά συνθετικά στοιχεία (όπως π.χ παρατεταγμένες καρέκλες μπροστά σε ένα διαχωρισμένο πεδίο που αποτελεί την σκηνή) για να γεννηθεί ένας χώρος τέχνης. Χρειάζεται -όσο κι αν ακούγεται πεζό- και κάποια μέρη για απλά, υλικά, στοιχειώδη αλλά ουσιαστικά ζητήματα όπως η καθαριότητα, η υγιεινή, ο εξαερισμός (σε ορισμένα σημεία οι δυσάρεστες οσμές ήταν μάλλον ανυπόφορες), οι έξοδοι κινδύνου. Ο θεατής έχει -καλώς ή κακώς- μια **υλική υπόσταση...**

Ας τολμήσουμε όμως την αφελή υπόθεση ότι είναι δυνατό να απομονώσουμε τις δυσχερείς υλικές συνθήκες του χώρου για να στραφούμε στα δρώμενα. Ας υποθέσουμε ότι η ίδια η θεατρική πράξη θα μπορούσε να σβήσει την δυσάρεστη γεύση από τις ατέλειες του πλαισίου. Διπλή απογοήτευση... Στην αρχική δυσφορία έρχεται να προστεθεί ένα έντονο συναίσθημα μοναξιάς, όταν η παράσταση αρχίζει. Το καθαντό υλικό της θεατρικής πράξης είναι ένα συνοθύλευμα από ετερόκλητα στοιχεία. Αποσπάσματα από χορικά που έχουν νόημα στο πλαίσιο ενός έργου («Ο Μπίντερμαν και οι ε-

μπρηστές» του Φοίς) αλλά όχι έξω από αυτό, μετέωρες ατάκες, ασύνδετα κομμάτια και ως επίλογος μια αμήχανη και κουραστική «Εβραία» (Μπρεχτ).

Αναμφίβολα υπήρχε μια ενοποιητική σκέψη πίσω από όλα αυτά, αναμφίβολα υπήρχε καλή πρόθεση. Δεν έφτασε όμως ποτέ στον θεατή ούτε ως απόηχος. Και εδώ βρίσκεται η ουσία του ζητήματος: δεν αρκεί απλώς μια αρχική ιδέα δημιουργίας. Χωρίς την μυστική συμφωνία με τον θεατή, η θεατρική πράξη εγκλωβίζεται και μετατρέπεται σε απλή προβολή μιας φαντασίωσης που δεν έχει κανένα νόημα για τον αποδέκτη. Εν ολίγοις, παύει να είναι ουσιαστικά θεατρική πράξη.

Η απογοήτευσή μας ήταν τελικά «τριπλή», γιατί η ομάδα των Μορφών μας είχε συνηθίσει σε **σαφώς καλύτερα δείγματα δουλειάς** από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα. Ας ελπίσουμε ότι πρόκειται απλώς για μια άτυχη στιγμή...

Μ.Π.

b
i
b
l
i
o
p
e
g
i
a

BIBΛΙΟΔΕΤΕΙΟ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ABIO PRODUCTS

ΥΛΙΚΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ
ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Ζυγομάλλη 7 - Ιωάννινα
τηλ. 78051

10+1

ΕΠΙΛΟΓΕΣ από το ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟ

Από 12-6 μέχρι 1-7

1 Η παλιά αγορά

Χ. Αλεξίου, μουσική: Χ. Αλεξίου, Χ. Ανδρεάδης
CD: Το παιχνίδι της αγάπης

Απ' τα κρυμμένα να σωθείς 2

Μ. Κανά, Μουσική - στίχοι: Κ. Καλδάρια
CD: Τραγούδια απ' το παράθυρο - Κ. Καλδάρια

3 Κλεμμένη ομορφιά

Πυξ - Λαξ

Όλα έγιναν τυχαία 4

Μανόλης Λιδάκης, μουσική: Γιάννης Σπάθας,
στίχοι: Θοδωρής Γκόνης, CD: Ο ήλιος του Γενάρη

5 Σήκωσέ με ψηλά

Κ. και Γ. Μάκρας, Β' φωνή Ελ. Αρβανιτάκη
μουσική: Σπ. Λημνιάτης, στίχοι: Κ. Μάκρας

Μην φεύγεις 6

Παίδες... Εντάξει, τραγούδι: Αντώνης Σαρδελιάνος
μουσική: Λάκης Καρνέζης στίχοι: Τάκης Παρισσινός

7 Η ρίζα του Ιεσσαί

Έλλη Πασπαλά, μουσική: Νίκος Αντύπας, στίχοι: Άρης
Δαβαράκης CD: Θεατής - Ν. Αντύπας

Μοναξιά μου όλα 8

Πυξ-Λαξ, μουσική: Φίλιπος Πλιάτσικας,
στίχοι: Φίλιπος Πλιάτσικας-Όλγα Βλάχοπούλου
CD: Στίλβη

9 Άνοιξη ερωτευμένη

Αν. Μουτσάτσου, μουσική: Πέτρος Αθανασίου,
στίχοι: Χρ. Κόκοτα, CD: Γυάλινα παλάτια

Στη Λακούβα 10

Άγαμοι θύται, μουσική - στίχοι: Στ. Παχίδης
CD: Το μέγα το μυστήριο της ζωής

+1 Antheterra...

MAMMAS CD: MAMMAS

ΑΚΟΥΣΤΕ ΤΙΣ 10+1 ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΤΙΣ 6 ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΣΤΟΝ ΑΝΤΕΝΝΑ 10

Ιωάννα και
Χαίρα του Τά...

Διήγημα π...

Αφιερωμένο
δολοφονίτη
μετά του εκ
νου

Ο ήγιστο Κε
ιερού ναού
δροσέλιος μ
ναστηριού κα
σε με δύναμη
την αντοχή τη
δεν είχε αποφ
μίρει με την
τοπίο του βου
σώπα και πρ
σα στην όλη
Κωνσταντήνη
Κωνσταντήνη
τα που ακούστ
λή δέκοσαν τα
νου πλην όμως
Ο πάτερ Δωρόθε
την πόρτα και του

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟ

Από το Δωροθέλιος του ελληνικού τραγουδιού στον Ωκεανό της μουσικής του κόσμου

Καστρίτσα

Ιωάννινα και στο βάθος η Καστρίτσα. Χαλκογραφία των **H. Holland** και **G. Cooke** (Λονδίνο 1815). Από το λεύκωμα του **Τάσου Παλασταύρου** *Τα Γιάννενα του 19ου αιώνα*.

Διήγημα της **Τζένης Σιαμαλέκα**

Αφιερωμένο στον ιερομόναχο **Δωρόθεο** που δολοφονήθηκε το 1932 στη Μονή Καστρίτσας μετά του εκ σαρκός αδερφού του **Κωνσταντίνου**

Ο Μήτσο Κεραμίδας, ψάλτης δεξιός του ιερού ναού Αγίου Γεωργίου Καστρίτσας, δρασκελίσε με φούρια το κατώφλι του μοναστηριού και κοντοανασαίνοντας χτύπησε με δύναμη βαριά, αλλά περήφανη για την αντοχή της, πόρτα της μονής. Η μέρα δεν είχε αποφασίσει ακόμα αν ήθελε να τιμήσει με την παρουσία της το ομιχλώδες τοπίο του βουνού, όσο να πεις όμως πρόσωπα και πράγματα διακρίνονταν ήδη μέσα στην άχλη του Φλεβαρίσιου πρωιού.

Κωνσταντήηη, ανοίχτε μωρέ και βιάζομαι Κωνσταντήηη, πάτερ Δωρόθεε... Τα βήματα που ακούστηκαν να διασχίζουν την αυλή διέκοψαν τα χτυπήματα του καλλίφωνου πλην όμως ανυπόμονου ψάλτου.

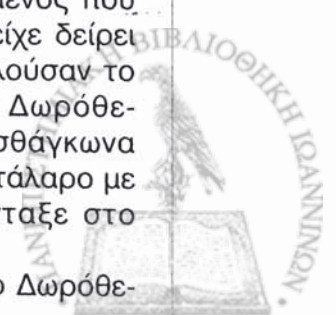
Ο πάτερ Δωρόθεος αβίαστα ξεμαντάλωσε την πόρτα και του χαμογέλασε πλατιά.

Αντραλεμένο σε βλέπω μάρμπα Μήτσο, κόπιασε να ψήσουμε καφέ για να μας πεις και τους λόγους που σ' έφεραν ίσα με 'δώ. Οι Ριτσαίοι, οι Ριτσαίοι ξαναχτύπησαν... και ύστερα επανεξετάζοντας την πρόταση του πάτερ Δωρόθεου, αντιπρότεινε ...ένα τσίπουρο θέλω με τέτοιο ψοφόκρυσ... χτύπησαν το σπίτι του Φώτη του Τσιάκου. Τον έδειραν το Φώτη στο κατώ για να μαρτυρήσει που κρύβει τις λίρες.

Και λοιπόν μαρτύρησε;

Για τις λίρες; Όχι, που να τις βρει ο χριστιανός, το γάλα της μάνας του μαρτύρησε ο δόλιος. Τους βρήκαν το πρωί οι χωροφύλακες... ήπια μια μεγάλη γουλιά τσίπουρο, αναστέναξε ανακουφισμένος που τον ίδιο ποτέ κανένας δεν τον είχε δείρει και που τα μαντάτα του προκαλούσαν το ζωηρό ενδιαφέρον του πάτερ Δωρόθεου.... αυτόν και τη Φώταινα πισθαγκωνα δεμένους στο κατώ δίπλα στον τάλαρο με το γαλοτύρι. Η Φώταινα πλάνταξε στο κλάμα για την Καρέσιου.

Την Καρέσιου; απόρησε ο πάτερ Δωρόθεος.

Ε, την φοράδα τους, με τ' αστέρι στη μπάλα. Όλο το Μπρακμάδι είχε να λέει γι' αυτό το άλογο. Αυτό τους έκλεψαν μονάχα και ένα τουφέκι που 'χε ο Φώτης, σερβιρίστηκε μόνος του άλλο ένα τσίπουρο και συνέχισε να περιγράφει την αποτρόπαια πράξη των Ριτσαίων χωρίς να φείδεται λεπτομερειών μα και χωρίς να υποκύπτει στη γοητεία της υπερβολής.

Ο πάτερ Δωρόθεος κουνούσε ολοένα το κεφάλι του κοιτάζοντας μια τον συνομιλητή του και μια προς το μικρό παράθυρο της κάμαρας που έβλεπε στο πίσω μέρος του μοναστηριού. Ο Φλεβάρης ξεπόρτιζε λίγο-λίγο, μα η ημέρα το 'δειχνε πως δεν θα 'ταν εύκολη. Η πάχνη σκέπαζε όλα τα κηπευτικά που με μεράκι και δεξιότητα καλλιεργούσε κι ο κάμπος που αδιαφιλοκίνητα μεσολαβούσε μεταξύ των παρυφών βουνού και λίμνης ήταν κρυμμένος κάτω από ένα εφήμερο και σιωπηλό στρώμα αντάρας.

Για μια στιγμή ένιωσε να κρύνει. Όχι από τον Φλεβάρη, μα από 'να φευγαλέο προαίσθημα που άγγιξε την καρδιά του και γρήγορα επισκιάστηκε από την ζωηρή φωτιά που είχε ήδη ανάψει ο αδερφός του ο Κωνσταντής, όσο αυτός έψελνε τον Όρθο. Οι Ριτσαίοι ήταν άτιμη φάρα. Φονιάδες αδίσταχτοι που καιρό τώρα νέμονταν όλη την περιοχή ανενόχλητοι.

Με το τέλος των Βαλκανικών πολέμων ο Βενιζέλος εργάστηκε φιλότιμα για ν' αλλάξει το νεοσύστατο κράτος από την τρομοκρατία των ληστών και των κάθε λογής καπεταναίων που μέλημά τους είχαν να πλιατσικολογούν και να θανατώνουν. Μα τις επιδιώξεις του Βενιζέλου προβοκατόριζε από την μια η ατολμοσύνη και η ανοργανωσιά της χωροφυλακής κι απ' τη άλλη η φουφιασιά πολλών από τους κατοίκους των χωριών που τροφοδοτούσαν με πληροφορίες τους ληστές, τους έκρυσαν όποτε οι περιστάσεις το απαιτούσαν και τους υποστήριζαν προκλητικά με αντάλλαγμα την εύνοια των εν λόγω συμμοριών. Τώρα χαράματα εδώ πάνω μ' έστειλε ο Παπαϊάννης, είπε πάλι ο ψάλτης του οποίου η μύτη είχε κοκκινίσει ανησυχητικά. Να μην τον καρτεράς απόψε για τον εσπερινό. Δεν θα 'ρθει, φοβάται. Έφτασαν πολλές κουβέντες στ' αυτιά του.

Δηλαδή;

Ε, μπορεί ακόμα να χτυπήσουν και το μοναστήρι. - Παναγιά Τριάς ελέησον ημάς - . Ο Μήτσο Κεραμίδας σταυροκοπήθηκε αναστατωμένος από τα λόγια που μόλις ξεστόμισε. Να φυλάγεις καλά το βράδυ, να διπλοκλειδώνετε. Αυτό μ' έστειλε να σου πω ο Παπαϊάννης, να διπλοκλειδώνετε. Μη φοβάσαι μπάρμπα Μήτσο, δεν πρόκειται να 'ρθουν εδώ πάνω. Και τι να κλέψουν, άλλωστε, το μοναστήρι είναι φτωχό. Σηκώθηκε πρώτος κάνοντας και τον επισκέπτη του να τον ακολουθήσει. Άντε στο καλό και πες στον Παπαϊάννη πως τον περιμένω, θέλω να με βοηθήσει και στο αμπέλι.

Θα του το πω... ο μπάρμπα Μήτσος κοντοστάθηκε για λίγο σαν κάτι να 'χε να πει, κοίταξε επίμονα τον πάτερ Δωρόθεο κι ύστερα κίνησε απρόθυμα για την οξώπορτα.

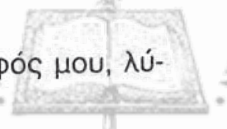
Ο πάτερ Δωρόθεος παρακολούθησε για λίγο τη λιγνή φιγούρα του ψάλτη να ξεμακραίνει σβέλτα, δρασκελίζοντας κοτρόνες, άσφακες και πουρνάρια.

Να χτυπήσουν το μοναστήρι; Διόλου παράξενο. Για να τον προειδοποιήσει ο Παπαϊάννης κάτι θα ήξερε. Τα έσοδα δεν ήταν μεγάλα. Έτσι κι αλλιώς λίγους μήνες πριν το κράτος είχε απαλλοτριώσει το αξιολογότερο μέρος της κτηματικής περιουσίας της μονής. Τα κειμήλιά του όμως; Αργυρές λειψανοθήκες επίχρυσο ευαγγέλιο, δυσκοπώτερο από το 1196... Τράβηξε ενοχλημένος για το καθολικό. Στη μια μεριά της Αγίας Τράπεζας ήταν το σεντούκι, τ' άνοιξε μ' ένα μικρό κλειδί που φύλαγε στον κόρφο του. Όλα ήταν στη θέση τους σκεπασμένα με χρυσοκέντητα άμφια. Τα πασπάτευσε για λίγο μ' αγωνία και στοργή.

Η φύλαξή τους ισοδυναμούσε για τον πάτερ Δωρόθεο με φύλαξη συνόρων. Κλείδωσε και βγήκε από το λιθόκτιστο εκκλησάκι βιαστικός, είχε ν' αρμέξει, να τσαπίσει αυλάκια για το φύτεμα της πατάτας, να μερεμετέψει μια υδρορροή που βούλωνε διαρκώς και η υποδειγματικά πλακοστρωμένη αυλή του μοναστηριού κράταγε νερά... Πήρε το μάτι τον Κωνσταντή να μαλώνει με τους κουβάδες δίπλα στη στέρνα.

Τι σε χωλαίνει χριστιανέ μου;

Η τριχιά, αποκρίθηκε ο αδερφός μου, λύ-

θηκε και μου 'πεσε μέσα ο κουβάς.

Ε, και τι χολοσκάς, πάρε τον γάντζο να τον ψαρέψεις. Προχώρησε για τα ζωντανά του σχεδόν κεφάλτος. Τι να φοβηθεί; Η άνοιξη πολιορκούσε έστω και χαλαρά το βουνό του.

Το μεσημέρι ο πάτερ Δωρόθεος αποφάνθηκε πως το γιαχνί που ετοίμασε ο Κωνσταντής ήταν εξαιρετικό. Δεν δίστασε παραταύτα να επαινέσει για μια ακόμα φορά και το κρασί που μοναχός του πατήγαγε, έχοντας τον έμπειρο Παπαϊάννη.

Μέχρι να σημάνει εσπερινό, χασομέρησε κάμποσο κουβεντιάζοντας με δύο κυνηγούς από την Κατσικά. Είχαν να λένε κι αυτοί για τον τρόπο των Ριτσαίων, ανέφεραν μάλιστα και για ένα παλικάρι από το χωριό τους τον Μπουγά που 'χε σκοπό της ζωής του να τους ξεκάμει. Στο τέλος προθυμοποιήθηκαν ν' αφήσουν κι ένα τουφέκι καλού κακού στον πάτερ Δωρόθεο. Ο πάτερ Δωρόθεος αρνήθηκε το όπλο και κράτησε ένα λαγό από το πλούσιο κυνήγι των Κατσικιωτών.

«Ο ήλιος έγνω την δύσιν αυτού».

Ο ιερομόναχος χτύπησε την καμπάνα με πληρότητα και πίστη. Αφουγκραζόταν τον ήχο της με την ίδια πάντα θέρμη. Την χτύπαγε πρώτα απ' όλα για να την ακούσει ο Θεός, μ' άλλο τόσο νοιάζονταν να την ακούσουν κι οι άνθρωποι: παλιοί και καινούργιοι, χριστιανοί κι ειδωλολάτρες, όσες ψυχές κατοίκησαν αυτό το απρόσμενο βουνό από χρόνο παλαιολιθικούς.

Ήθελε να την ακούσουν στο κάμπο οι βοσκοί με τα κοπάδια τους, που κουρασμένοι τράβαγαν για το χωριό, αφήνοντας στο διάβα τους την μουσική από τα δεκάδες κουδούνια των προβάτων.

Ήθελε και στη λίμνη ν' ακουστεί, από τα κορίτσια που 'πνιξε ο Αλής κι από τους ψαράδες που 'βγαζαν χέλια και γλήνια.

Ο πάτερ Δωρόθεος τραβούσε το σχοινί σαν να τραβούσε με την σειρά τους αιώνες. Ήταν ο ίδιος κρίκος χαλύβδινος, από τη Θεοφρούρητη Πόλη μέχρι τα πολύπαθη Γιάννενα.

Μπήκε ανάλαφρος στην εκκλησιά. Ο Κωνσταντής είχε ανάψει τα καντήλια και το θυμιατό σιγόκαιγε. Έκανε το σταυρό του και ξεκίνησε την Ακολουθία.

Το πρωί της επόμενης μέρας ο Παπαϊάννης ανέβηκε στο Μοναστήρι με τη συντρο-

φιά του ψάλτη του Μήτσο Κεραμίδα. Ο φόβος του για τους ληστές είχε παραμεριστεί από την επιθυμία να ανταποκριθεί στην πρόκληση του αγαπημένου του φίλου Δωρόθεου και να συνεργαστεί μαζί του σε θέματα αμπελουργίας.

Ο Μήτσο Κεραμίδας ψάλτης καλλίφωνος του ιερού ναού Αγίου Γεωργίου Καστρίτσας, είχε το θλιβερό προνόμιο ν' αντικρίσει πρώτος τα σφαγμένα κορμιά του πάτερ Δωρόθεο και του εκ σαρκός αδερφού του Κωνσταντίνου.

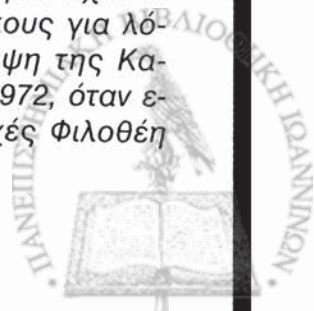
Οι φονιάδες δεν βρέθηκαν ποτέ. Οι ανακρίσεις ήταν σύντομες και αναποτελεσματικές.

Λίγους μήνες αργότερα ένας θαρραλέος Κατσικιώτης ονόματι Μπουγάς ξεπάτωσε τους Ριτσαίους και ο τόπος ησύχασε για κάμποσο καιρό.

Η μονή Καστρίτσας έμεινε έρημη μέχρι το 1948.

Στο βουνό ανέβαιναν πια μόνο όσοι ήθελαν να κυνηγήσουν. Και δεν ήταν εκείνοι που συχνά άκουγαν το δειλινό την γλυκόλαλη της Μονής καμπάνα ρυθμικά, αβίαστα συντροφεύοντας τις έγνοιες των ανθρώπων και γαληνεύοντας της ψυχή τους.

Το μοναστήρι της Καστρίτσας χτίστηκε το 1916 και γνώρισε ακμή και λαμπρότητα στους μετέπειτα αιώνες. Τέλος του 18ου (1789) η μονή καίγεται. Στα χρόνια που ακολουθούν συνοπτικά διαδραματίζονται τα κάτωθι: Φυλάκιση του ηγούμενου Παρθενίου από τον Αλή Πασά. Νέα κλοπή της Μονής (1879). Εμφάνιση ελληνικού στρατού και διαμονή σ' αυτήν (7-9-1913). Φιλοξενία τροφίμων του ορφανοτροφείου Γ. Σταύρου (1916) για ενάμισι μήνα. Δολοφονία και ληστεία από αγνώστους του ιερομόναχου Δωρόθεου και του αδερφού του Κωνσταντίνου (1932). Εγκατάσταση στη μονή του ιερέως Ιω. Φλώρου (1948), ενώ τα χωριά είχαν ερημωθεί από τους κατοίκους για λόγους ασφαλείας. Ανάκαμψη της Καστρίτσας σημειώθηκε το 1972, όταν εγκαταστάθηκαν οι μοναχές Φιλοθέη και Ευίκη.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

- Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού.
- Κρατήσεις ξενοδοχείων σε όλον τον κόσμο.
- Έκδοση διαβατηρίων - βίζας.
- Ενοικίαση αυτοκινήτων Ελλάδα - εξωτερικό.
- Έκδοση Διεθνούς φοιτητικής κάρτας (ISIC) & νεανικής κάρτας (FIYTO).
- Δεκτές όλες οι πιστωτικές κάρτες.

Member of:

American Society
of Travel Agents

Hellenic Association of
Travel & Tourism Agents

Global on line system SABRE.

ΚΑΛΑΒΟΚΑΣ

travel

απ. Ζέρβα 4 - 6 , 453 32 Ιωάννινα , Τηλ: (0651) 39970 - 33724 , Fax: (0651) 33724
e-mail: kaltrvl@compulink.gr

συνέπεια & αξιοπιστία

Ο κανόνας του Θ. Χατζόπουλου

Θανάσης Χατζόπουλος, *Κανόνας*, ποιήματα, Καστανιώτης, Αθήνα 1997

Ο **Θανάσης Χατζόπουλος** ανήκει στη σειρά των ποιητών της δεκαετίας του '80 (γεννήθηκε το 1961). Ξεκίνησε την ποιητική του σταδιοδρομία με τη συλλογή *Ιδίους σώμασι*, που κυκλοφόρησε το 1986. Στη συλλογή αυτή, που, μολονότι νεανική, είναι από τις καλύτερες μέχρι σήμερα, δίνονται ορισμένα από τα βασικά γνωρίσματα

της δουλειάς του. Με κυριότερα ανάμεσά τους την έλλειψη ιδεολογικο-κοινωνικού προσανατολισμού, την αδιέξοδη ψυχική αναδίπλωση στο εγώ, την προσήλωση στο σώμα (ερωτικό και μη) και στον οικείο χώρο του σπιτιού, τον στοχαστικό και έντονα αφαιρετικό λόγο. Ακολούθησαν άλλες οχτώ ποιητικές συλλογές, προσυπογράφοντας ουσιαστικά τα βασικά γνωρίσματα της πρώτης, με τελευταία τη συλλογή *Κανόνας*. Ο *Κανόνας* χωρίζεται σε τέσσερα μέρη ή «φωνές». Σχηματοποιώντας θα έλεγα πως εδώ ο Χατζόπουλος πραγματεύεται το θέμα της ανακύκλωσης. Της ανακύκλωσης της φύσης και της ζωής με όλα τα παρεπόμενα.

*Κι έχει η φύση ένα καθήκον προσφιλές
Μες στην καπνιά να λούζει τις ορμές
Κι από τη λάμψη τους το κάρβουνο στυλπνός να
Γίνεται καθρέφτης μ' επιφάνειες χλοερές
Να δώσει πρόσωπο
Πολύ πριν δώσει μ' αντάλλαγμα την καύση
Του θανάτου του φωτιές - φλόγα και στάχτη*

Θυμάται κανείς το «Ήστ Κούκερ» («East Coker») από τα *Τέσσερα Κουαρτέτα* του Τ.Σ. Έλιοτ και την αρχική του φράση «Στην αρχή μου είναι το τέλος μου». Ο Χατζόπουλος δίνει συμβολικά το θέμα της ανακύκλωσης με τρία ποιήματα - «κανόνες», τα οποία παρεμβάλλονται ανάμεσα

στα τέσσερα μέρη του βιβλίου. Επιγράφονται «Ο κανόνας του σπόρου», «Ο κανόνας του δέντρου» και «Ο κανόνας του καρπού». Έχουμε πάντως να κάνουμε μ' έναν θεματικό προσανατολισμό που αφήνει μεγάλα περιθώρια στον ποιητικό στοχασμό. Πράγματι, καθώς μάλιστα από κράση ο ποιητής ρέπει προς τη στοχαστική πραγματευση των αντικειμένων του, ο λόγος των κειμένων έχει κατεξοχήν στοχαστικό χαρακτήρα. Και ίσως κάποτε να γίνεται δυσβάστακτα για ποιητικά κείμενα διανοητικός. Θέμα και στοχασμός δίνουν, σε μια πρώτη ματιά, την εντύπωση μιας «αντικειμενικής» στάσης απέναντι στα πράγματα. Οπωσδήποτε όμως δεν έχουμε να κάνουμε με μια απρόσωπη στάση. Απλώς το προσωπικό στοιχείο στην περίπτωση αυτή δεν δίνεται άμεσα, με τη θερμότητα της αρχικής σύλληψης, αλλά έμμεσα και με ψύχραιμο τρόπο. Από τ' άλλο μέρος συναντούμε κι εδώ, όπως και στις προηγούμενες συλλογές, την έντονα αφαιρετική διατύπωση και επίσης την παρηχητική συχνά χρήση των λέξεων. Θα άξιζε ακόμη να σημειωθεί μια κάποια τάση να εκφραστεί ο ποιητής στον ανώτατο βαθμό, να δώσει δηλαδή υπερθετικό τόνο στο λόγο του. Μια τάση να βρίσκεται μόνιμα η ένταση του λόγου σε υψηλό επίπεδο. Ίσως από την τάση αυτή να προκύπτει η αίσθηση ενός εκφραστικού σφιξίματος που διακρίνει κανείς διαβάζοντας τα ποιήματα.

Από τις τέσσερις ενότητες του βιβλίου η τέταρτη φαίνεται να υπερέχει ποιοτικά. Σ' αυτήν τα κείμενα είναι γραμμένα με περισσότερο ασφαλτοαισθητήριο, εκφραστική άνεση και προσωπική συγκίνηση. Ένα μικρό δείγμα.

*Μόνο σταγόνες δροσιάς στα χείλη
Σαν να 'χαν στο απόβραδο σταθεί μετέωρες
Και να εξατμίζονταν στη ζέση του καλοκαιριού
Αφήνοντας ίχνη αδιόρατα από αλάτι
Αυτό που πέρασε να υπερασπιστούν
Πριν οβήσει δια παντός το ρόδι ψιθυρίζοντας
Τριγμούς σαν ανάμνηση από ένα φιλί
Που σχηματίστηκε έξαφνα
Κι έσκασε σε ξένα χείλη.*

Γιώργος Αράγης

Γυναίκες πλήρεις πάθους

«Me and You / You and I» από τον Αθανάσιο Καλογιάννη

«Μην ερωτεύεσαι άντρες», χαρακτηριστική φωτογραφία του Αθανάσιου Καλογιάννη

ο και τυπωμένα σε έγγραφο εκτυπωτή έγχυσης μελάνης. Τεχνικά πρόκειται για σκηνές τραβηγμένες από ερωτικές και φθηνές βιντεοταινίες (b-movies) της Άπω Ανατολής που ο καλλιτέχνης έχει απομονώσει για να επεξεργαστεί στην συνέχεια σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Οι υπότιτλοι στα κινέζικα και τα αγγλικά έχουν διατηρηθεί και αποτελούν μέρος του έργου. Ο Καλογιάννης έχει επιλέξει αποκλειστικά σκηνές πάθους και ερωτισμού («Θα ήθελα

Η Γκαλερί Ούρσουλα Κόπκα, είναι ένας σχετικά νέος εκθεσιακός χώρος στην πόλη. Ήδη στον πρώτο χρόνο λειτουργίας της έκανε αισθητή την παρουσία της στους φιλότεχνους παρουσιάζοντας μια σειρά δραστηρίων νέων καλλιτεχνών αλλά και κάπως παλιότερων που έχουν αφήσει την σφραγίδα τους στην (νεώτερη πάντα) ελληνική τέχνη.

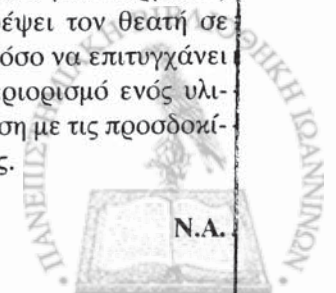
Σε αυτά τα πλαίσια η γκαλερίστα διοργάνωσε έκθεση φωτογραφίας του Αθανάσιου Καλογιάννη. Ο Καλογιάννης είναι γνωστός στο κοινό κυρίως από την αθλητική του σταδιοδρομία. Πρόκειται -όπως μπορεί να φανταστήκατε- για τον Έλληνα πρωταθλητή στα 400 μέτρα με εμπόδια που πήρε για μια δεκαετία μέρος σε σημαντικές αθλητικές διοργανώσεις. Τότε ήταν φοιτητής της οδοντιατρικής. Στην συνέχεια όμως φαίνεται ότι τον τράβηξε η φωτογραφία. Ασχολήθηκε επαγγελματικά με την φωτογραφία μόδας από το 1994. Από τότε έχει εκθέσει τα έργα του σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις.

Στα Γιάννενα έφερε μέρος του υλικού που παρουσίασε στην ομότιτλη έκθεσή του στο Λος Άντζελες τον περασμένο Δεκέμβρη. Πρόκειται για μεγάλων διαστάσεων έργα (1 μέτρο και 10 εκατοστά επί 70 εκατοστά) φωτογραφημένα από βίντε-

Νομπογιούσι Αράκι, άτιτλο έργο από το Φώτο Μπουκ

να σε σκοτώσω με ένα μαχαίρι πολλές φορές» ή «επωφελούμαι του χαρισματικού μου κορμού») και έχει επιδιώξει να μετατρέψει τον θεατή σε αμφίδρομο δράστη, χωρίς ωστόσο να επιτυγχάνει πάντα να ξεφύγει από τον περιορισμό ενός υλικού που μοιάζει άνισα (σε σχέση με τις προσδοκίες του καλλιτέχνη) πρωτογενές.

Όταν οι φιλότεχνοι γίνονται κλεπταποδόχοι

Η Αμμωνή φιλοξένησε από τις 3 ως τις 10 Ιουνίου το Γαλλικό Ινστιτούτο: επρόκειτο για την έκθεση με τίτλο “Κλεμμένα αντικείμενα” (Objets derobes), που ταξίδεψε από το Παρίσι στην Αθήνα κι από κει στα μακρινά Γιάννενα. Βέβαια ο χαρακτηρισμός “έκθεση” είναι κατά τι παραπλανητικός, αφού στην ουσία πρόκειται για εμπορική πράξη, τόσο καλά στημένη όμως, που είναι διασκεδαστική και εξόχως φιλότεχνη η περιήγησή της.

Τα Γαλλικά Μουσεία είχαν την εύστοχη ιδέα να παραγγείλουν την κατασκευή αντικειμένων που αντιγράφουν λεπτομέρειες έργων διάσημων ζωγράφων, όπως τον σταυρό που κρατά νωχελικά στο χέρι της η “Λουόμνη” του Gustave Courbet. Έχει ειπωθεί ότι στην ελαιογραφία ενσωματώνεται μια σαφής αναλογία μεταξύ κατοχής (ιδιοκτησίας, δηλαδή) και τρόπου όρασης, και πως η ιστορία της δυτικής ζωγραφικής διατρέχεται από την “άπληστη και φιλόδοξη επιθυμία του να κατέχεται ένα αντικείμενο προς όφελος του ιδιοκτήτη, ή ακόμα του θεατή” (Cl. Levi-Strauss, από το βιβλίο του J. Berger, *Η εικόνα και το βλέμμα*, εκδόσεις Οδυσσέας). Αν δει λοιπόν κανείς τα ιερά και όσια της δυτικής ζωγραφικής ως μια υπόθεση αστικής ματαιοδοξίας, τότε η ερμηνεία αυτή βρίσκει

την υψηλότερη υποστασιοποίησή της στο εμπορικό εύρημα των Γαλλικών μουσείων. Είναι σαν να απλώνεις το χέρι και να παίρνεις από το ζωγραφικό αντικείμενο του πόθου σου την λεπτομέρεια εκείνη ακριβώς που δημιουργεί το πρεστίτζ του (δεν είναι τυχαίο βέβαια που στο μεγαλύτερο μέρος του τα “κλεμμένα” των γαλλικών μουσείων είναι κοσμήματα). Η πρόκληση να μπει στο παιχνίδι της αίγλης των φανταστικών αντικειμένων με την υψηλή σφραγίδα της τέχνης που ξάφνου παίρνουν σάρκα και οστά είναι μεγάλη: κι εγώ προσωπικώς καμαρώνω τον γιό μου να παίζει με τις σβούρες του “Παιδιού με τις σβούρες” του Jean-Baptiste Chardin.

Δεν γνωρίζω πως ακριβώς αξιοποιήθηκε η προβολή της καταγωγής των εκθεμάτων στο πρωτότυπο πλαίσιο, στην γιαννιώτικη εκδοχή τους πάντως τα κλεμμένα αντικείμενα θα είχαν πολλά να κερδίσουν από καλύτερες αναπαραγωγές των αυθεντικών πινάκων που τα ενέπνευσαν, και ίσως από μια μεγαλύτερη ποικιλία στην αντιπροσώπευση των “κλοπιμαίων”.

Οι πουριστές θα πούν: μα έχει η Τέχνη ανάγκη από τέτοια κόλπα; Στην εποχή της διαφήμισης θα απαντήσουμε: Φυσικά!

M.Z.

Στο επόμενο **Μικρόπολις** (αρ. 16)

που κυκλοφορεί την Τετάρτη 1η Ιουλίου (περίπου..!)

αναδρομική παρουσίαση της χρονιάς για τις τέχνες της πόλης

Εικαστικά - Θέατρο - Κινηματογράφος - Μουσική

Τι έγινε, τι δεν έγινε σε κάθε τομέα

Και ακόμα: Κάθε συνεργάτης του **Μικρόπολις** προτείνει στους αναγνώστες ένα βιβλίο για το καλοκαίρι

Ωδείο Φ. ΝΑΚΑΣ το παράρτημα της Αραβαντινού

Ο Ιωσήφ Παπαδάτος είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του γιαννιώτικου παραρτήματος του ωδείου "Φ. Νάκας". Έχει κάνει μακρόχρονες σπουδές θεωρίας και σύνθεσης, στην Αθήνα, Ντύσελτορφ, Ντάρμστατ και Κολωνία, ενώ ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την ηλεκτρονική μουσική. Συνθέτης καταξιωμένος στην Ελλάδα, έχει αναπτύξει επίσης πολύ σημαντική παιδαγωγική δραστηριότητα.

Ο Χρίστος Τασούλας είναι καθηγητής κλασικής κιθάρας με σπουδές στο Δημοτικό Ωδείο Ιωαννίνων με τον Β. Μπουντούνη. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Αριστοτελείου Ωδείου.

Η συνέντευξη που ακολουθεί είναι η τέταρτη μιας σειράς συνεντεύξεων με τους υπεύθυνους των Ωδείων της πόλης.

Την πλούσια συζήτηση που έχει γίνει ως τώρα θα ανακεφαλαιώσουμε σύντομα.

Μικρόπολις: Ποιά είναι η σύνθεση του ενδέκατου αυτού γιαννιώτικου παραρτήματος του ωδείου "Φ. Νάκας";

Ι.Π.-Χ.Τ.: 28 καθηγητές και 49 διαφορετικά τμήματα, εκ των οποίων 7 αφορούν τάξεις θεωρητικών όλων των επιπέδων και τα υπόλοιπα 42 τάξεις των οργάνων. Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι υπάρχουν οι τάξεις της κιθάρας (με 120 περίπου μαθητές), του πιάνου (100), του βιολιού (30), του μπουζουκιού και της ηλεκτρικής κιθάρας (40 η καθεμιά) και άλλες με πολύ μικρότερη προσέλευση. Συνολικά φοιτούν στο ωδείο μας 440 μαθητές και άλλοι 80 στο ωδείο της Κόνιτσας, του οποίου το εκπαιδευτικό έργο επιβλέπουμε.

Καλύπτονται δηλαδή όλα τα όργανα που αποτελούν μια συμφωνική ορχήστρα;

Όχι. Υπάρχουν κενά στα δύσκολα πνευστά, όπως το όμποε και το φαγκότο, ενώ δεν έχουμε για την ώρα καθόλου χάλκινα. Αντιθέτως, στην οικογένεια των εγχόρδων μας λείπει μόνο το κοντραμπάσο.

Εφόσον δεν υπάρχουν ντόπιοι καθηγητές να διδάξουν τα όργανα αυτά δεν θα μπορούσαν να επιστρατευτούν μουσικοί από την πρωτεύουσα;

Δεν νομίζουμε πως είναι εκεί το θέμα. Πιστεύου-

Ο κ. Ιωσήφ Παπαδάτος

με ότι καταρχήν είναι θέμα παιδείας. Ο πολύς κόσμος δεν γνωρίζει τα όργανα αυτά, ενώ το πολύ υψηλό κόστος τους σε συνδυασμό με το πρόβλημα μελέτης στο σπίτι (λόγω της οξύτητας του ήχου τους) αποτρέπουν τελικά τους μαθητές στο να τα επιλέξουν.

Δεν θα μπορούσε το ωδείο σας να προσφέρει προς μελέτη κάποια απ' αυτά τα όργανα σε πρώτη φάση;

Σίγουρα. Άλλωστε αυτό γίνεται στο κεντρικό ωδείο καθώς επίσης και σ' όποιο παράρτημα χρειάστηκε. Πιστεύουμε δηλαδή πως έστω κι αν υπάρξει ένα μικρό ενδιαφέρον θα το αντιμετωπίσουμε χωρίς να σταθούμε σε προβλήματα οικονομικής φύσης. Πάντως εμείς επιμένουμε στο ζήτημα της παιδείας. Τα παιδιά επιλέγουν τα όργανα που βλέπουν στην τηλεόραση, γύρω τους κλπ. Ζητάνε λοιπόν να μάθουν κιθάρα, πιάνο, βιολί, γιατί κανείς από το δημοτικό σχολείο ακόμα δεν τους μίλησε για κάτι άλλο. Είναι πολύ δύσκολο ξαφνικά ένα οποιοδήποτε ωδείο ή ένας ανάλογος εκπαιδευτικός οργανισμός να κάνει μια τέτοιου είδους εκπαιδευτική πολιτική. Βέβαια δεν λέμε πως είναι ακατόρθωτο, αλλά σίγουρα χρειάζεται πάρα πολύς χρόνος ώσπου να έρθουν τα πρώτα θετικά αποτελέσματα.

Έχει όμως επέλθει κορεσμός στα "γνωστά" όργανα, κυρίως μετά την πανελλαδικά μεγάλη προσέ-

λευση μαθητών στα ωδεία από τα μέσα της δεκαετίας του '80 μέχρι σήμερα.

Συμφωνούμε πως πρέπει να υπάρξει κάποια εκπαιδευτική πολιτική. Πρέπει όμως να έχουμε και την αντίστοιχη υπομονή. Προς το παρόν προσπαθούμε να επενδύσουμε στα νέα τμήματα και θα έχουμε κάποια στιγμή αποτελέσματα.

Πάντως η έλλειψη κάποιων οργάνων θέτει και μείζον πρόβλημα για την δημιουργία συνόλων, για να μην πούμε ορχήστρας.

Είναι αλήθεια ότι υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Πάντως εμείς δημιουργούμε μικρά σύνολα με τα υπάρχοντα όργανα έτσι κι αλλιώς. Στηριζόμαστε βέβαια σε ειδικές μεταγραφές έργων κυρίως για κιθάρα, βιολί, φλάουτο, πιάνο κλπ., αφού σπάνια υπάρχουν έργα γραμμένα για τέτοιους συνδυασμούς.

Πόσοι είναι οι εξωτερικοί συνεργάτες του ωδείου σας;

Καταρχήν πρέπει να διευκρινιστεί πως στην ουσία δεν είναι εξωτερικοί συνεργάτες. Είναι συνεργάτες μας και σ' άλλα παραρτήματα του κεντρικού ωδείου. Ακολουθούν δηλαδή την ίδια παιδαγωγική πολιτική, απλά εδρεύουν σε διαφορετικά σημεία της χώρας. Για να απαντήσουμε πάντως, τέτοιους έχουμε τρεις στα Γιάννενα, οι υπόλοιποι είναι ντόπιοι.

Το ζήτημα υφίσταται πάντως, αφού οι συνεργάτες αυτοί διδάσκουν συχνά τις Κυριακές και αργίες...

Εμείς δεν δεχτήκαμε ποτέ παράπονα γι' αυτό. Βέβαια σε μας συμβαίνει οι συγκεκριμένοι δάσκαλοι να έχουν μόνο υψηλές τάξεις, οπότε οι περισσότεροι μαθητές είναι φοιτητές, κι όχι παιδιά του σχολείου.

Πέρα από το εκπαιδευτικό σας έργο, ποιά είναι η σχέση του ωδείου με την πόλη γενικότερα;

Καταρχήν έχουμε διάφορες εκδηλώσεις και σεμινάρια με την αρωγή πάντα του κεντρικού ωδείου των Αθηνών για λόγους οικονομικούς κυρίως. Επίσης παρέχουμε την δυνατότητα σπουδών εξειδίκευσης στο εξωτερικό σε καθηγητές και μαθητές μας. Γιατί όταν δεν υπάρχει μια σύνδεση με την Ευρώπη και τον έξω κόσμο γενικότερα, υπάρχει ο κίνδυνος του εγκλωβισμού στην πόλη που κατοικοεδρεύει κανείς.

Πώς όμως προβάλλεται στην πόλη το πολιτιστικό έργο του ωδείου σας;

Πρώτα απ' όλα υπάρχουν οι μουσικές εκδηλώσεις, οι οποίες έχουν ενταχθεί στην παλιά σειρά εκδηλώσεων του ωδείου Φ. Ν., "οι νέοι για τους νέους". Πρέπει να σημειωθεί εδώ πως στον κύ-

κλο αυτό δεν συμμετέχουν μόνο μαθητές του ωδείου Φ.Ν., αλλά νέοι μουσικοί γενικώς. Ενδεικτικά αναφέρουμε πως φέτος στον κύκλο του πιάνου υπήρχε μόνο μια μαθήτρια δικιά μας. Η συμμετοχή τους κρίνεται στην αρχή κάθε σχολικού έτους μετά από εξέταση αίτησής τους με καθαρά αξιολογικά κριτήρια από μια καλλιτεχνική επιτροπή. Ο κύκλος αυτός λαμβάνει χώρα εκτός από την Αθήνα και στα παραρτήματα Θεσ/νίκης, Πατρών και Ιωαννίνων. Εκκολάπτεται επίσης η σκέψη να δίνονται συναυλίες και σε άλλες πόλεις, χωρίς να υπάρχει απαραίτητα κάποιο παράρημά μας, αφού ο στόχος είναι η προσφορά εκδηλώσεων κι όχι η διαφήμιση του ωδείου. Δίνεται λοιπόν η ευκαιρία σε νέους μουσικούς να ξεπεράσουν τα στενά όρια της πόλης τους και να γίνουν γνωστοί ευρύτερα. Σ' ένα δεύτερο επίπεδο το ωδείο προσφέρει σειρές ειδικών σεμιναρίων που είναι ανοικτά για όλους τους μαθητές της πόλης.

Γίνονται όμως όλα αυτά γνωστά εκτός των "τειχών" του ωδείου σας;

Υπάρχει αυτή η πρόθεση. Έχουμε σκεφτεί να πραγματοποιήσουμε έναν μεγάλο κύκλο συναυλιών σ' ένα χώρο εκτός του ωδείου, όπου το πρόγραμμα θα ανθολογεί στιγμές της λόγιας (κλασικής) μουσικής ακολουθώντας όμως μια ιστορική αναδρομή. Θα δοθεί λοιπόν η ευκαιρία να γνωρίσει ο απλός κόσμος διαφορετικές εποχές και ύψη της μουσικής αυτής, από τον μεσαίωνα ως τις σύγχρονες τάσεις, με την βοήθεια ενός έντυπου υλικού.

Αυτός είναι προγραμματισμός από το κέντρο;

Όχι, αφορά μόνο τα Γιάννενα και είναι μια πρωτοβουλία του εδώ παραρτήματος, προσφορά προς το Γιαννιώτικο κοινό.

Πως βλέπετε τις σχέσεις σας με τα άλλα ωδεία της πόλης;

Θα θέλαμε να είναι άριστες. Βέβαια υπάρχει μια δυσκαμψία για συνδιοργανώσεις σεμιναρίων ή κάτι άλλο. Η αλήθεια είναι πως εμείς έχουμε ένα αβαντάζ λόγω της βοήθειας του κεντρικού ωδείου που διευκολύνει εκ των προτέρων διοργανώσεις κάθε τύπου. Προσπαθούμε πάντως να ανακοινώνουμε με κάθε δυνατό μέσο τις εκδηλώσεις μας, όπως και να ενημερώνουμε τους μαθητές μας για τις εκδηλώσεις των άλλων ωδείων.

Πως ανακοινώνετε τις εκδηλώσεις σας στους μαθητές των άλλων ωδείων;

Μα, με το *Μικρόπολις!* (γέλια). Δεν βλέπουμε κι άλλη λύση πέρα από μια δημοσίευση στα τοπικά

μέσα. Η ιδέα του να στέλνεται μια πρόσκληση στη γραμματεία του κάθε ωδείου δεν μας βρίσκει αντίθετους, μόνο που υπάρχει πάντα ο φόβος να παραμείνει στα συρτάρια τους.

Ποιά είναι η γνώμη σας για το πρόγραμμα σπουδών που εφαρμόζεται στα ωδεία;

Θεωρούμε ότι είναι απηρχαιωμένο. Είναι γνωστό όμως ότι πολύ σύντομα θ' αλλάξει προς το καλύτερο. Πρώτα απ' όλα η μουσική παιδεία θα διαβαθμιστεί, ενώ συγχρόνως θα δοθούν κάποιες εγγυήσεις για την επαγγελματική μουσική παιδεία, ούτως ώστε να σταματήσει η γνωστή νόσος της εύκολης παροχής πτυχίων που υπάρχει σήμερα. Πάντως, πέρα από την αδυναμία του υπάρχοντος νόμου, πιστεύουμε ότι είναι υπόθεση προσωπική για κάθε καθηγητή η ανανέωση η μη του προγράμματος σπουδών.

Έχουν όλοι οι καθηγητές την δυνατότητα να υπερβούν το πρόγραμμα σπουδών με το οποίο γαλουχήθηκαν;

Κάθε ωδείο οφείλει να έχει μια εκπαιδευτική πολιτική ώστε να καλύπτει κενά τέτοιου είδους. Προφανώς μια λύση είναι η σειρά εξειδικευμένων σεμιναρίων που ξεκινήσαμε. Μπορεί να αναφερθεί σαν παράδειγμα το σεμινάριο του Π. Αδάμ για την σωστή ερμηνεία της Μπαρόκ μουσικής. Περιττό βέβαια να πούμε πως τα σεμινάρια αυτά είναι ανοικτά στον καθένα και αφορούν στο θεωρητικό (με την μορφή διάλεξης) αλλά και στο πρακτικό επίπεδο. Έχουμε προβλέψει όμως και σεμινάρια για τους καθηγητές μας, ειδικά τους "θεωρητικούς" που διδάσκουν σε μικρά παιδιά. Δίνουμε μεγάλη σημασία στον τομέα αυτό, στην πρώτη επαφή δηλαδή του παιδιού με την μουσική, διοργανώνοντας στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς σεμινάρια γενικών παιδαγωγικών μεθόδων, ψυχολογίας της μάθησης κλπ. Δίνουμε βαρύτητα στον τομέα αυτό επειδή πιστεύουμε πως πρέπει να τον αναλαμβάνουν έμπειροι και εξειδικευμένοι δάσκαλοι, ενώ συνήθως συμβαίνει μάλλον το αντίθετο. Πάντως επιμένουμε στην αυτενέργεια του κάθε δασκάλου, ο οποίος δεν πρέπει να περιμένει μια άνωθεν οδηγία για να κάνει σωστά την δουλειά του.

Η παραδοσιακή μουσική τι θέση έχει στο ωδείο σας;

Προς το παρόν δεν λειτουργεί ανάλογο τμήμα. Πάντως προγραμματίζουμε την δημιουργία μιας κομπανίας, η οποία όχι μόνο θα εκπροσωπεί το ωδείο σαν μόνιμο σχήμα, αλλά θα αποτελέσει κι

έναν πόλο έλξης αφού θα δημιουργηθούν και τα ανάλογα τμήματα διδασκαλίας (κλαρίνου, λαούτου κλπ.). Υπάρχει βέβαια ήδη η σχολή του Θ. Πολυκανδριώτη η οποία λειτουργεί και εξελίσσεται. Πρέπει όμως να τονιστεί πως η σχολή αυτή, όπως και οι αντίστοιχες των Αθηνών, λειτουργούν σαν αυτόνομα τμήματα πλαισιωμένα με τα ειδικά μαθήματα θεωρητικών τα σχετικά με τις μουσικές αυτές (ιστορία, αυτοσχεδιασμός, ανάλυση κλπ.). Θεωρούμε ανόητο λόγου χάρη να κάνει κάποιος θεωρία δυτικής μουσικής και να σπουδάζει το λαούτο. Στόχος μας είναι καταρχήν να διδάσκεται σωστά το όργανο αυτό. Τώρα αν καταφέρουμε να κερδίσουμε απ' αυτό το σώμα και κάποιους οι οποίοι θέλουν να μάθουν κι ένα άλλο όργανο όπως φλάουτο ή τρομπέτα, ή να στραφούν προς την παραδοσιακή μουσική, θα ήταν ακόμη καλύτερα.

Το μοντέρνο τμήμα;

Είναι ένα τμήμα του οποίου το πρόγραμμα σπουδών είναι σχεδιασμένο σύμφωνα με το μοντέλο της σχολής του Berklee στην Βοστώνη με την οποία υπάρχει μια πολύ καλή συνεργασία, και η οποία αναγνωρίζει τους σχετικούς τίτλους μας. Άλλωστε όλες οι εξετάσεις εισαγωγής στην σχολή αυτή για την νοτιοδυτικής Ευρώπης γίνονται στον Νάκα των Αθηνών. Στο τμήμα αυτό διδάσκεται η τζαζ, όπως και κάθε αυτοσχεδιαζόμενη μουσική, με εξειδίκευση σ' όλες τις τάξεις. Στα Γιάννενα διδάσκονται κυρίως η ηλεκτρική κιθάρα και το ηλεκτρικό μπάσο.

Τι γνώμη έχετε για το νέο νομοσχέδιο που αργά ή γρήγορα θα γίνει νόμος του κράτους;

Πιστεύουμε πως είναι ένα πολύ θετικό βήμα, που διασφαλίζει σωστές κατευθύνσεις. Το γεγονός π.χ. ότι απαιτεί τη λειτουργία συμφωνικής ορχήστρας, έστω και μικρής, κρίνεται σαν πολύ θετικό. Δεν είναι δυνατόν δηλαδή να υπάρχουν μουσικά σχολεία με 15 κιθάρες και 15 πιάνο και να διαβαθμίζονται ισότιμα με πιο πλήρη ωδεία. Ελπίζουμε βέβαια πως θα γίνει μια σωστή εφαρμογή, χωρίς περικοπές και παράθυρα.

Αληθεύει ότι θα καταργηθούν τα παραρτήματα;

Όχι ακριβώς. Αν διαβάσει κανείς τις συγκεκριμένες παραγράφους του προσχέδιου διαπιστώνει πως αυτό που απαγορεύεται είναι η χρήση του ονόματος ενός ωδείου από τρίτους επιχειρηματίες. Δεν θα μπορεί δηλαδή κανείς να δανείζεται τα δικαιώματα τίτλου ενός άλλου ωδείου αλλά θα πρέπει να είναι ο ίδιος ιδιοκτήτης του.

Σωκράτης Μάλαμας

με αφορμή την συναυλία του στο υπαίθριο του Φρόντζου

Νωρίς νωρίς και με αρκετή υγρασία (ούτε το κούρδισμα των οργάνων δεν αντέχει σε τέτοιες συνθήκες), ξεκίνησαν για φέτος οι καλοκαιριάτικες συναυλίες στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ στον "Φρόντζο". Την αυλαία άνοιξε στις 5/6 ο **Σωκράτης Μάλαμας**, με μια συναυλία - αναδρομή σε συνθέσεις καθαρά δικές του, από την Στέλλα που πρωτοακούσαμε εδώ και δέκα σχεδόν χρόνια μέχρι την τελευταία του συλλογή (13.000 μέρες). Απλός, λιτός, ακούρατος, όρθιος για δύομισν περίπου ώρες με μια κιθάρα (ή καλύτερα με δυο) στον ώμο, παρέα με μια συντροφιά έξι πολύ καλών μουσικών και μιας πολύ καλής τραγουδίστριας, ο Μάλαμας απέδειξε πως δικαίως είναι ο τροβαδούρος των εργα-

τών του σύγχρονου λαϊκού τραγουδιού. Από τις μπαλάντες με ροκ καταβολές στους καρσιλαμάδες και τα ζεϊμπέκικα, η μουσική του Μάλαμα είναι καλά δουλεμένη σ' όλα της τα επίπεδα (μελωδία, αρμονία, φόρμα, ενορχήστρωση), ενώ ο στίχος (δικός του τις περισσότερες φορές), έντονα βιωματικός, ξεδιπλώνεται σεμνά στις μοναχικές νυχτερινές διαδρομές του δημιουργού του. Μουσικός των πανηγυριών και του σκυλάδικου μεροκάματου στο ξεκίνημά του, κιθαρίστας για κάποια χρόνια του **Ν. Παπάζογλου** στην συνέχεια, ο Σ.Μ. παρουσίασε τα "δύστροπα" τραγούδια του μετά τα τριάντα του. Ώρμος πια μουσικός, ανήκει στην νέα γενιά ελλήνων τραγουδοποιών που φαίνεται να έχουν αφομοιώσει καλά το μουσικό μήνυμα που περνά τις τελευταίες δεκαετίες στην χώρα μας, ελληνικό και ξένο.

Η εμπειρία αυτή διακρίνεται σε κάθε δουλειά του, από τις πρώτες του "ροκ" συνθέσεις μέχρι τις πιο πρόσφατες, όπου τα λαϊκά στοιχεία εγκαθίστανται όλο και πιο σταθερά. Η πρωτοτυπία και η αυθεντικότητα της μουσικής του αρχίζουν ήδη με το σπάνιο ηχώχρωμα της μπάσας του φωνής, που

καθιστά σχεδόν απρόσιτες τις ερμηνείες των τραγουδιών του σε άλλους, και που ανατρέπει το καθιερωμένο μοντέλο των "κουρδισμένων" τραγουδιστών με τις ατσαλάκωτες εκτελέσεις.

Στην συναυλία της περασμένης Παρασκευής ακούγοντας ένα αρκετά μεγάλο υλικό τραγουδιών, είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε και κάποιες άλλες ανατροπές. Καταρχήν στην φόρμα: το μοντέλο της στροφικής μορφής με την καθιερωμένη οργανική εισαγωγή εξελίσσεται και εμπλουτίζεται με προεκτάσεις μουσικών φράσεων και αυτοσχεδιαστικά μέρη. Η μουσική επιτέλους διεκδικεί το μερίδιό της έναντι στον μελοποιημένο στίχο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο "Δεκέμβρης

του 1903", από τις πιο εύστοχες μελοποιήσεις των ρυθμικά δύστροπων στίχων του Αλεξανδρινού ποιητή, όπου η περιγραφική μπαλάντα που υπηρετεί τον λόγο μετατρέπεται διαδοχικά σε οργανικό ζεϊμπέκικο και σε βαλσάκι με έντονες επιρροές από την μουσική των πορτογάλλων Madredeus. Αλλά και η μελωδία, η αρμονία και οι ρυθμοί του Σ.Μ. αναζητούν την πρωτοτυπία δίνοντας χαρακτήρα σε μια μουσική έντεχνη και βασανισμένη. Ένας καρσιλαμάς, ένα μπαγιό ή μια ρούμπα δεν χρησιμοποιούνται ποτέ μόνο με τον εξωτερικό τους ρυθμό, αυτόν που μπορεί καθένας να συνοδέψει με τα χέρια του. Δουλεύονται στο εσωτερικό τους με μια διαρκή μεταβολή των ισχυρών τονισμών οι οποίοι ακολουθούν τον στίχο ή την μελωδική φράση, αποκαλύπτοντάς μας την πραγματική διάσταση του ρυθμού.

Η μουσική του Σ.Μ. δεν είναι τεχνική, δηλαδή δεξιοτεχνική. Το δώριο ύφος της όμως δεν συμβιβάζεται με μέτριες ερμηνείες, αλλά απαιτεί μουσικούς με ψυχή και γνώση. Κι αυτούς φαίνεται να τους βρήκε ο Σ.Μ. όπως διαπιστώσαμε οι ακροατές του το βράδυ της περασμένης Παρασκευής.

ΜΟΥΣΙΚΗ

“Εν φωναίς και οργάνοις” με τους Ιεροψάλτες στην “Πυρσινέλλα”

Υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διοργανώθηκε συναυλία βυζαντινής και δημοτικής μουσικής στις 25/05

στην αίθουσα “Πυρσινέλλα” του ΠΚΔΙ. Στην εκδήλωση παρουσιάστηκε το έργο της μικτής Χορωδίας των ιεροψαλτών

υπό την διεύθυνση του κ. **Ν. Καραβίδα**, με την αρωγή των συλλόγων Ιεροψαλτών και Φίλων παραδοσιακής μουσικής του νομού μας.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που η χορωδία των ιεροψαλτών εμφανίστηκε στο κοινό, πρέπει ωστόσο να σημειωθεί πως η απόδοση βυζαντινών μελών εκτός ναού, είναι γενικά συνήθεια μάλλον πρόσφατη. Και βέβαια μας βρίσκει υπέρμαχους, αφού έτσι γίνεται αντιληπτό πως το είδος αυτό, πέρα από τον καθαρά λειτουργικό και θρησκευτικό του χαρακτήρα, είναι κατ’ αρχήν μουσικό γεγονός, και ως τέτοιο διεκδικεί αξιώσεις έκφρασης σε οποιονδήποτε χώρο, ακόμα και ξένο προς τον γενεσιουργό του.

Ο χοράρχης και καταξιωμένος πρωτοψάλτης κ. Ν. Καραβίδας έχει καταφέρει να φτιάξει ένα ομοιογενές και δυναμικό σύνολο, παρόλο που στις τάξεις του δεν συμπεριλαμβάνονται μόνο καλλίφωνοι και καταρτισμένοι ψάλτες. Η απόδοση των πέντε βυζαντινών μελών ήταν ομολογουμένως συγκινητική και φρέσκια, με αναπνοές και τονισμούς που ο διευθυντής της εύστοχα δίδαξε και διηύθυνε. Οι γυναικείες αποχρώσεις ενσωματώθηκαν επιτυχώς στο καθιερωμένο στο είδος αυτό ανδρικό ηχόχρωμα (timbre), ενισχύοντας την αυθεντικότητα του προσωπικού ήχου του συνόλου.

Γιατί όμως, ενώ η χορωδία εξειδικεύεται στο εκκλησιαστικό ρεπερτόριο, τα βυζαντινά μέλη δεν κάλυψαν ούτε το μισό του προγράμματος; Για την συνέχεια επιλέχθηκαν δέκα δημοτικά τραγούδια από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, που αποδόθηκαν με την συνοδεία ενός συνόλου έξι μουσικών (ηπειρωτική κομπανία συν τζουράς), οι

οποίοι με φόντο την χορωδία εκτέλεσαν κι ένα μοιρολόι.

Την έκπληξη για την αναπάντεχη αυτή στροφή του προγράμματος διαδέχτηκε η απογοήτευση για την απόδοση των δημοτικών τραγουδιών, και ειδικά των ηπειρωτικών. Σεβόμαστε την προσέγγιση των ιεροψαλτών, αλλά δεν μπορούμε να αγνοήσουμε χιλιοειπωμένες παρατηρήσεις. Το θέμα της ερμηνείας των δημοτικών τραγουδιών δεν είναι καινούριο. Κρατά σχεδόν έναν αιώνα στην Ελλάδα. Γι’ αυτό και ξαφνιάζεται κανείς με την πλήρη απουσία προβληματισμού στην μεταγραφή. Το δημοτικό τραγούδι, που από τα χείλη των απλών ανθρώπων πέρασε κάποτε σ’ αυτά των τραγουδιστών (καλών ή κακών), διατήρησε πάντα τον μή συγκεκριασμένο χαρακτήρα του, που το διαφοροποιεί από το βυζαντινό μέλος. Τα “μόρια” που εκτελούν οι ψάλτες είναι διαφορετικά, και μάλιστα τείνουν πολλές φορές να συγκεκριαστούν, δηλαδή να σταθεροποιηθούν, πράγμα που δεν συμβαίνει ποτέ στο δημοτικό τραγούδι και δή στο ηπειρωτικό. Στην συγκεκριμένη συναυλία η κομπανία (με όργανα μη συγκεκριασμένα, όπως το κλαρίνο και το βιολί) “στοιμώχησε” ερμηνευτικά, λόγω της συγκεκριασμένης απόδοσης της χορωδίας.

Αυτή η παρατήρηση βέβαια δεν ισοδυναμεί με κανενός είδους “απαγορεύεται”. Κάθε άλλο! Άλλωστε πολλά δημοτικά τραγούδια (π.χ. αυτά που προέρχονται από την “παλιά” Ελλάδα), είναι φτιαγμένα πάνω σε συγκεκριασμένες κλίμακες, και η απόδοσή τους με μια “βυζαντινή” χροιά αποτελεί μια πολύ ενδιαφέρουσα εκδοχή. Η ηπειρωτική κομπανία όμως είναι φύσει δυσκίνητη στα γρήγορα χασάπικα και σέρβικα, εκτός σοβαρής (και ανατρεπτικής!) ενορχηστρωτικής παρέμβασης. Και εν τέλει γιατί να υπάρχει οργανική συνοδεία, όταν το φωνητικό σχήμα δεν την χρειάζεται (η χορωδία του κ. Καραβίδα το έχει έμπρακτα αποδείξει) και καμιά εναρμονιστική λογική δεν την δικαιολογεί;

Η παράδοση, ευτυχώς ή δυστυχώς, εξελίσσεται ακολουθώντας βήμα προς βήμα όλες τις κοινωνικές μεταβολές. Δεν “περιφρουρείται” γιατί δεν αποτελεί σχηματοποιημένο μοντέλο, σαν αυτό που προσπαθεί επί χρόνια να καθιερώσει από το κρατικό γυαλί ο κ. **Μυλωνάς**. Κάθε χορωδιακή ή άλλη απόδοσή της είναι ευπρόσδεκτη, αλλά απαιτεί άποψη και πρόταση, εφόσον καθίσταται έτσι επώνυμη καλλιτεχνική πράξη.

Οι ανάγκες της περιοχής στην εργοθεραπεία

Φέτος για πρώτη φορά γιορτάστηκε (στις 19 Μαΐου) η **Πανελλήνια Ημέρα Εργοθεραπείας**. Εορτασμός που διοργανώθηκε από τον **Σύλλογο Ελλήνων Εργοθεραπευτών**, με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για το αντικείμενο της εργασίας, τους στόχους και τα μέσα που χρησιμοποιούνται από τους επαγγελματίες του κλάδου.

Η Εργοθεραπεία ως επιστημονικός κλάδος στην Ελλάδα, είναι πρόσφατος. Το 1918 ιδρύθηκε η πρώτη επίσημη πανεπιστημιακή σχολή στο Τορόντο του Καναδά, ενώ στην Ελλάδα μόλις το 1977, στελεχωμένη από επαγγελματίες που είχαν ολοκληρώσει τις σπουδές τους στο εξωτερικό. Οι πρώτοι πτυχιούχοι του τμήματος Εργοθεραπείας, της σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τ.Ε.Ι. Αθήνας αποφοίτησαν το 1980-81. Μέχρι αυτή τη στιγμή υπάρχουν 700 πτυχιούχοι Εργοθεραπευτές. Το 1982 δημιουργήθηκε για πρώτη φορά ο Σύλλογος Ελλήνων Εργοθεραπευτών με έδρα την Αθήνα.

Είναι ίσως η μόνη ειδικότητα που προσεγγίζει το άτομο σαν ολότητα και όχι σαν σύμπτωμα κάποιας δυσλειτουργίας που πρέπει να αντιμετωπιστεί θεραπευτικά. Ο Εργοθεραπευτής μπορεί να ασχοληθεί με πληθώρα συμπτωμάτων (κινητικών - νοητικών - νευρολογικών - ψυχοκοινωνικών), χωρίς να παραβλέπει τις επιδράσεις τους στη σχέση του ατόμου με τον εαυτό του αλλά και με το περιβάλλον του.

Η συνθετική θεραπευτική προσέγγιση της Εργοθεραπείας για το άτομο στηρίζεται στην αξιολόγηση της αισθητικο-κινητικής ολοκλήρωσης (πχ. στον συντονισμό των κινήσεων) στην αξιολόγηση των γνωστικών ικανοτήτων (μνήμη, συγκέντρωση κλπ) και των ψυχοκοινω-

νικών δεξιοτήτων, όπως είναι οι δραστηριότητες της καθημερινής ζωής (πλούσιμο, ντύσιμο, μετακίνηση κλπ).

Στη πόλη μας, αυτή τη στιγμή υπάρχουν 7 επαγγελματίες εργοθεραπευτές, οι περισσότεροι εκ των οποίων (οι τέσσερις) δουλεύουν στην ΕΛΕΠΑΠ.

Οι ανάγκες της περιοχής είναι πολύ μεγαλύτερες, απ' όσες μπορούν να ικανοποιηθούν με τα σημερινά δεδομένα. Στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, στο «Χατζηκώστα», όπως επίσης

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ & ΠΡΟΛΗΨΗ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

στην Ειδική Αγωγή, υπάρχουν θέσεις Εργοθεραπείας, για τις οποίες όμως δεν γίνεται καμία ενέργεια να καλυφθούν. Οργανωμένα τμήματα είναι αναγκαία στο Κέντρο Ψυχικής Υγείας, στην Παιδόπολη και αλλού

Ακόμα σκόπιμο είναι να δημιουργηθούν και σε άλλες μεγάλες πόλεις της Ηπείρου, για να μην αναγκάζονται γονείς και παιδιά να διανύουν πολλά χιλιόμετρα εβδομαδιαία, για να παρακολουθήσουν κάποιο θεραπευτικό πρόγραμμα.

Ας ελπίσουμε με το χρόνο και με τη συνεχή ενημέρωση, να γίνει κατανοητή σε όλους, η συμβολή της Εργοθεραπείας στο τομέα τόσο της διάγνωσης όσο και της αποκατάστασης.

Μαρίνα Πλάτωνα

Το “Μαύρο Πρόβατο” ή ένας μαθητής που χρειάζεται περισσότερη φροντίδα απ’ όλους;

Το ενδιαφέρον των γονέων αλλά και των εκπαιδευτικών για τα παιδιά-μαθητές τους είναι λίγο πολύ δεδομένο. Ακόμη, τα όνειρα που έχει κάθε

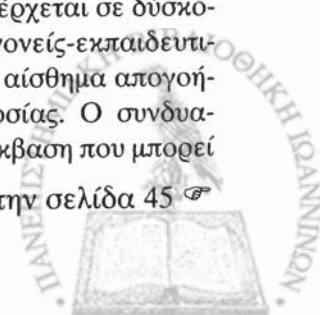
γονέας για τα παιδιά του και τα σχέδια που έχει κάθε εκπαιδευτικός για τους μαθητές του είναι συνήθως μεγαλόπνοα και αξιοζήλευτα. Μέχρι εδώ όλα αυτά ακούγονται σπουδαία, εντυπωσιακά, θεάρεστα. Τα πράγματα όμως δεν είναι ακριβώς έτσι, τουλάχιστον όχι πάντα. Είναι πολλές οι φορές που τα όνειρα και οι προσδοκίες των άλλων μας καταπιέζουν και συνιστούν τροχοπέδη στην ελεύθερη δράση και στην ομαλή μας εξέλιξη σε ολοκληρωμένα άτομα και αυτόνομες προσωπικότητες. “Φοβάμαι γι’ αυτά που θα γίνουν για μένα, χωρίς εμένα...” τραγουδά ο Β. Παπακωνσταντίνου και φαίνεται να “πιάνει” τον παλμό μιας αρκετά μεγάλης μερίδας ανθρώπων, ιδίως νέων. Στην αρχή το ζήτημα ξεκινά με την επιλογή του κατάλληλου παιδικού σταθμού και καταλήγει, θα λέγαμε χαριτολογώντας, με τον αν το θέμα της διδακτορικής του διατριβής θα σχετίζεται με την πυρηνική φυσική, που ήταν και όνειρο... του μπαμπά ή με τα παρασκήνια της Μικρασιατικής Καταστροφής, που είναι ένα γεγονός το οποίο καθόρισε τη ζωή και την ιστορία της οικογένειας! Οι φιλοδοξίες και τα όνειρα που τρέφει ο καθένας για τους γύρω του δεν τον δικαιώνουν αυτόματα στο να προβάλλει ανάλογες προσδοκίες και απαιτήσεις. Οι προσδοκίες πρέπει πάντα να συμφωνούν με τις ικανότητες,

τις δυνατότητες και τη βούληση του ατόμου και όχι με τα ατομικά κριτήρια του “καθενός”, έστω κι αν αυτός ο “καθένας” είναι ένα πρόσωπο που αγαπά και ενδιαφέρεται “πραγματικά” για το παιδί. Και βάζουμε τα εισαγωγικά γιατί το πραγματικό ενδιαφέρον και η αληθινή αγάπη δεν λειτουργούν σύμφωνα με το “τι πρέπει” αλλά σύμφωνα με το “τι μπορεί” το άτομο και “τι αντέχει”. Οι υψηλές απαιτήσεις συχνά δίνουν κίνητρο στα παιδιά να συνεχίσουν την προσπάθειά τους, να μην εφησυχάσουν, να δουν “ψηλότερα” κι έτσι παίζουν σπουδαίο ρόλο στην ατομική τους πρόοδο. Αυτό όμως φέρνει αποτελέσματα όταν το παιδί έχει τις προϋποθέσεις, έχει τα μέσα, ενώ ταυτόχρονα θέλει και ξέρει να τα εκμεταλλευτεί με τον κατάλληλο τρόπο. Αντίθετα, σε περιπτώσεις που το παιδί δεν είναι σε θέση να αποδώσει “τα μέγιστα”, (για τους εκάστοτε γνω-

στικούς, ψυχολογικούς, συναισθηματικούς, κοινωνικοπολιτισμικούς, πνευματικούς, διανοητικούς κ.ο.κ. λόγους) ή που δεν επιθυμεί να προσπαθήσει για να ικανοποιήσει τις αδιάφορες ή υπερβολικές γι’ αυτό απαιτήσεις που οι άλλοι του προβάλλουν, τελικά το ίδιο έρχεται σε δύσκολη θέση, ενώ ταυτόχρονα οι γονείς-εκπαιδευτικοί καταλαμβάνονται από ένα αίσθημα απογοήτευσης, ματαιώσης και προδοσίας. Ο συνδυασμός αυτός είναι η χειρότερη έκβαση που μπορεί

συνέχεια στην σελίδα 45

Για το λεξικό Μπαμπινιώτη

Αγγελόπουλος - Μπαμπινιώτης

Ο πρώτος γύρισε από τις Κάνες με την ύψιστη διάκριση για άνθρωπο του κινηματογράφου - το Χρυσό Φοίνικα. Θα περίμενε κανένας πως το λιγότερο το ένα δέκατο απ' όσους υποδέχονται νικητές των γηπέδων να υποδεχόταν το νικητή σ' έναν αγώνα στη πόλη των ιδεών; Αλλά όχι μόνο οι ανώνυμοι -είναι σωστή η έκφραση;- ούτε και οι επώνυμοι δεν αισθάνθηκαν την ανάγκη να καλωσορίσουν τον μόνο, αν δεν κάνω λάθος, Έλληνα που απόσπασε τη μοναδική στο χώρο του κινηματογράφου διάκριση. Ευτυχώς ο ...όγκος του **Ευάγγελου Βενιζέλου** και οι πολλοί φωτογράφοι και δημοσιογράφοι γέμισαν τμήμα της αίθουσας για τους VIP'S, αλλιώς... Αν θυμάμαι καλά, ο υπουργός πολιτισμού μίλησε για τη μοναχική πορεία του **Αγγελόπουλου** -δεν ξέρω, αν η εικόνα που έβλεπε του έδωσε την ιδέα. Άλλο δεν έχω να προσθέσω, θα θυμίσω μόνο τους στίχους του **Ελύτη** για τους ποιητές: «Πάμε μαζί, φίλε, κι ας μας λιθοβολούν, κι ας μας φωνάζουν αεροβάτες, όσοι δεν ξέρουν με τι αίμα, τι φωτιά και τι σίδερο, χτίζουμε, ονειρευόμαστε, τραγουδάμε.» Ένας φίλος, δε μπορεί, θα υπάρχει και για τον Αγγελόπουλο.

Όσο για τον *αφελή* καθηγητή, που αγωνίζεται για ...ελληνικότερη ελληνική γλώσσα, όχι μόνον αντιμετώπισε τη γενική κατακραυγή με το λεξικό του, αλλά βρέθηκε και στο εδώλιο του κατηγορουμένου! Το λάθος του; Μέγα κι ασυγχώρητο! Θέλησε να καταγράψει τη γλωσσική πραγματικότητα του τόπου μας, αυτή που όλοι μας δημιουργούμε καθημερινά. Και φυσικά δεν φταιν οι δράστες των αδικημάτων, αλλά ο ρεπόρτερ που τις περιγράφει και τις καταγράφει. Φαίνεται πως κάθε γενεά Ελλήνων έχει ανάγκη από μια «δίκη τόνων» - ας θυμηθούμε το **Δελμούζο**, τον Κακριδή και μια ολόκληρη μάζα μαλλιαρών, όπως τους αποκαλούσαν, που προπηλακίστηκε, απειλήθηκε, κι όχι λίγες φορές ξυλοκοπήθηκε. Ας μη φοβάται όμως ο σεβαστός καθηγητής. Και γι' αυτόν θα υπάρχουν λίγοι φίλοι, που κλείνοντας τα ότα τους σ' άναρθρες χυδαίες κραυγές, πορεύονται μαζί του.

Στέφανος Σταμάτης

Λέξεις σε άμυνα

Τι θα λέγαμε αν κάποιος Γλωσσολόγος αφιέρωνε ένα λήμμα στο λεξικό του για τους Γιαννιώτες "παγουράδες". (Μην ...σκάτε. Δεν το έκανε ο **Μπαμπινιώτης**. Πλάκα κάνουμε στο εξώφυλλο). Και τι θα έλεγαν και οι γείτονές μας οι Αρτινοί αν κάποιος κατέγραφε το παρατσούκλι τους "νερατζόκωλοι"; Μπορεί κάποιος να εκνευρίζονταν και να θύμωναν. Αρκεί, όμως, αυτό για να σταλεί ένα βιβλίο στην πυρά; Όχι, βέβαια. Η ελευθερία του λόγου και της διακίνησης των ιδεών αποτελεί δομικό στοιχείο της δημοκρατίας. Ενδεικτικό, άλλωστε, είναι ότι τα ανταρχικά καθεστώτα το πρώτο που φροντίζουν να κάνουν είναι να δώσουν οδηγίες για "ορθή" εκπαίδευση και να κάψουν τα βιβλία των εχθρών τους.

Δικαιολογημένος λοιπόν και ο θυμός των Μακεδόνων για το υβριστικό "Βούλγαροι" που ακούγεται στα γήπεδα. Γιατί όμως είναι βρισιά να σε λένε Βούλγαρο; Αν σε αποκαλούσαν Λουξεμβούργιο θα ήταν καλύτερα; Προφανώς. Γιατί, ο Βούλγαρος γίνεται ύβρις αφού προηγήθηκε η υποτίμησή του ως εθνικότητα. Γιατί οι Αλβανοί, οι Βούλγαροι, οι Τούρκοι ή οι Γιουγκοσλάβοι θεωρούνται λειψοί, προβληματικοί, κατώτεροι, βάρβαροι. Ναι, με κάποιους απ' αυτούς έχουμε ιστορικές διαφορές, σκότωσαν χιλιάδες συμπατριώτες μας. Σκοτώσαμε, όμως, κι εμείς επίσης χιλιάδες δικών τους. Εδώ είναι άλλο όμως. Το κλίμα εθνικισμού που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια δεν έχει τόσο βαθιές ρίζες όσο λένε. Και ο **Γκλιγκόροφ** και ο **Σαμαράς** και ο **Παπανδρέου** όπως και πολλοί άλλοι έγιναν κατά καιρούς εθνικιστές γιατί έτσι τους βόλευε. Άνοιξαν τους ασκούς του μίσους για να εισπράξουν πολιτικά οφέλη. Έτσι, ίσως, να παίζεται το πολιτικό παιχνίδι. Σ' αυτό το παιχνίδι όμως συμμετείχε και ο κ.Μπαμπινιώτης. Ως πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου δεν έπαυε να μιλάει για καθαρή γλώσσα, για αφελληνισμό, για προβληματική νεολαία. Ε, αυτό τώρα του λένε και οι παλιοί του συνοδοιπόροι. Ας πρόσεχε. Εμείς πάντως θα τον υπερασπίσουμε κι ας ...μην μας υπερασπίστηκε αυτός όταν οι θέσεις μας για τα Βαλκάνια θεωρούνταν προδοτικές.

Φιλ. Κ.

Εκεί, εκεί, στην Β' Εθνική!

Πριν από ένα χρόνο περίπου ο ΠΑΣ Γιάννινα υποβιβάστηκε για πρώτη φορά στην ιστορία του στη Γ' Εθνική. Ήταν τότε που η ομάδα έμεινε ουσιαστικά χωρίς παίκτες, ένα βήμα πριν τη διάλυση. «Ομάδα με δυόμισι δελτία», όπως χαρακτηρίστικά λέει ο σημερινός προπονητής **Βασίλης Παπαχρήστου**.

Στην πραγματικότητα η κατρακύλα είχε αρχίσει χρόνια πριν, ουσιαστικά μετά την περίοδο '93-94, χρονιά στην οποία ο ΠΑΣ παρουσίασε την καλύτερη ομάδα της τελευταίας δεκαετίας. Ήταν τότε που είχε στις τάξεις της παίκτες σαν τον **Μιλώγεβιτς**, τον **Τάτση**, τον **Μπελά**, τον αγαπημένο των φιλάθλων **Μουφ**.

Η ομάδα τότε αν και είχε κατά γενική ομολογία με διαφορά το καλύτερο σύνολο στη Β' κατηγορία, δεν κατάφερε να ανεβεί λόγω των ανυπέρβλητων διοικητικών της προβλημάτων.

Η τότε διοίκηση του ΠΑΣ ήταν ο άλλωστε ο βασικός παράγοντας που όχι μόνο της στέρησε την άνοδο εκείνη τη χρονιά, αλλά και την οδήγησε στη σημερινή κατάσταση. Απλήρωτοι παίκτες, προπονητές, τεράστια χρέη οδήγησαν τον ΠΑΣ Γιάννινα σε ένα τεράστιο οικονομικό έλλειμμα και τελικά στη φυσική πτώση του στην τρίτη κατηγορία. Τότε ήταν που αποφάσισε να αναλάβει πρωτοβουλία έπειτα από επιτακτικά αιτήματα κυρίως του τοπικού Τύπου, ο Δήμος. Ορισμένοι έφθασαν στο σημείο να διαμαρτυρούν γιατί ο Δήμος βοηθά το Δημοτικό Θέατρο και δεν βοηθά τον ΠΑΣ ...

Διορίστηκε διοίκηση από το πρωτοδικείο και ο ΠΑΣ πέρασε στα χέρια της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το έλλειμα φυσικά παρέμεινε, όπως επίσης και η γενική συσκότιση ως προς το ποιος έχει τελικά τις μετοχές.

Άλλοι υποστηρίζουν ότι ο Χρησιτίδης ουσιαστικά ουδέποτε αποχώρησε, άλλοι ότι οι μετοχές είναι σήμερα τόσο διάσπαρτες ώστε καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο να ξεκαθαρίσει η κατάσταση ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους.

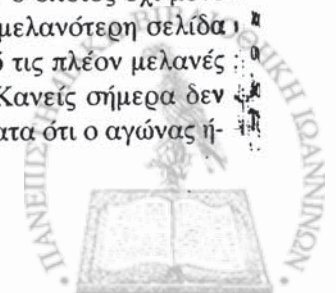
Με λίγα λόγια ο ΠΑΣ Γιάννινα πάσχει εδώ και χρόνια από το σύνδρομο από το οποίο πάσχουν δεκάδες επαρχιακές ομάδες: χρεωκοπημένες εταιρείες με προέδρους να ζητούν επιτακτικά την παρέμβαση του κράτους για να σώθει ο «ιστορικός τους σύλλογος».

Στο πνεύμα άλλωστε της ιστορικότητας του ΠΑΣ και της γενικότερης προσφοράς του στην πόλη βασίστηκε και η απόφαση του δήμου να αναμειχθεί στα διοικητικά της ομάδας.

Το ότι ο ΠΑΣ αποτελεί ιδιαίτερη περίπτωση για την πόλη, δεν νομίζω ότι επιδέχεται αμφισβήτηση. Για πολλά χρόνια οι αγώνες του αποτελούσαν κάτι παραπάνω από αθλητικό γεγονός.

Κάθε δεύτερη εβδομάδα το γήπεδο γέμιζε από δέκα και πλέον χιλιάδες οπαδούς που πολλές φορές ερχόταν από γειτονικές πόλεις για να παρακολουθήσουν τον πάλαι πότε κραταιό «**Αγιαξ της Ηπείρου**». Στα γήπεδα της πρωτεύουσας οι επισκέψεις των γιαννιωτών μένουν μνημειώδεις ενώ ακόμη και σήμερα στους ποδοσφαιρικούς κύκλους της πόλης οι αναφορές στην ομάδα των αργεντινών είναι καθημερινό φαινόμενο.

Ο ΠΑΣ Γιάννινα μπορεί να περηφανεύεται για την μεγαλύτερη μετακίνηση οπαδών επαρχιακής ομάδας στη Λάρισα στον αγώνα μαπαράζ με τον Πανιώνιο. Δεν μπορεί να επηρεφανεύεται όμως και για τον αγώνα καθε αυτόν ο οποίος όχι μόνο χάθηκε αλλά και αποτελεί τη μελανότερη σελίδα της ιστορίας του ΠΑΣ και από τις πλέον μελανές του ελληνικού ποδοσφαίρου. Κανείς σήμερα δεν μπορεί να πείσει με επιχειρήματα ότι ο αγώνας ήταν καθαρός.

Πολλοί άλλωστε είναι αυτοί που υποστηρίζουν ότι από τότε ουσιαστικά άρχισε να παρακμάζει ο ΠΑΣ.

Αν όμως οι Γιαννιώτες κατάφεραν τελικά μετά από χρόνια να χωνέψουν αυτό το μπαράζ -για την ιστορική σημασία εκείνου του αγώνα αρκεί να αναφερθεί ότι πολλοί φίλαθλοι του ΠΑΣ χωρίζουν την πρόσφατη ιστορία του σε προ και μετά μπαράζ εποχή...-, δεν νομίζω ότι χώνεψαν ποτέ αυτόν τον υποβιβασμό στην τρίτη εθνική. Όλες οι ομάδες που αγωνίστηκαν φέτος στα Γιάννινα, βαφτιζόταν από την εξέδρα χωριά και γειτονιές μόνο και μόνο επειδή οι φίλαθλοι δεν τις είχαν ξαναδεί.

Ακόμη και ο Ορφέας Αλεξανδρούπολης ήταν για τους φιλάθλους ...σκορποχώρι που ο ΠΑΣ έπρεπε να κερδίσει με συνοπτικές διαδικασίες.

Το πλέον χαρακτηριστικό της στάσης του κόσμου φέτος συνέβη στον αγώνα με τον Αγροτικό Αστέρα: ο ΠΑΣ κέρδιζε στο '92 τον βαθμό που τον έστελνε οριστικά στη Β' Εθνική τρεις αγωνιστικές πριν το τέλος και ο κόσμος μετά τη λήξη του αγώνα αποδοκίμαζε έντονα τους παίκτες. Με αποτέλεσμα αυτοί να φεύγουν με σκυμμένο το κεφάλι από το γήπεδο και να ανοίγουν περιχαρείς σαμπάνιες μαζί με τον δήμαρχο στα αποδυτήρια!

Για οποιαδήποτε άλλη ομάδα της πόλης η φετινή πορεία στην Γ' Εθνική θα ήταν θριαμβευτική, για τον ΠΑΣ αποτελούσε διατεταγμένη από τον κόσμο υπηρεσία και ας έχει να επιδείξει η ιστορία του ελληνικού ποδοσφαίρου δεκάδες ιστορικές ομάδες που έπεσαν στη Γ' Εθνική και έκαναν χρόνια να ξεκολλήσουν.

Και είναι αλήθεια ότι ο ΠΑΣ έπαιξε φέτος ποδόσφαιρο αξιώσεων σε ...κατα καιρούς δεκάλεπτα. Γιατί γενικά μπάλλα στο εθνικό στάδιο φέτος ο κόσμος δεν είδε. Βασική αιτία για το κακό αγωνιστικό πρόσωπο της ομάδας ήταν σύμφωνα με τον προπονητή το άγχος που μετέδιδε στους παίκτες ο κόσμος με τις συνεχείς αποδοκιμασίες του. Για άλλους έφταιγαν οι μεταγραφές και για άλλους ο προπονητής. Η αλήθεια πάντως είναι πως φέτος οι μεταγραφές ξένων παικτών δεν βγήκαν στον ΠΑΣ Γιάννινα -πλην του **Τζούρτζεβιτς**- γι αυτό και η ομάδα αγωνίζεται χωρίς ούτε έναν ξένο στη σύνθεση της και ας ήρθαν το καλοκαίρι δύο Ιταλοαργεντινοί, ένας Βέλγος Σέρβος. Ακόμη και ο Τζούρτζεβιτς που τελικά έμεινε δεν αγωνίζεται λόγω τραυματισμού.

Όπως επίσης είναι αλήθεια ότι ένας προπονητής που η ομάδα του κάνει πρωταθλητισμό, και αυτοί οι παίκτες το γνώριζαν πριν καν έρθουν στον ΠΑΣ, δεν μπορεί να επικαλείται επί ένα χρόνο το άγχος των παικτών. Το να αποβληθεί το άγχος, αν τελικά αυτό υπήρχε, είναι και δουλειά του προπονητή.

Ότι και να έφταιξε για την αγωνιστική παρουσία του ΠΑΣ, η ουσία είναι ότι η ομάδα ανέβηκε και μάλιστα με χαρακτηριστική άνεση.

Το ερώτημα πλέον είναι τι γίνεται στο εξής. Οι παν-γιαννιώτικες προσπάθειες, η τοπική αυτοδιοίκηση και ο Δήμαρχος υπήρξαν λύση ανάγκης προς το παρόν αλλά δεν μπορούν να εγγυηθούν και το μέλλον του ΠΑΣ.

Το ποδόσφαιρο στη Ελλάδα έστω και με βήμα μειωτόν θα εκσυγχρονιστεί. Η καλωδιακή τηλεόραση είναι προ των πυλών, οι ομάδες θα υπακούσουν, όπως γίνεται στην υπόλοιπη ποδοσφαιρική Ευρώπη, στους νόμους της αγοράς. Είναι λοιπόν εξαιρετικά αμφίβολο αν η σημερινή προσπάθεια είναι σε θέση να σταθεί με αξιώσεις μέσα στο καινούργιο σκηνικό που διαμορφώνεται.

Παντού στον κόσμο οι πετυχημένες ομάδες ενεργούν σαν ιδιωτικές επιχειρήσεις με στόχο την αύξηση των κερδών τους. Ο κόσμος δεν ενδιαφέρεται για το ιδιοκτησιακό καθεστώς αρκεί να απολαμβάνει ποδόσφαιρο και να βλέπει την ομάδα τους να ανεβαίνει ψηλά.

Όταν λέμε ότι ο ΠΑΣ ανήκει στους φιλάθλους του δεν εννοούμε κατ' ανάγκη ότι πρέπει οι τελευταίοι να είναι μέτοχοι. Στα Γιάννινα αρεσκομάστε να αποκαλούμε την ομάδα μας «μαγαζί γωνία» εξαιτίας των πολυάριθμων φιλάθλων της.

Το αν αυτή η ομάδα είναι όντως «μαγαζί γωνία» θα αποδειχθεί μόνο όταν έλθει στα χέρια ενός ισχυρού οικονομικού παράγοντα. Γιατί, για να πετύχει το «μαγαζί», ίσως περισσότερο από τη δική μας αγάπη χρειάζεται ιδιοκτησιακό καθεστώς που να μην επιτρέπει σε όλους μας να αποφασίζουμε για τα διοικητικά του. Καμμία ομάδα δεν ξεπέρασε τα οικονομικά της προβλήματα όταν αποφάσιζε όλη η πόλη για τις τύχες της.

Οι συμπολίτες μας δίνουν απλόχερα την αγάπη τους αλλά δεν είναι σε θέση να πληρώσουν τα έξοδα και τα χρέη της ομάδας -που στην περίπτωση του ΠΑΣ τα τελευταία παραμένουν τεράστια.

από τον Γ. Βέλτσιστο

Κληματιά Μνημείο του Αγνώστου Παρεμβάτη

Το θέαμα των νερών που παφλάζουν στον καταράκτη είναι επιβλητικό. Την φωτογραφία πρόσφερε ο Δ. Βρούνης που λείπει σε ...εκδρομή (για την οποία θα διαβάσετε στο επόμενο τεύχος).

Βροχερή φέτος η άνοιξη, αλλά αν βγει ο ήλιος, σας περιμένει στην εξοχή χορτάρι τρελό και παχύ για να ξεπλώσετε, μόνοι ή με παρέα. Η σημερινή εκδρομή για τέτοια είναι. Και μια που θα μιλάμε για Κληματιά, θα έχει και αμπελοφιλοσοφίες!

Πάμε από την Εθνική Ηγουμενίτσας. Μη στρίψετε δεξιά στην πρώτη διακλάδωση (Ζίτσα-Κληματιά, νταμάρια και ξεκοιλιασμένη γη), παρά στη δεύτερη (Κληματιά). Πάμε στον πιο σημαντικό καταράκτη της Ηπείρου. Δεν το πολύ-καμαρώνουν όμως: ούτε εξοχικό κέντρο “Τα Γάργαρα Νερά”, ούτε μπαρ “Εν Βαράθρω”, ούτε καν πινακίδες. Η επίσκεψη γίνεται χωρίς αξιοποίηση ακόμα, από ένα μονοπάτι που ξεκινά πριν φτά-

σουμε στα σπίτια, αριστερά από το δρόμο, ανάμεσα από χωράφια. Απέναντί μας, η Κληματιά και ένα ερειπωμένο “βιομηχανικό” κτήριο όπου και καταλήγει το μονοπάτι. Θα βρείτε.

Θέλει **μεγάλη προσοχή**: το τοπίο είναι άγριο, σαν ξεσκισμένο από τη διάβρωση. Συρθείτε έρποντας μέχρι την άκρη του γκρεμού, και θα δείτε τη μάζα το νερό που πέφτει ιλιγγιωδώς και χτυπάει, το μόνιμο ουράνιο τόξο από τα σταγονίδια, την απέναντι πλαγιά σκοτεινή με τα χαρακτηριστικά φυτά των υγρών σπηλαίων... Είναι λίγο τρομακτικό αλήθεια αυτό το τωρινό πέρασμα των υδάτων του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων. Έχοντας έτσι ικανοποιήσει το πάθος του κάθε νερού να ξεπέσει όσο πιο χαμηλά μπορεί, φτάνουν στον Καλαμά. Λάκκοι, ρωγμές, όλο το τοπίο της Κληματίας μαρτυρά μια μακρά και ενδιαφέρουσα υδρο-γεωλογική ιστορία.

Για τα γούστα όμως της τουριστικής αγοράς, ο καταρράκτης έχει ένα κουσούρι: δεν είναι αρκετά φυσικός. Είναι μάλιστα λίγο... χημικός, καθώς τα βάσανα της Λίμνης τον προικίζουν με μια σχετική θολούρα και δυσσομία. Αυτό πες ότι βελτιώνεται. Στον παράδεισο των Αξιοθεάτων της Ηπειρωτικής Φύσης ζήτημα πάλι αν μπαίνει, καθώς, σαν κατάληξη της σήραγγας Λαψίστης, σέρνει και τη ρετινιά του τεχνητού. Τα νερά του, πριν πάρουν φόρα κοχλάζοντας για το κενό, έχουν βγει δηλαδή από ένα τούνελ σαν του Αττικού Μετρό και στριμωχθεί μέσα από ημι-χαλασμένα τσιμέντα. Θεαματικό το αποτέλεσμα, αλλά πώς να καταναλωθεί από μας, τους ευαίσθητους αστούς εκδρομείς του 1998, ως χαπάκι φυσικού περιβάλλοντος;

Εδώ μπαίνει το χειρότερο. Το θυμούνται οι παλιοί Γιαννιώτες. Το έγραφε ο Κήρυξ της 5.3.1958, σε καταρρακτώδη καθαρεύουσα: “Από του μεσονυκτίου της παρελθούσης Κυριακής, λόγω της αποτόμου νηψέως της στάθμης των υδάτων, συνεπεία των τελευταίων βροχών, κατεστράφη προφυλακτικόν φράγμα των υδάτων της λίμνης Λαψίστης, με αποτέλεσμα την αιφνιδιαία διοχέτευση των υδάτων δια της προ ημερών παραδοθείσης σήραγγας και την πρόκληση σημαντικών ζη-

μιών...”. Η τότε λίμνη της Λαψίστας άδειασε στην Κληματιά. Τα νερά παρασύρανε χώματα και πέτρες, χωράφια, αμπελώνες, γεφυρούλες, και, μαζί με τους μύλους της κάτω κοιλάδας, κάποιους ανθρώπους.

Θύμα εγκλήματος λοιπόν η Κληματιά. Και τι σημασία έχει πια αν, όπως λένε στο χωριό, κάποιιοι, και όχι μόνο “η απότομη ύψωση της στάθμης”, έφταιξαν; Μένει ότι από ένα ανθρώπινο έργο πληγώθηκε βαριά ένα, έως τότε ήπια εξανθρωπισμένο, φυσικό περιβάλλον. Αξίζει να γίνει εκεί ένα είδος Μνημείου Ανθρώπινου Παρεμβασισμού (με τη μορφή π.χ. ενός μουσείου Υδρο-Γεωγραφίας της Ηλείου), για να καταλάβουμε καλύτερα τους δρόμους του νερού στον τόπο μας. Λίμνη, ποτάμια, φαράγγια, σπήλαια και πηγές, μύλοι, άρδευση, φράγματα, αποξηράνσεις και υδραυλικά έργα, ρύπανση, ευτροφισμός, λύματα και καθαρισμοί... Ο καταρράκτης, που τα συνοψίζει όλα, προσφέρεται για περιβαλλοντική εκπαίδευση και για πολιτικο-επιστημονικό τουρισμό. Και για ρεμβασμούς στο γκρεμό...

Τί λέτε; Η βόλτα μας; Ξεχαστήκαμε, πάμε. Με τα πόδια ή με ποδήλατο, όπως θέλετε.

Αν και μεγάλη, η Κληματιά περισσεύει για τους κατοίκους της, με αρκετά σπίτια πέτρινα που σώθηκαν επειδή πολλοί κάτοικοι μετανάστευσαν το 60: Αυστραλία, Αμερική (οδός Κένεντυ). Σαν βυζαντινή και τουρκοκρατούμενη Βελτσιόστα, δεν τα πήγαινε άσχημα, αν κρίνουμε από τις όμορφες εκκλησίες. Μη χάσετε την Παναγιά, στο λοφάκι με τα κυπαρίσσια, ακριβώς πάνω από το

γκρεμό.

Από το κάτω μέρος της πλατείας, κατεβαίνει προς τα δεξιά ένας χωματόδρομος με το οποίο θα ακολουθήσουμε, από ψηλά, τη δεξιά όχθη του ποταμού. Μην πάρετε αριστερά το δρόμο που κατεβαίνει αμέσως στο ποτάμι, αλλά ίσια, το κομμάτι που ανηφορίζει ξανά μετά από κλειστή στροφή προς τα αριστερά. Για μια μικρή παράκαμψη, στην κορυφή του λόφου δεξιά σας, θα βρείτε άλλη μια παλιά εκκλησία (Σωτήρος) σε θαυμάσια τοποθεσία. Του χρόνου στο πανηγύρι! Χαρείτε τη διαδρομή μετά, μια ώρα μέσα από ανοιξιάτικα δάση και μυρωμένα λιβάδια. Ο χωματόδρομος θα γίνει χορταρόδρομος και μετά μονοπάτι, ακολουθώντας πάντα, από ψηλά, το ποτάμι του καταρράκτη. Στο τέλος κατεβαίνει και τον πνίγουν κάπως τα αγκάθια. Προχωρήστε. Κάτω βλέπετε κάτι σα κανάλι. Κατεβείτε αριστερά πριν φτάσετε εκεί. Το ποτάμι περνάει με μια πρόχειρη γέφυρα από σανίδες, κάτω από τα πλατάνια.

Στην άλλη όχθη, όλα τα καλούδια του εκδρομέα. Ένας παλιός μύλος (με νυκτερίδες) που φωνάζει για συντήρηση. Η συμπαθητική τουριστικο-αλιευτική μονάδα “Βιότοπος Ευρυμενών”, με τη λιμνούλα της, 10’ πιο κάτω, ακολουθώντας το δρόμο δεξιά, για φαί και καφέ (τηλ. 0658-31478). Ή, στην αντίθετη κατεύθυνση, η Μονή Παλιουρής, 15’ πιο πάνω. Όσοι έχετε πάει με το ΚΤΕΛ ή κουραστήκατε, γυρίστε από τη στάση Παλιουρής, 10’ πιο ψηλά από τη Μονή. Να έχετε μάθει τα ωράρια επιστροφής (από Σουλόπουλο προς Κληματιά-Γιάννενα).

COCO-MAT

Sleep on Nature

Οικολογικά προϊόντα ύπνου

4ο χλμ. Ε.Ο. Ιωαννίνων - Αθηνών
τηλ. 0651 - 67702 fax 0651 - 67703
e-mail cocomat@ioa.forthnet.gr

- Έπιπλα
- Στρώματα
- Λευκά Είδη
- Παπλώματα
- Υφάσματα

Περαστική από την πόλη

Πάνε κοντά τριάντα χρόνια από την τελευταία φορά που είδα τα Γιάννενα. Ξαναγύρισα φέτος, ένα φωτεινό απόγευμα του Φεβρουαρίου, αμέσως μετά από ένα ταξίδι στην Ισπανία.

Δέκα ημέρες Μαδρίτη, Μπιλμπάο, Βαρκελώνη. Και μόλις κατέβηκα από το αεροπλάνο και είδα τα γύρω βουνά κοντινά, τριανταφυλλιά, άσπρα στις κορυφές τους, ανάσανα βαθιά την ομορφιά και είπα *αυτό είναι η Ελλάδα, εγώ, το σπίτι μου.*

Σ' όλη την διαδρομή από το αεροδρόμιο στην πόλη, έκπληκτη έψαχνα τα σημεία αναφοράς. Παλιά και νέα κτίρια, σύγχρονα γλυπτά. Fast Foods, παγωτά Haagen Dasz, βιτρίνες του Alain Manoukian, Artisti Italiani. Σίγουρα η πόλη έχει αλλάξει. Όμως τίποτα δεν στάθηκε ικανό να διώξει την μαγεία, την γοητεία της Ιστορίας, των παραμυθιών που σαν παλιόμψηστο στέκουν παντού μαζί με τους δύο μιναρέδες να σκίζουν τον ουρανό και την λίμνη να 'ναι εκεί, ακόμα κι όταν δεν την βλέπεις.

Το Κάστρο πλάτυνε, ήσυχο κάτω από μια λεπτή βροχή μ' ένα Βυζαντινό Μουσείο όλο αρχοντιά, ένα μικροσκοπικό χώρο αργυροχοΐας σαν παλιό γιαννιώτικο δαχτυλιδάκι και τον τάφο του Πασά πάντα στην ίδια θέση.

Πίνω καφέ στο παλιό μαγειριό με τα μικρά ανοίγματα στην οροφή και σκέπτομαι πως εδώ δεν ξοδεύονται οι ώρες, υπάρχουν.

Το Νησάκι με την ηρεμία μιας άλλης εποχής -ζητάω να περπατήσω από άλλον

Το κάστρο το 1910, πριν φύγουν οι πασάδες, φωτογραφία Μπουασονά, από το λεύκωμα του Τάσου Παπασταύρου

δρόμο όχι αυτόν των μικρομάγαζων που κάνανε κατοχή σ' όλη την Ελλάδα.

Το Μοναστήρι με τους μπλε ουραμούς του, τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη να σε υποδέχονται μόλις πατήσεις στην σιωπή του κι ούτε ένα μηχανάκι, ούτε μια βάρβαρη ρόδα.

Κάθομαι έξω από το σπίτι του Πασά. Βλέπω την βροχή να πέφτει και να ταράζει μαζί με τα βουτηχτάρια τα νερά, τις καλαμιές, τις σαθρές πράσινες βάρκες.

Στ' αλήθεια θα πρέπει να ήτανε πολύ δυστυχισμένοι οι πασάδες όταν αναγκαστήκανε ν' αφήσουνε αυτόν τον τόπο.

Το “Μαύρο Πρόβατο” ή ένας μαθητής που χρειάζεται περισσότερη φροντίδα απ’ όλους;

(συνέχεια από τη σελίδα 38)

να έχει μια **πιθανή αποτυχία** ενός παιδιού σε κάποιο ζήτημα, την οποία το πιθανότερο είναι να ακολουθήσουν διαφωνίες, επικρίσεις και αντιδράσεις που δεν αποκλείεται να καταλήξουν ακόμη και σε ανοιχτές συγκρούσεις. Τέτοιες καταστάσεις, εύκολα μπορεί να αποβούν σε βάρος του παιδιού-μαθητή, ο οποίος είτε λόγω έλλειψης βοήθειας και συμπαράστασης από τους άλλους, είτε λόγω δικής του αντίδρασης στην “καταπιεστικής εξουσία” των “μεγάλων”, τελικά θα καταλήξει να θεωρείται από όλους ο αποτυχημένος, ο άχρηστος, ο αδιάφορος και ο αχάριστος ... για τον οποίο όλοι αγωνίζονται, ενώ εκείνος τους “προδίδει”. Μ’ άλλα λόγια, συνήθως το παιδί που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του (έτσι όπως ορίζονται από τους άλλους!!!) καταλήγει να θεωρείται το “Μαύρο Πρόβατο” της τάξης ή της οικογένειας του. Θέλουμε να πιστεύουμε πως η κατάληξη τούτη, παρότι είναι αρκετά συχνή, είναι αυτή που απεύχονται περισσότερο όλοι, γι’ αυτό και πρέπει να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα, προκειμένου να την αποφεύγουμε. Η αντιμετώπιση είναι σχετικά απλή. Αρκεί η διακριτική παρακολούθηση του παιδιού, η ενθάρρυνση και στήριξη του, η αποφυγή επικρίσεων, η αύξηση των επαίνων, η επισήμανση των αδυναμιών και η ανάδειξη των θετικών του χαρακτηριστικών, η επιμονή στη κάλυψη των γνωστικών κενών και ελλείψεων, το ενδιαφέρον για τα προσωπικά προβλήματα και τα ζητήματα που το απασχολούν εντονότερα, έστω κι αν αυτά φατνάζουν παιδίαστικά ή “χαζά” σε μας και η αποφυγή των εντάσεων, των προσβολών και της επιβολής με κάθε μέσο. Αυτό δηλαδή που χρειάζεται είναι **σεβασμός, ενδιαφέρον και αγάπη**, το κλειδί όμως της όλης υπόθεσης βρίσκεται στον τρόπο που εκδηλώνουμε ή που εκφράζουμε αυτή μας τη συμπεριφορά. Ενέργειες που εμείς θεωρούμε ότι εκφράζουν αγάπη, ενώ τα παιδιά τις νιώθουν ως καταπίεση, αυταρχισμό και περιφρόνηση της προσωπικότητάς τους είναι φυσικό να προκαλούν την αντίδραση-αντίσταση τους ή

την παθητική-άκριτη αποδοχή τους. Έτσι όμως τελικά δεν επιτυγχάνεται ο τελικός σκοπός, η διαπαιδαγώγηση και κοινωνικοποίηση αυτόνομων και συγκροτημένων ατόμων, παρά στερείται από τα παιδιά ακόμη και η δυνατότητα και κερδίσουν την αυτοεκτίμησή τους. Πραγματικό ενδιαφέρον, αγάπη και σεβασμός της βούλησης και της προσωπικότητας του άλλου, μπορούν να μας εξασφαλίσουν μια υγιή σχέση κατανόησης και επικοινωνίας μαζί, που το πιθανότερο είναι να συμβάλει στη κινητ(ε)οποίηση του για περισσότερη προσπάθεια ανάληψης πρωτοβουλιών, για δραστηριοποίηση, για προσωπικές αναζητήσεις, για αυτογνωσία. Και ποιός ξέρει, η δυνατότητα αυτή “αυτοδιοίκησης”, συμβάλλοντας στην αύξηση της ωριμότητας και της υπευθυνότητάς των παιδιών, ίσως τελικά τα οδηγήσει στις ίδιες ή και σε ακόμη καλύτερες επιλογές από αυτές που είχαμε ονειρευτεί εμείς γι’ αυτά.

Π.Τ.

ΕΙΚΟΝΑ

Φωτογραφείο

Μάρκου Μπότσαρη 2 (έναντι ταχυδρομείου)

Σε κάθε εμφάνιση φιλμ
προσκομίζοντας αυτό το κουπόνι
έχετε έκπτωση 15%
(ισχύει για τον μήνα Ιούνιο)

οδηγός πόλης

εκδηλώσεις

Ήπειρος 98, εμπορική έκθεση καθημερινά από 10 ως 14 Ιουνίου στις αθλητικές εγκαταστάσεις της Λιμνοπούλας.

Έκθεση βιβλίου στην κεντρική πλατεία. Η καθιερωμένη έκθεση των βιβλιοπωλών, από τις 12 ως τις 21 Ιουνίου.

Ανάγνωση Ομαδικής Νουβέλας Επιστημονικής Φαντασίας από τα μέλη της Λέσχης του Φανταστικού. 14 μέλη της λέσχης έγραψαν από ένα κεφάλαιο η ανάγνωση του οποίου θα γίνει από τον συγγραφέα του. Την Παρασκευή 26 Ιουνίου στις Μορφές, Καποδιστρίου 20, στις 21:30

συναυλίες

Νίκος Παπάζογλου στην ΕΗΜ (υπαίθριο θέατρο), στις 12 Ιουνίου, 21:30. Η χορωδία και τα μουσικά σύνολα του Δημοτικού Ωδείου στην ετήσια συναυλία την Δευτέρα 15 Ιουνίου στις 21:00.

Γιώργος Γκόγκος, στο Πολυθέαμα, στις 17 Ιουνίου, ώρα 22:00.

Πέτρος Γαϊτάνος στην ΕΗΜ (υπαίθριο θέατρο), στις 2 Ιουλίου, 21:30.

εκθέσεις

Αθανάσιος Καλογιάννης στην gallerie Ursula Korka, ως τις 20 Ιουνίου παρουσιάζει την δουλειά του «Me and You - You and I» με ψηφιακά επεξεργασμένες φωτογραφίες από βιντεοταινίες. Η gallerie είναι ανοιχτή καθημερινά από τις 11 ως τις 2 το πρωί και από τις 6 ως τις 9 το απόγευμα. Το Σάββατο λειτουργεί μόνο κατά το πρωινό ωράριο. Τρίτη και Κυριακή παραμένει κλειστή. Ο Κωνσταντίνος Ιγνατιάδης παρουσιάζει την φωτογραφική του δουλειά «Efimeride» στο αρχοντικό Πυρσινέλλα, από τις 10 ως τις 29 Ιουνίου. Το αρχοντικό Πυρσινέλλα, στην συμβολή των οδών Αραβαντινού και Παπάζογλου, λειτουργεί από 11 ως 13 και από 19 ως 22 καθημερινά. Το Σάββατο μόνο πρωινό ωράριο, την Κυριακή κλειστό.

Ο Θόδωρος Παπαγιάννης παρουσιάζει έκθεση γλυπτικής με θέμα το «ψωμί» στο Δημαρχείο του Δήμου Ιωαννιτών (Αίθουσα Τσακάλωφ, ισόγειο). Από τις 9 ως τις 23 Ιουνίου. Η αίθουσα είναι ανοιχτή κάθε μέρα από τις 10, ως τις 14, και από τις 18 ως τις 22.

μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, 25ης Μαρτίου, τηλ. 25490-31908. Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Ερυθρήματα από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή από το χώρο της Ηλείου αλλο και μέρος της Δημοτικής, πλέον, Πινακοθήκης.

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων, Κάστρο Ιωαννίνων, τηλ. 39692. Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 7μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Ερυθρήματα από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο, κειμήλια και εικόνες από το 16ο έως και τον 19ο αιώνα συλλογές.

Δημοτικό Εθνογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων Αλεξάνδρου Νούτσου, Τζαμί Ασλάν Πασά, Κάστρο, τηλ. 26272. Ώρες λειτουργίας: 8π.μ. 3μ.μ., καθημερινά Σάββατο-Κυριακή 9π.μ.-3μ.μ.

Εισιτήριο: 700δρχ., φοιτ.: 300 δρχ. Εκθέματα της ελληνικής, τουρκικής και εβραϊκής κοινότητας.

Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη) στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρακτηριστικά (ανεμιά, μεσά τους σπάνιοι χάρτες του 19ου αιώνα) καθώς και προσωπικά αντικείμενα γνωστών προσωπικοτήτων της νεώτερης ιστορίας μας (Κολοκοτρώνης, Foscolo, Βενιζέλος κ.α.) Ώρες λειτουργίας οι πρωινές εργασίες (βλ. και στις βιβλιοθήκες).

Λαογραφικό Μουσείο "Κώστας Φρόντζος" Μιχαήλ Αγγέλου 42, τηλ. 20515, 23566, 25233 Εκθέματα του λαϊκού πολιτισμού της Ηλείου. Δευτέρα 5-8μ.μ., Τετάρτη 10-1 μετά το μεσημέρι.

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, μετροσές Βελή Πασά κοντά στο Πνευματικό Κέντρο, τηλ. 37644

Ώρες λειτουργίας: 9.30π.μ. - 12.30π.μ. εκτός Σαββάτου Κυριακής. Ελεύθερη είσοδος. Φωτογραφίες, βιβλία, εφημερίδες, χάρτες της περιόδου 41-44.

Πινακοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών Παρασκευοπούλου 4, τηλ. 25233-25497 Ώρες λειτουργίας: 9π.μ.-10π.μ., 5.30μ.μ. - 8.30μ.μ. εκτός Σαββάτου Κυριακής. Ελεύθερη είσοδος. Γκραβούρες, αμφορείς, έργα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών.

Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρελλή, Μπιζάνι, τηλ. 92128. Ώρες λειτουργίας: 10.00π.μ. - 4μ.μ. Εισιτήριο: 1000δρχ. Κερίνες μορφές από την ελληνική ιστορία αλλά και συμβολικά έργα του ίδιου του καλλιτέχνη.

Μουσείο Κερίνων Ομοιομάτων Αθανασίου Βρελλή, Καραμανλή 15, στο Μώλο, τηλ. 22414. Ώρες λειτουργίας: 9π.μ. - 4μ.μ.

Πινακοθήκη Ευάγγελου Αβέρωφ, Μετσοβο, τηλ. 41210

Ώρες λειτουργίας: 10π.μ. -4.30π.μ. Εισιτήριο: 500 δραχ.
Δημιουργικές Συναντήσεις 97: Συλλογή έργων ελλήνων
19ου και 20ου αιώνα. Συλλογή γλυπτών και χαρακτι-
κών.

βιβλιοθήκες

ΕΗΜ (Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών),
Παρασκευοπούλου 4, μη δανειστική, με φωτοτυπικό.
Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 5.30-8.30,
Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10-12 π.μ. τηλ. 24190, 25233

Ζωσιμαία Δημόσια Βιβλιοθήκη, Μάρκου Μπότσαρη
και Ελευθερίου Βενιζέλου, τηλ. 25591

δανειστική, με φωτοτυπικό και τοπικό Τύπο. Ώρες λει-
τουργίας Δευτέρα, Τετάρτη 12.30 - 7.30, Τρίτη Πέμπτη,
Παρασκευή 8-2.30 Σάββατο 9-1

ΧΕΝ (Παιδική Βιβλιοθήκη), Σεισμόπληκτα, τηλ. 24453,
δανειστική, Ώρες λειτουργίας: Σάββατο, Κυριακή 10-
12.30

Κέντρο Πληροφόρησης για την Γαλλία, στο Παράρτη-
μα Ιωαννίνων του Γαλλικού Ινστιτούτου. Πληροφορια-
κό υλικό για σπουδές, διοίκηση, πολιτιστικά, ευρωπαϊ-
κές συνεργασίες. Δωδώνης 21, (στη στοά). Για να κάνε-
τε χρήση του Κέντρου κλείνετε ραντεβού στο 20922
πρωινές ή απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη Πολυμέσων, στο Καμπέρειο,
Παπαδοπούλου 11. Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη δέκα θέσε-
ων εργασίας που ξεκινά με αρκετούς τίτλους πολυμέ-
σων (multimedia). Προσφέρει ακόμα βάσεις δεδομέ-
νων, σύνδεση με το ιντερνέτ, διδασκαλία ξένων γλωσ-
σών με την χρήση πολυμέσων και πολλά ακόμα. Ώρες
λειτουργίας από τις 9 το πρωί ως τις 1 μετά το μεσημέρι
και από τις 4 - 8 το απόγευμα. Πληροφορίες στα τηλέ-
φωνα 38656 και 26379.

**Βιβλιοθήκη Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνά-
νη)**, στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων. Περίπου 6,000 τόμοι από τους οποίους οι
2,300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ως το 1900 καθώς
και 900 περίπου χειρόγραφα (ανάμεσά τους ο Θούριος
του Ρήγα και Τραγωδίες του Foscolo). Ώρες λειτουργί-
ας οι πρωινές εργασίες (βλ. και στα μουσεία). Πληρο-
φορίες στο τηλέφωνο 98635.

**Βιβλιοθήκη Περιφερειακού Πανεπιστημιακού Νοσοκο-
μείου**, με βιβλία ιατρικού περιεχομένου. Ώρες λειτουρ-
γίας 7:00 - 14:30, τηλ. 99522.. Ανοιχτή σε όλους, δανει-
στική μόνο για το προσωπικό του νοσοκομείου. Διαθέ-
τει φωτοτυπικό μηχάνημα και σύνδεση με το ιντερνέτ.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: Όλες οι Βιβλιοθήκες του
Πανεπιστημίου είναι ανοιχτές για το κοινό δεν είναι
μόνο δανειστικές για όσους δεν ανήκουν στην πανεπι-
στημιακή κοινότητα. Αναλυτικά: Βιβλιοθήκη **Ιατρικής**
Χολής, τηλ. 98673, Βιβλιοθήκη **Τμήματος**
Μαθηματικών, τηλ. 98304, Βιβλιοθήκη **Φυσικού**, τηλ.
98510, Βιβλιοθήκη **Χημικού**, τηλ. 98359, Βιβλιοθήκη
Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής Ψυχολογίας,
Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικού
Πηγαίων, τηλ. 98714, Βιβλιοθήκη **Τομέα Ιστορίας**
Γεωτόρων Χρόνων, τηλ. 98163, Βιβλιοθήκη **Τομέα**
Γραφίας, τηλ. 98161, Βιβλιοθήκη **Τομέα Βυζαντινής**
Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας, τηλ. 98134,
Βιβλιοθήκη **Τομέα Αρχαιολογίας**, τηλ. 98135,
Βιβλιοθήκη **Τομέα Κλασικής Φιλολογίας**, τηλ. 98228,

Βιβλιοθήκη **Τομέα Νέας Ελληνικής Φιλολογίας**, τηλ.
98214, Βιβλιοθήκη **Τομέα Γλωσσολογίας**, τηλ. 98216

φαρμακεία

Βρίετε εύκολα το διανυκτερεύον ή διημερεύον φαρμα-
κείο που θα σας εξυπηρετήσει κάθε μέρα της ερχόμενης
εβδομάδας. Δυστυχώς ως την ημέρα της έκδοσης του
περιοδικού δεν είχε εκδοθεί ο κατάλογος με τα φαρμα-
κεία για την μεθεπόμενη εβδομάδα.

Δευτέρα 15/6, Ρένεση Χριστίνα, Τσιριγώτη 13, τηλ.
31434, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το
πρωί) - Μούλια Μαρία, Βηλαρά 84, τηλ. 22329, (από τις
8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Κόσινος Χρήστος,
ΚΑ΄ Φεβρουαρίου 186, τηλ. 76676, (από τις 5:30 έως 9 το
απόγευμα)

Τρίτη 16/6, Γούλας Αθανάσιος, Ν. Παπαδοπούλου 13,
τηλ. 20977, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Σίκλα Αρετή, Ανεξαρησίας 164, τηλ. 74161,
(από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 17/6, Αθανασόπουλος Κων/νος, Κωλέττη 15,
τηλ. 70341, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Ξενικάκης Χρήστος, Βλαχλείδου 2, τηλ.
38000, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Λέκ-
κα Αγγελική, Μ. Αλεξάνδρου και Β. Ηπείρου 1, τηλ.
77722, (από τις 5:30 έως 9 το απόγευμα)

Πέμπτη 18/6, Λιάσκας Βασίλειος, Μεγ. Αλεξάνδρου
124, τηλ. 31994, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30
έως το πρωί) - Γκούντα-Μπενέκου Γεωργία, ΚΑ΄ Φε-
βρουαρίου 124, τηλ. 30356, (από τις 8:30 το πρω-
ί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 19/6, Τσακούμη Μαρία, Δωδώνης 52 και Α-
ρύβα 1, τηλ. 45996, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις
5:30 έως το πρωί) - Τσόντζου Μαριάνθη, Σεισμόπλη-
κτων 30, τηλ. 40560, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το
βράδυ)

Σάββατο 20/6, Παπαντωνίου Αντώνιος, Κουγκίου 19,
τηλ. 78621, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Παπανι-
κολάου Δημήτριος, 28ης Οκτωβρίου 59B, τηλ. 39988, (α-
πό τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 21/6, Ζώνιου-Παππά Θεοδώρα, Κ. Φρόντζου
4, τηλ. 30443, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έ-
ως το πρωί) - Χασόγια Ευσταθία, Π. Μελά 8, τηλ. 30510,
(από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Δευτέρα 22/6, Μούτσιος Γεώργιος, Σακελλαρίου 10,
τηλ. 79106, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως
το πρωί) - Χριστοφορίδου Αθηνά, Ζωσιμάδων 1, τηλ.
25485, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Μή-
τση Δημητρούλα-Γεωργία, Γ. Κύργιου 9, τηλ. 36925, (α-
πό τις 5:30 έως 9 το απόγευμα)

Τρίτη 23/6, Μαντέλος Γεώργιος, Π. Μελλά 26, τηλ.
72127, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το
πρωί) - Κοντοχρήστος Απόστολος, Πλ. Πάργης 3, τηλ.
23212, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 24/6, Παπαδόπουλος Παναγιώτης, Μαρίκας
Κοτοπούλη 35, τηλ. 29298, (από τις 8:30 έως τις 2 και α-
πό τις 5:30 έως το πρωί) - Παπαγιαννόπουλος Αλέξανδ.,
Χ. Τρικούπη 6, τηλ. 36460, (από τις 8:30 το πρω-
ί έως τις 10 το βράδυ) - Γκόγκου Γεωργία, Αγίας Μαρί-
νας 50B, τηλ. 21808, (από τις 5:30 έως 9 το απόγευμα)

Πέμπτη 25/6, Αναστασίου-Τζούφη Φωτεινή, Σπύρου Λάμπρου 78Α, τηλ. 21142, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Θεοδωρακοπούλου Βασιλική, Χαρ. Τρικούπη 21, τηλ. 24330, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 26/6, Δουβάνας Λεωνίδα, Αβέρωφ 36B, τηλ. 23454, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Γούλας Αθανάσιος, Ν. Παπαδοπούλου 13, τηλ. 20977, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Σάββατο 27/6, Βακάλης Αθανάσιος, Δωδώνης 2, τηλ. 23658, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Περώνης Δημήτριος, Ν. Μπότσαρη 3 - Παλλάδιο, τηλ. 30705, (από τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 28/6, Βούρδας Χρήστος, 28ης Οκτωβρίου 24B, τηλ. 27678, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Παπανδρέου Νικόλαος, Πλ. Ομήρου 12, τηλ. 66909, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

ταξιδιωτικά γραφεία

☞ **Kalabokas travel**, αεροπορικά εισιτήρια, κρατήσεις ξενοδοχείων, πακέτα μεμονομένων ατόμων, Ναπ. Ζέρβα 4-6 τηλ. 39970, 33724

☞ **Amel travel**, Εκδρομές, Εισιτήρια, Ξενοδοχεία Γρηγ. Σακκά 4, τηλ. 79111, 79222, 29161

εταιρίες ταχυμεταφοράς

☞ **POSTO EXPRESS**, Πουκεβίλ 9Α, τηλ. 29075. Αποστολές εσωτερικού και εξωτερικού γρήγορα εύκολα και οικονομικά, με τιμές που αρχίζουν από 500 δρχ.

ξενώνες

Αίθριο, παραδοσιακός ξενώνας στο Δίλοφο Κεντρικού Ζαγορίου. Παλιό Αρχοντικό διαμορφωμένο σε ξενώνα 5 δωματίων. Τηλ. (0653) 61362 και 094 - 153644.

καφές

Δωδώνης

Κεντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Ακαδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κίκο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Άρτιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Παπαγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 550 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σκαρβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Νίτρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί.

Εσπρέσσο Quarta, 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Τράπεζα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Daily News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Queen's 500 δρχ., Νες καφέ 500

Εφετείων, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Χάουζμπραντ 450 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Κάστρο

Φίλοιστρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 τις καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα. Εσπρέσσο Danesi 400 δρχ., Φραπέ 500 δρχ.

Μώλος

☞ **Αίγλη**, κάθε βράδυ απολαμβάνετε την «αίγλη» της έντεχνης και ροκ μουσικής από γνωστά συγκροτήματα της πόλης. Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

☞ **Υπερωκεάνειο**, Από το αρχιπέλαγος του ελληνικού τραγουδιού στον ωκεανό της μουσικής του κόσμου. Πλατεία Μαβίλη 10, 33781 από τις 8:30 το πρωί, μόνο ελληνική μουσική, Εσπρέσσο Danesi 650 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

☞ **Μακρής**, ο θόρυβος που κάνει το μέλλον όταν πλησιάζει. Μουσική για ανθρώπους της νέας χιλιετίας, πάρτυ και χάπενινγκς. Πλατεία Μαβίλη 9, τηλ. 79708 από τις 13:00 ως τις 19:00 και τις 22:30 ως το πρωί. Εσπρέσσο Illy 600 δρχ.

☞ **Κυρά Φροσύνη (Γλυφιτζούρι)** Εκεί που κάποιοι φροντίζουν για την δική σας διασκέδαση με Ελληνική Μουσική κάθε βράδυ. Στην παραλίμνια οδό.

☞ **Νότος**, από νωρίς για καφέ και τάβλι. Αργότερα για ποτό. Κάθε τρίτη φοιτητική βραδιά (Ποτό 1000 δρχ.) Πατριάρχου Ευαγγελίδη 4, 26585 από τις 3:00 έως το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Καφέ Παρκ, Πλατεία Μαβίλη 16, από τις 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Αδιέξοδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, από τις 8:30 το πρωί. Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Φραπέ 600 δρχ.

Αβέρωφ

Φαγιούμ - Καφενείο Γυναικών, Αλεξ. Διακου 10, 74678, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες Καφέ 500 δρχ.

Μητρόπολις, Αβέρωφ 57, 20325, από τις 9:00 το πρωί ως τις 9:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy - Kimbo 550 δρχ., Φραπέ 600 δρχ.

Επίλεκτον, Μητροπόλεως και Αβέρωφ, 33907, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 300 δρχ., Φραπέ 300 δρχ.

Οινορχειό, Αβέρωφ 45, 26477, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Φραπέ 600 δρχ.

Σονέτο, Πλατεία Ν. Γεωργίου 11, 71781, από τις 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Πύλη, Πλατεία Ν. Γεωργίου 17, 78132, από τις 10 το πρωί, Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 550 δρχ. Φραπέ 600 δρχ.

Κεντρικά

☞ **Status**, απολαυστικός καφές την ημέρα - ελληνική μουσική το βράδυ, Ναπ. Ζέρβα 4-6 (στην στοά), 21301, από τις 10 το πρωί Επρέσσο Χάουζμπραντ 500, Φραπέ 600

☛ **Boulevard**, Ναπ. Ζέρβα 4-6, δίπλα στην Εμπορική Τράπεζα, εκεί που πάντα κάτι συμβαίνει, Εσπρέσσο Mrs Rose 550, Νες καφέ 600

☛ **Μαντζάτο**, Η τέχνη να είσαι πάντα νέος ανάμεσα σε πολλαπλές εκδοχές του ροκ, Πυρσινέλλα 8, 22447, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

☛ **Κλαμπ Α**, Ν. Ζέρβα 10, 77728, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Τζόλυ 600 δρχ. Νες Καφέ 600 δρχ.

Τρουά, Γρηγορίου Σακκά 10, 75544, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy- Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κόττον Κλαμπ, Γρηγορίου Σακκά και Ζυγομάλλη, 25974, από τις 11:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Βέρντι, Πυρσινέλλα 5, 32447, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μικελάντζελο, Μιχ. Αγγέλου 29, 79343, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Πλάνετ, Μιχ. Αγγέλου και Χαριλάου Τρικούπη, όροφος, 28733, από τις 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σύμβολο, Στοά Σάρκα, τηλ. 36094, από 10 το πρωί ως το βράδυ. Εσπρέσσο Χάουζμπραντ 400, Φραπέ 500

Παρασκήνιο, Στοά Σάρκα, 73172 από 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Διάυλος, Ν.Ζέρβα 1 (Πλ. Κατσαδίμα), 75241, από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Old Post, Ν.Ζέρβα 1, 37555 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 650 δρχ.

Alfa Club, Ν.Ζέρβα 10, 77728 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Jolly cafe 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Casbah, Ν.Ζέρβα 4-6 (Στοά Πεπόνη), 25776 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Sacafredo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Le cafe, Ναπ. Ζέρβα 2, 78877 από τις 5:30 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose 500, Νες Καφέ 500

Διεθνές, Πλ. Δημοκρατίας 20, από τις 7 το πρωί. Εσπρέσσο Κίμπο 550 δρχ. Νες καφέ 550 δρχ.

Απόκεντρα

Veto, Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου, Τέρμα Δωδώνης, 66820, από τις 8:30 το πρωί. ως τις 12-1 το βράδυ, Εσπρέσσο Ντανέζι 500 δρχ., Φραπέ 500 δρχ.

Πλατεία Πάργης

Κάρμα, 23687 από 12:00 το πρωί, Εσπρέσσο Miss Rose 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Εσπεράντζα, 29087 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Pellini 650 δρχ. Φραπέ 650 δρχ.

Pavillion, 31367 από 9:00 το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ.

Συχνότητες, από 9:30 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Στριτ καφέ

Άρωμα, Χαριλάου Τρικούπη 39, 73633 από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 300, Νες κα-φέ 250.

Στριτ καφέ, απέναντι από τον ΟΤΕ, Εσπρέσσο Ντανέζι 250, Νες καφέ 250

Βερνύκοο, Γρ. Σακκά 13, 23877, από τις 7:00 το πρωί ως τις 10:00 το βράδυ. Εσπρέσο Illy 300 δρχ. Νες καφέ 250 δρχ.

εστιατόρια

Στην πόλη

☛ **Roma Pizza**, καθημερινά από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 μετά τα μεσάνυχτα απολαύστε την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας σεβριρισμένα στον χώρο μας, Δωδώνης 30 και Καποδιστρίου, τηλ. 45106

Εκτός πόλης

☛ **Ταβέρνα Ορφέας**, στο Σταυράκι, μουσικό μεζεδοπωλείο, οδός Σταυρακίου και Βλαχόστρατας, γευστικές αποδράσεις καθ' εκάστην. τηλ. 66727

☛ **Λίθος**, στο Δίλοφο. καφές, φαγητό με παραδοσιακές γεύσεις, σπιτική φιλοξενία, κάθε μέρα ανοιχτό από το μεσημέρι ως τις 10 το βράδυ, τηλ. (0653) 61362

φαγητό κατ' οίκου

Πίτσα - Μακαρονάδα

☛ **Roma Pizza**, με ένα τηλεφώνημα στο 1732 από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 το βράδυ απολαύστε στον χώρο σας την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας

☛ **Casa Di Pizza**, πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα. Ανοιχτά από 18.30 έως 01.00. Κυριακή μεσημέρι από 13.00, Τρίτη κλειστά. Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

☛ **Pizza τα δίδυμα**. Οι δίδυμοι βάζουν την δική τους υπογραφή στην γεύση και την ποιότητα. Με ένα τηλεφώνημα όλα τα είδη μας στο σπίτι σας. Τηλ. 86002.

Μεξικάνικο

☛ **Τάκο**, Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Ώρες: 14.00 έως αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστά. Το εστιατόριο με την αίσθηση του αυθεντικού.

άνθη κατ' οίκου

☛ **Ανθοπωλείο Νάτση**, Κεντρικής Πλατείας 1, τηλ. 27435, 31939, φαξ 70668. Τηλεφωνήστε για να δώσετε την παραγγελία σας για τα Γιάννενα, την Ελλάδα ή το εξωτερικό

σοκολάτες και δώρα

Πραλίνες Leonidas και πλούσια κάβα. Στέλνονται όπου ζητήσετε με χρέωση και της πιστωτικής σας κάρτας. Τηλ. 77303. Κεντρική πλατεία απέναντι από το ρολόι.

Γιατί δεν αφήνω κατοστάρικο...

Τελευταία θα έχετε προσέξει ότι τα πεζοδρόμια έχουν γεμίσει με επαίτες, που σχεδόν αποκλειστικά είναι τσιγγανόπουλα και λιγότερο συχνά μερικοί Σέρβοι, που ποντάρουν στα «αδελφικά» εθνικά αισθήματα των Ελλήνων.

Τα τσιγγανόπουλα, ευτυχώς, αλλά και δυστυχώς, πετυχαίνουν την συμπάθεια των συμπολιτών μας. Το ευτυχώς είναι ολοφάνερο πού αναφέρεται: Στο ότι αν και αποτελούν μία μειονότητα, ωστόσο ο κόσμος, οι περαστικοί, άνθρωποι που στην πλειοψηφία τους έχουν εισόδημά μικρό ή μεσαίο, δέχονται να μοιραστούν μια στάλα του με τους «φτωχούς του δρόμου». Και αυτό είναι θετικό σημάδι για την κοινωνία του κέρδους και των «στόχων» της νομισματικής ενοποίησης.

Ίσως το «δυστυχώς» να μην είναι τόσο φανερό. Είναι όμως -δυστυχώς- πιο ισχυρό από το «ευτυχώς». Η υποχρεωτική επαιτεία, στην οποία εξαναγκάζουν τα παιδιά τους οι τσιγγάνοι γονείς τους, τα οδηγεί στην εξαθλίωση. Πρώτον αποτελεί υποχρεωτική εργασία του σκληρότερου είδους, όπως είναι το στήσιμο επί ώρες σε ένα σημείο του δρόμου που έχει ορισθεί με ακρίβεια, με βροχή ή ήλιο. Και στην Ελλάδα, όπως ξέρουμε, η παιδική και νηπιακή εργασία απαγορεύεται, ιδιαίτερα όταν γίνεται με τέτοιους όρους.

Δεύτερον, γιατί τα οδηγεί σε μία καταρράκωση της αξιοπρέπειάς τους. Τι προσωπικότητα θα αναπτύξουν μικρά παιδιά που από τριών χρονών μαθαίνουν να ζητούν, να ζητούν, να ζητούν από τους συνανθρώπους τους με ένα τέτοιο παρακλητικό ύφος; Θα νιώσουν ποτέ αυτά τα παιδιά ίσα με εκείνους από τους οποίους μαθαίνουν μόνο να επαιτούν; Θα μάθουν να αγωνίζονται; Να αντιστέκονται; Να διεκδικούν; Να προσφέρουν; Θα νιώσουν με δυο λόγια ποτέ πολίτες αυτής της κοινωνίας;

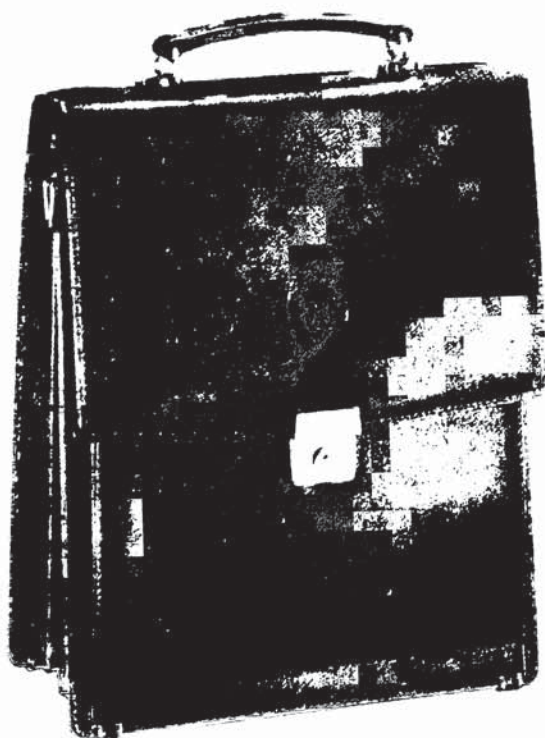
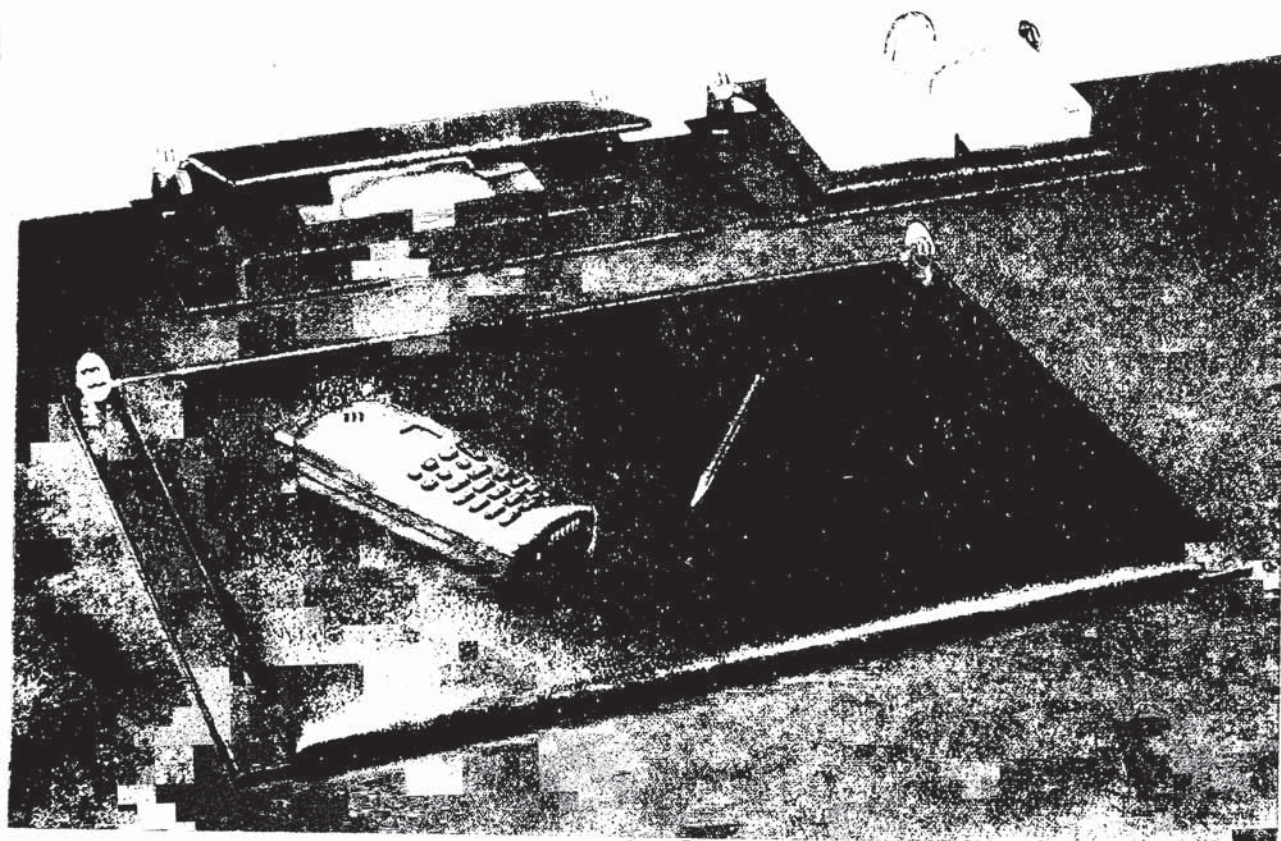
Στην εξαθλίωση της επαιτείας, που αποτελεί κοινωνικό φαινόμενο, η προσωπική στάση του καθενός μας δεν μπορεί να δώσει λύση. Ούτε η Αστυνομία, αν μαζέψει ένα πρωί τα τσιγγανόπουλα. Αλίμονο στην κοινωνία που αφήνει στους Αστυνομικούς Διευθυντές τη χάραξη κοινωνικής πολιτικής. Είναι φανερό, και απορώ με την χρόνια εξοργιστική αδιαφορία τους, ότι μόνο οι τοπικές Αρχές μπορούν να παρέμβουν και να δώσουν ένα τέλος στην εκμετάλλευση των μικρών τσιγγάνων από τους γονείς τους και τις συμμορίες που τους λυμαίνονται. Μόνο ο Δήμος ή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση μπορούν και έχουν καθήκον να αντιμετωπίσουν κοινωνικά το πρόβλημα. Να προσφέρουν στα παιδιά μόρφωση, περίθαλψη, τροφή και στέγη -αν αυτό είναι απαραίτητο. Με δυο λόγια να εντάξουν τα τσιγγανόπουλα στους μηχανισμούς της κοινωνικής αλληλεγγύης. Και να υποχρεώσουν τους γονείς να πάψουν να στήνουν τα παιδιά τους στα πεζοδρόμια. Αλλά πολύ φοβάμαι ότι στους διαδρόμους των Μεγάρων, που οι εκλεγμένοι άρχοντες λύνουν τα προβλήματα της Εγνατίας ή χαράζουν την προεκλογική τους εκστρατεία δεν επαιτούν τσιγγανόπουλα...

Και μένει λοιπόν και η προσωπική μας στάση. Καμιά φορά είναι και αυτή, αν μη τι άλλο, μια προσωπική διεξοδος. Δεν αφήνω ποτέ, εδώ και χρόνια, χρήματα στα χαρτόκουτα των τσιγγανόπουλων. Λυπάμαι που τα βλέπω εκεί, αλλά ελπίζω ότι μια μέρα, όταν μεγαλώσουν, θα καταλάβουν ότι κάθε κατοστάρικο παραπάνω, είναι ακόμα ένα βήμα στην εξαθλίωση από την οποία εύχομαι να δραπετεύσουν.

Φιλικά,
ο εκδότης

Η Έλλη Κήτα, χορό/κινητική θεραπεύτρια
συντονίζει στις 13 - 14 και 27 - 28 Ιουνίου
δύο εξάωρες συναντήσεις που θα περιλαμβάνουν
Κίνηση - Χαλάρωση και Μασάζ
με απλή επίθεση των χειρών

Πληροφορίες στα τηλέφωνα: 26055 - 24382 (18:00-21:00)

Mihail

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ.
ΡΟΓΚΟΤΗΣ

Χ Α Ρ Τ Ι Κ Α
ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΜΕΛΑΝΙΔΗ 4
Ι Ο Α Ν Ν Ι Ν Α
ΤΗΛ. 0651/25003

Φροντιστήρια Στεργίου

- Για το απολυτήριο ενιαίου Λυκείου
- Για όλες τις δέσμες
- Για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου

28ης Οκτωβρίου 36 & Κοραή
Τηλ.: (0651) 71.995
Εξαρξή μαθημάτων 18 Ιουνίου

